

GŁOS WIELKOPOLSKI

Ukazuje się od 16 lutego 1945

Poznań, sobota/niedziela 30 czerwca/1 lipca 1984

Cena 5 zł

Nr 153 (12 232) ▲ Wyd. 2

PL ISSN 0137-9186 ▲ Nr indeksu 35028

GŁOS Socjalizm

Z JANEM DOBRYM, PREZESEM
CENTRALNEGO ZWIĄZKU
BUDOWLANYCH SPÓŁDZIELNI
PRACY W POZNANIU

W SPÓŁDZIELCZEJ RODZINIE

— Dopiero w kilku ostatnich latach polski ruch spółdzielczy „głośniejszy” obchodzi Międzynarodowy Dzień Spółdzielczości.

— Faktycznie, ale spółdzielcy na całym świecie od 60 lat obchodzą swoje święto w pierwszą niedzielę lipca. To okazja do integracji międzynarodowego ruchu społeczno-gospodarczego, jakim jest spółdzielczość. Jej znaczący rozwój nastąpił w Polsce Ludowej. Działalność spółdzielczości jest zauważalna w wielu dziedzinach życia gospodarczego.

— Od wielu lat jest pan związany ze spółdzielczością. Co jest zdaniem prezesa Centralnego Związku Budowlanych Spółdzielni Pracy charakterystyczną cechą spółdzielczości, a budowlanej w szczególności?

— Rzeczywiście, jestem długoletnim działaczem spółdzielczości. Zainteresowała ona mnie już podczas studiów w Akademii Handlowej. Potem rozpocząłem pracę w aparacie lustracji spółdzielczości. Byłem też kierownikiem zakładu usługowego, organizatorem i prezesem Spółdzielni Pracy Przemysłu Motoryzacyjnego „Silnik” w Poznaniu, prezesem Wojewódzkiego Związku Spółdzielni Pracy. Od wielu lat pracuję w spółdzielczości budowlanej, będąc prezesem krajowego związku, później zarządcą budownictwa CZSP, a obecnie Centralnego Związku Budowlanych Spółdzielni Pracy.

Spółdzielczość jest specyficznym ruchem społeczno-gospodarczym, a nawet szkołą oszczędnego, efektywnego i elastycznego gospodarowania. Potrafi dostosować działalność do potrzeb rynku, możliwości zaopatrzeniowych, maszyn i narzędzi. Dlatego na przykład spółdzielczość budowlana przechodziła różne koleje losu. Potrzeby są duże, gdyż trzeba remontować stare budynki, modernizować mieszkania, budować małe i średnie obiekty, choćby szkoły, szpitale, placówki handlowe w mniejszych miejscowościach.

— Ale też spółdzielczość budowlana jest przykładem działu dosyć często reorganizowanego. Przypomnij to, tej straty, więc powrócono do idei specjalistycznego związku. Czy gospodarka odczuwa już korzyści płynące z takiego rozwiązania?

Dokończenie na str. 3

Pod przewodnictwem W. Jaruzelskiego

Posiedzenie Komitetu Obrony Kraju

(PAP) 23 bm. odbyło się posiedzenie Komitetu Obrony Kraju pod przewodnictwem gen. armii Wojciecha Jaruzelskiego.

Komitet dokonał przeglądu i oceny stanu bezpieczeństwa państwa, na tle realnych zagrożeń wynikających z polityki militarnej i rewizjonistycznej państw NATO.

Komitet przeanalizował stan przygotowań obronnych zmierzających do niezbędnego zabezpieczenia funkcjonowania państwa i w razie konieczności podnoszenia gotowości obronnej, w szczególności w aspekcie spraw obrony cywilnej.

W rozpatrywanych sprawach przyjęto stosowne wnioski.

W. Jaruzelski przyjął G. Schuerera

(PAP) Prezes Rady Ministrów gen. armii Wojciech Jaruzelski przyjął 29 bm. zastępcę przewodniczącego Rady Ministrów, przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania NRD Gerharda Schuerera.

W toku rozmowy podkreślono, że zasadnicze ustalenia podjęte podczas wizyt kierownictwa partynjo-państwowych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej doprowadziły do istotnego rozszerzenia współpracy gospodarczej i naukowo-technicznej w tym pogłębienia specjalizacji i kooperacji. Osiągnięty został w 1983 roku i zarysowuje się na rok bieżący wzrost wzajemnej wymiany towarowej. Obie strony stwierdziły, że w rozwijaniu długofalowej

wszelkiernej współpracy między Polską i NRD zasadnicze znaczenie odgrywać będą doniosłe postanowienia moskiewskiej narady gospodarczej na najwyższym szczeblu. Realizacja kursu socjalistycznej integracji gospodarczej jest ważnym czynnikiem rozwoju gospodarczego obu krajów. Wyrażono przekonanie, że dalsze prace nad koordynacją planów społeczno-gospodarczego rozwoju staną się istotnym elementem pogłębienia i rozszerzenia wzajemnych stosunków.

W spotkaniu uczestniczył wicepremier, przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów Manfred Gorywoda. Obecny był ambasador NRD Horst Neubauer.

Żegnaj szkoło!

Zakończyły się lekcje w szkołach. Umilkły na dwa miesiące szkolne dzwonki. Na ten moment uczniowie zawsze czekają z niecierpliwością. Miniony rok szkolny był okresem wyjątkowej pracy dla nauczycieli i dla uczniów, należy się więc im zasłużony odpoczynek.

Na naszym zdjęciu najmłodsi uczniowie Szkoły Podstawowej nr 43 w Poznaniu z pierwszymi w życiu świadectwami. Udałych wakacji życzymy wszystkim uczniom.

Fot. „Głos” — R. Królak

KWB „Adamów” istnieje już ćwierć wieku

INFORMACJA WŁASNA

Dwudziestopięciolecie działalności obchodzi Kopalnia Węgla Brunatnego „Adamów” w Turku. W piątek na uroczystej akademii spotkali się górnicy wraz z rodzinami. Obecni byli wiceminister górnictwa i energetyki Janusz Bojarowski, I sekretarz KW PZPR Lech Ciupa, wicewojewoda Grzegorz Gościński.

W trakcie uroczystości zas-

łużonym pracownikom wręczono wysokie odznaczenia państwowe. Krzyże Kawalerskie Orderu Odrodzenia Polski otrzymali: Ryszard Adamek, Józef Bałwas, Augustyn Jamróz, Kazimierz Kotarski, Alojzy Łojewski, Józef Owczarek, Julian Pyszyński, Wiesław Rezler i Władysław Szyper.

Przyznano także 16 złotych.

Dokończenie na str. 2

Kancelarz Austrii

spotkał się z S. Gucwą

(PAP) W czwartek, w piątym dniu pobytu delegacji Sejmu PRL w Austrii marszałek Sejmu Stanisław Gucwa spotkał się z kanclerzem federalnym Austrii Fredem Sinowattem. Rozmowa dotyczyła głównych problemów współpracy polsko-austriackiej i sytuacji wewnętrznej obydwu krajów. Wyrażono zadowolenie z obecnego stanu wzajemnych stosunków; podkreślono przy tym konieczność i możliwości ich dalszego rozwoju w interesie obu krajów i narodów.

1985 — rokiem 40-lecia ONZ

(PAP) Przewodniczący XXXVIII sesji Zgromadzenia Ogólnego NZ, Jorge Illueca oświadczył w Nowym Jorku, iż przypadająca w przyszłym roku 40 rocznica utworzenia Organizacji Narodów Zjednoczonych mogłaby stać się okazją do zwołania konferencji na szczycie na forum Rady Bezpieczeństwa ONZ. Illueca powtórzył swój wcześniejszy apel w tej sprawie, zgłoszony z trybuny Zgromadzenia Ogólnego 20 grudnia ub. r.

W Mozambiku rozbito bandę wywrotowców

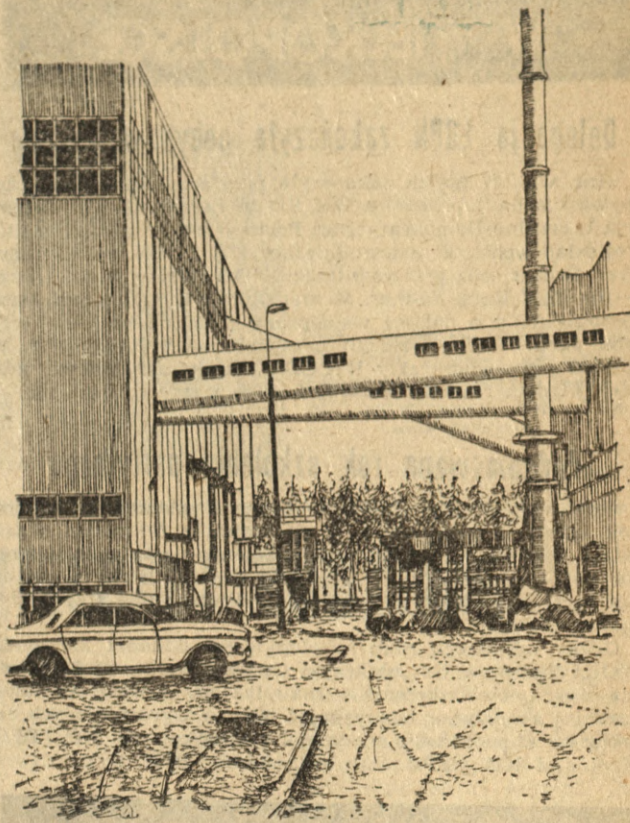
(PAP) Ludowe Siły Zbrojne Wyzwolenia Mozambiku rozgromiły w prowincji Nampula duży oddział kontrrewolucjonistów. Jak podało Radio Mozambickie, w trakcie udanej operacji 13 kontrrewolucjonistów zginęło, a około 1000 dostało się do niewoli. Wojsko mozambickie przechwyciło również dużą ilość broni i amunicji. 20 rebeliantów dobrowolnie oddało się w ręce władz.

Śmierć ich biznesem

Fakty są bezsporne. Nowe rodzaje broni — coraz bardziej niebezpieczne i coraz kosztowniejsze — zawsze pierwsze wprowadzały Stany Zjednoczone. Czynnikiem to z motywów politycznych, by dominować w świecie ukazywanym po drugiej wojnie światowej, a także z przyczyn ekonomicznych. Na przykładzie amerykańskiej gospodarki widać jak na dłoni, że kapitalizm nigdy nie zatracił swojej podstawowej cechy, którą jest pogoń za zyskiem. I to tak drapieżna, że na szalę kładzie ludzkie życie w skali masowej.

„Śmierć jest naszym biznesem” — powiedział burmistrz miasta Sunnyvale w Kalifornii. Bo właśnie tam, podobnie jak w Teksasie, ponad trzecią część zamówień wszystkich firm stanowi produkcja zbrojeniowa. Tamtejsze monopole po prostu żyją ze zbrojeń. Oto w towarzystwie „McDonalda” 65 proc. stanowi produkcja zbrojeniowa, w

Z wielkopolskiego szkicownika

Od 1958 roku istnieją w Pile Zakłady Sprzętu Oświetleniowego „Polam”. Zajmują się produkcją żarówek i półfabrykatów. 40 procent produkcji przeznaczają na eksport, m. in. do USA, Anglii i RFN-u. Kończona jest — widoczna na rysunku — huta szkła, która wytwarza już baloniki do żarówek. Urządzenia do huty zakupiono w Japonii.

Rys. — J. Nowaczyk

W Koninie rozpoczęła działalność Miejska Rada Narodowa

INFORMACJA WŁASNA

Wczoraj odbyła się sesja inauguracyjna Miejskiej Rady Narodowej w Koninie. Obecnych było 77 radnych. Na sesję przybyli prezes WK ZSL Piotr Chojnacki, przewodniczący WK SD Mikołaj Kłodziejczak, wojewoda Edward Brzeczka, I sekretarz KM

PZPR Józef Rutecki, prezydent Wacław Buciak.

Po złożeniu ślubowania radni, przystąpili do wyborów przewodniczącego MRN. Został nim ponownie Jerzy Karolewski, kierownik Rejonowego Ośrodka Pracy Partyjnej w Koninie. W wyborach tajnych

Dokończenie na str. 2

Spotkanie z pionierami poznańskiej administracji

INFORMACJA WŁASNA

Było to niecodzienne spotkanie nacechowane wspomnieniami, które też wywołały wiele wzruszeń. Z inicjatywy prezydenta Poznania — Andrzeja Wituskiego, z okazji 40-lecia Polski Ludowej, zaproszono do Urzędu Miejskiego byłych jego pracowników. Tych, którzy w 1945 roku tworzyli podstawy administracji państwowej.

W spotkaniu uczestniczyło 80 osób, w tym najstarsi wiekiem Wincenty Frackowiak i Stefania Macoszek. Obecnie mają po 86 lat. Niewiele od nich młodszy 81-letni Franciszek Pachura nadal działa w

zarządzie Koła Emerytów przy Urzędzie Miejskim.

Przemawiając do zebranych prezydent miasta — A. Wituski nawiązał do historii Poznania i jego powojennych dziejów. Natomiast byli pracownicy wracali wspomnieniami do lutego 1945, w którym organizowali ówczesny Zarząd Stołeczny Miasta Poznania. Miesili się on wtedy przy ul. Matejki.

Podczas pierwszego takiego spotkania, zorganizowanego w okresie powojennym 16 osób spośród zebranych otrzymało Honorowe Odnaki Miasta Poznania. Spotkanie uprzejmie nie koncert w wykonaniu Asy Konishi—Jankowskiej. (an)

nie kapitalistycznym producentom?

Jest oczywiste, że w tej sytuacji także świat socjalistyczny musi umacniać swą obronność i czyni to skutecznie. Jednakże zarazem podejmuje wielostronne działania na rzecz odprężenia międzynarodowego, uważając, iż mimo wszystko nie zostało ono stordowane bezpowrotnie. Bowiem „świat — jak to stwierdził w tych dniach Michaił Gorbaczow — członek Biura Politycznego i sekretarz KC KPZR podczas uroczystości w Smoleńsku — nie chce i nie będzie żyć pod amerykańskim dyktandem. Jesteśmy przekonani, że światowa wspólnota narodów potrafi wcześniej czy później zawrócić na drogę realizmu, również tych polityków, którzy, zapominając o ciężkiej na nich odpowiedzialności, stwarzają zagrożenie dla samego istnienia ludzkiego”.

Droga do dialogu na temat uchronienia ludzkości przed zagładą jest więc otwarta. Śmierć nie powinna i nie może być biznesem.

TADEUSZ KACZMAREK

OD GŁOSY

produkcji zbrojeniowej jest wyższa niż 50 proc., w 49 — przekracza 100 proc., w 22 — 200 proc., w 3 — 500 proc., a w jednym — aż 2000 proc.

Takim monopolom wyjątkowo sprzyja polityka zwłaszcza obecnej administracji USA, forsującej nowe zbrojenia. A z kolei monopole stanowią grupy nacisku zmierzające do zwiększania swych zamówień. Czy wobec tego świat jest nieuchronnie skazany na ten opętający wyścig zbrojeń, który zyski przynosi wyłącznie

W WIELKOPOLSCIE

Delegacja LDPN zakończyła pobyt w Lesznie

(Inf. wł.). W piątek zakończyła przyjacielską wizytę przebywająca na zaproszenie WK SD w Lesznie delegacja Liberalno-Demokratycznej Partii Niemiec z Suhl, w której skład wchodził przewodniczący KW LDPN w Suhl Manfred Becker oraz przewodniczący KO LDPN w Sonnenbergu — dr Karl Hans Zellner. W siedzibie WK SD — podpisano porozumienie o dalszej współpracy instancji wojewódzkich obu partii. Podpisy złożyli przewodniczący KW LDPN M. Becker i przewodniczący WK SD J. Cierkosz. Niemieccy goście zwiedzili również wczoraj Leszno i jego zabytki. (ar)

Podsumowano rok szkolenia partyjnego

(Inf. wł.). W KW PZPR w Lesznie zakończono kolejny rok szkolenia partyjnego. W spotkaniu z tej okazji wzięli udział lektorzy i wykładowcy szkolenia partyjnego z terenu woj. leszczyńskiego. Obecni byli również lektorzy szkolenia partyjnego NSPJ z Suhl oraz sekretarz KW PZPR Zbigniew Zygmunt.

Oceny minionego roku szkoleniowego dokonał kierownik WOKI Zbigniew Gorzelańczyk. Omówił on również założenia programowe szkolenia w roku 1984/85. Wskazał na nowe, bardziej atrakcyjne formy zajęć. Grupę wyróżniających się lektorów uhonorowano medalami pamiątkowymi KC PZPR. Medalami KW PZPR oraz odznakami TPPER. (ar)

W POZNANIU

Medal dla Teatru Polskiego

(Inf. wł.). Teatr Polski w Poznaniu otrzymał Medal Komisji Edukacji Narodowej. Medal ów przyznano teatrowi m. in. za stałą współpracę ze szkołami i młodzieżą, a zwłaszcza za utworzenie Sceny Szkolnej. W sezonie 1983/84 wystąpiła ona z ponad 200 przedstawieniami w szkołach województw poznańskiego, zielonogórskiego, gorzowskiego, pilskiego oraz konińskiego. (x)

W Koninie rozpoczęła działalność Miejska Rada Narodowa

Dokończenie ze str. 1

wybrano także zastępców przewodniczącego rady, którymi zostali Czesław Kaleta, Eugeniusz Wojciechowski, Kazimierz Ciesielski oraz przewodniczących pięciu stałych komisji: do spraw samorządów, rozwoju gospodarczego i gospodarki miejskiej, zaopatrzenia, produkcji rolnej i usług, wychowania, oświaty, kultury, zdrowia i spraw socjalnych

oraz przestrzegania prawa i porządku publicznego i ochrony środowiska.

Ocenę kampanii wyborczej w Koninie przedstawiła wiceprzewodnicząca RM PRON Danuta Winerowicz. Nowe funkcje i zadania rad narodowych i radnych przedstawił Jerzy Karolewski.

Radni przyjęli miejski program wyborczy jako podstawę działania oraz uchwalili plan pracy na 2 połowę br. (les)

Supermaratończyk dotarł do Kołobrzegu

INFORMACJA WŁASNA

Dziś rano do kolejnego etapu biegu 40-lecia wyruszył z Kołobrzegu maratończyk z Włoszakowic — Jan Husiatyński 25 bm. wyruszył on z Siekierki nad Odrą na ponad 1000 kilometrową trasę superbiegu szlakiem I Armii Wojska Polskiego. Towarzyszą mu trójka kolarzy — rodzina Jankowiaków Wsędzie na trasie, biegaczą spotyka serdeczne przyjęcie, a doping mieszkańców miejscowości, przez które prowadzi

bieg dodaje mu sił. J. Husiatyński po zakończeniu każdego etapu spotyka się z młodzieżą szkolną, kombatantami, żołnierzami WP. Spotkania te często przeradzają się w antywojenne manifestacje. Maratończyk złożył kwiaty w miejscach pamięci narodowej uświęconych krwią polskich i radzieckich żołnierzy walczących o wyzwolenie Pomorza spod okupacji hitlerowskiej. Dziś Jan Husiatyński spodziewany jest w Białogardzie. Jutro natomiast dotrze do Barwicy. (ar)

Polski Teatr Tańca wyjeżdża do Bułgarii

INFORMACJA WŁASNA

Polski Teatr Tańca zakończył właśnie jedenasty sezon swojej działalności. W sobotę, poznańscy tancerze wyjeżdżają na kolejne zagraniczne tournée — tym razem do Bułgarii. Wezmą tam udział w Sofijskim Tygodniu Muzycznym, podczas którego przedstawia „Ad Matrem-Psaln” Henryka Mikołaja Góreckiego, „Etiudę b-moll” Karola Szymanowskiego

go, oraz „Cztery Tanga” Jerzego Miliana. Z Sofii wyjadą do Płowdiw gdzie wystąpią w tamtejszym rzymskim amfiteatrze.

Bezpośrednio po zakończeniu tournée tancerze Polskiego Teatru Tańca wracają do kraju, a jego szef dyrektor Conrad Drzewiecki udaje się na Kubę, aby przygotować tam wieczór baletów polskich (maz)

Plenum Centralnej Komisji Kontroli Partyjnej

(PAP) W gmachu KC PZPR odbyło się posiedzenie plenarne Centralnej Komisji Kontroli Partyjnej. Obrady poświęcone były omówieniu realizacji zadań komisji w I półroczu br. oraz sprzeciwowi kierunków działania do końca roku.

Jak wynika z przedstawionej informacji, zadania określone w planie pracy zostały w pełni wykonane. W tym czasie odbyły się dwa posiedzenia plenarne oraz 6 posiedzeń prezydium CKKP, na których omówiono tematy

związane m. in. z działalnością orzeczniczą, kontrolno-profilaktyczną, szkoleniową, jak też reakcją komisji kontroli partyjnych na skargi i listy obywateli.

W obradach, które prowadził przewodniczący CKKP Jerzy Urbański, brali udział zastępca członka Biura Politycznego KC sekretarz KC PZPR Włodzimierz Mokrzyński, sekretarz KC Henryk Bednarski, przewodniczący Centralnej Komisji Rewizyjnej PZPR Kazimierz Morawski.

KWB „Adamów” istnieje już ćwierć wieku

Dokończenie ze str. 1

20 srebrnych i 21 brązowych Krzyży Zasługi oraz dziesięć odznak „Za zasługi dla województwa konińskiego”.

KWB „Adamów” powstała na mocy uchwały Rady Mini-

strów ze stycznia 1959 roku. Obecnie zatrudnia około 3100 pracowników. W minionym ćwierćwieczu górnicy zdjęli 403 miliony m sześć nadkładu oraz wydobyli 67 milionów ton węgla. (les)

Rolnicy spółdzielcy zakończyli obrady

(PAP) Przyjęciem programu działania RSP do 1983 r. oraz innych uchwał ważnych dla dalszego rozwoju zespołowych gospodarstw spółdzielczych i zwiększenia ich wkładu w produkcję żywności, w rozwój rolnictwa i przemiany na wsi zakończyły się 28 bm. w Warszawie dwudniowe obrady IX Krajowego Zjazdu Delegatów Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych. Decyzje o tych istotnych sprawach podjęli delegaci reprezentujący blisko 150-tysięczną rzeszę spółdzielców, zrzeszonych w ponad 2350 zespołowych gospodarstwach rolnych.

Zjazd wybrał nowe wła-

dze RSP. Przewodniczącym Rady Centralnego Związku RSP został ponownie Felicjan Rozynek — z woj. poznańskiego. Jego zastępcami wybrano: Józefa Baka, prezesa zarządu RSP Świerżyna w woj. leszczyńskim i Eugeniusza Lepeckiego, prezesa zarządu RSP Motkowice w woj. kieleckim, a sekretarzem rady — Pawła Jarosza, prezesa zarządu RSP Polanka w woj. bielskim.

Prezesem powołanego przez radę Zarządu CZ RSP został ponownie Franciszek Tekliński, a jego zastępcą — Lucjan Kowalski, również sprawujący dotychczas tę funkcję.

Plenarne posiedzenie Centralnej Komisji Rewizyjnej PZPR

(PAP) Z podsumowaniem półrocznej działalności i skorygowaniem zadań do końca br. łączyło się 28 bm. w Warszawie kolejne plenarne posiedzenie Centralnej Komisji Rewizyjnej Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. W obradach, które prowadził przewodniczący CKR PZPR — Kazimierz Morawski uczestni-

czył zastępca członka Biura Politycznego, sekretarz KC — Włodzimierz Mokrzyński.

Obszerną informację charakteryzującą dorobek i doświadczenia z działalności kontrolnej komisji w I półroczu br. przedstawił wiceprzewodniczący CKR PZPR — Jacek Trojanek.

Jak uzyskać dodatkowe paliwo

Urząd Wojewódzki w Poznaniu Wydział Komunikacji w związku z wątpliwościami dotyczącymi zasad wydawania zezwoleń przez Wojewódzki Sztab Wojskowy w Poznaniu dodatkowo wyjaśnia, że sztab ten wydawać będzie zezwolenia tylko na podstawie zbiorczych wniosków dla pracowników jednostek i instytucji wojskowych zlokalizowanych na terenie miasta Poznania.

Dla pracowników pozostałych instytucji wojskowych kompetentnym do wydawania zezwoleń jest organ administracji państwowej stopnia podstawowego, właściwy według miejsca ich siedziby. (na)

Punkt informacyjny na dworcu PKP

INFORMACJA WŁASNA

W związku z rozpoczynającymi się egzaminami do szkół wyższych Rada Okręgowa Zrzeszenia Studentów Polskich w Poznaniu informuje, że w dniach od 30 czerwca do 2 lipca w hallu Dworca Głównego PKP czynny będzie punkt informacyjny Zrzeszenia Studentów Polskich dla kandydatów zdających w tym roku egzaminy wstępne na studia. W punkcie tym zainteresowani będą mogli uzyskać adresy uczelni i domów studenckich oraz informacje o możliwościach dojazdu środkami komunikacji miejskiej do miejsc przeznaczenia. (mol)

Konferencja naukowa w ANS

Miejsce i rola PZPR w 40-leciu Polski Ludowej

(PAP) 28 bm. zakończyła się dwudniowa konferencja naukowa, zorganizowana przez Akademię Nauk Społecznych KC PZPR. Jej tematem było „Miejsce i rola PZPR w 40-leciu PRL”. Obrady miały charakter plenarny oraz toczyły się w trzech zespółach problemowych, obejmujących takie zagadnienia, jak: społeczno-polityczny rozwój Polski Ludowej; klasa robotnicza i jej partia w procesie budownictwa socjalistycznego; społeczno-gospodarczy rozwój kraju.

Uczestnicy konferencji byli zgodni co do tego, że rewolucja socjalistyczna w Polsce wyrosła z narodowej gleby, z dążeń i walki klasy robotniczej o wyzwolenie społeczne i sprawiedliwość, z

patriotycznego zatroskania o los Polski i jej miejsce w Europie. Lewica polska, opierając program socjalistycznego rozwoju ojczyzny, wskazywała, że Polsce potrzebna jest droga, utrwalająca postęp społeczny i demokrację, uwzględniająca rodzime doświadczenia ludzi pracy w walce o wyzwolenie narodowe i społeczne.

Uczestnicy konferencji przedstawili postulaty badań, dotyczące m. in. próby sformułowania odpowiedzi na fundamentalne pytanie: jaka jest współczesna klasa robotnicza w Polsce, jakie przeobrażenia ilościowe i jakościowe zaszły wewnątrz tej klasy oraz w stosunku jej do innych grup społecznych.

Kombatanci Polski i ZSRR podpisali porozumienie o współpracy

(PAP) Na zaproszenie Radzieckiego Komitetu Weteranów Wojny w ZSRR przebywała delegacja Zarządu Głównego Związku Bojowników o Wolność i Demokrację z prezesem ZG gen. broni Józefem Kamińskim na czele.

Podpisano porozumienie o współpracy na lata 1984—1986.

W dokumencie tym stwierdza się, że ZBoWiD i RKWW pomyślnie realizują skoordynowaną działalność w międzynarodowym ruchu kombatantkim w interesie umocnienia braterskiej przyjaźni i współ-

pracy między narodami, w imię zwycięstwa sprawy pokoju, demokracji i socjalizmu.

Polscy i radzieccy kombatanci — czytamy w porozumieniu — z dużym zadowoleniem przyjęli podpisanie niedawno przez I sekretarza KC PZPR, prezesa Rady Ministrów PRL, generała armii Wojciecha Jaruzelskiego i sekretarza generalnego KC KPZR, przewodniczącego Prezydium Rady Najwyższej ZSRR Konstantina Czerienkę wieloletni program rozwoju współpracy gospodarczej i naukowo-technicznej między PRL i ZSRR do roku 2000.

Następny „Fiat” 126p wylosowany!

INFORMACJA WŁASNA

Wielka Loteria Fantowa „Święto Prasy 84” jeszcze trwa! W tych dniach została wylosowana następna z jej głównych wygranych — Fiat 126p. Szczęśliwym nabywcą losu jest pracownik gnieźnieńskiego „Spomaszu” — Andrzej

Tomeczak. Popularnego „malucha” kupił nasz czytelnik w kiosku „Ruchu” w Gnieźnie za jedyne 20 zł.

Przypominamy, że do wygrania pozostało jeszcze kilka samochodów i wiele innych atrakcyjnych nagród rzeczowych jak: pralki, lodówki, motorowery itp. Losy są do nabywania w kioskach „Ruchu” na terenie województw: poznańskiego, pilskiego, kaliskiego, leszczyńskiego i konińskiego. Cena jednego losu — 20 zł.

Rokowania w Wiedniu bez żadnego postępu

(PAP) Wszystko wskazuje, że do końca obecnej rundy wieńskich rokowań w sprawie redukcji wojsk i uzbrojenia w Europie środkowej — nie można oczekiwać jakiegokolwiek istotnego postępu. Potwierdziło się to 28 bm. podczas 370 z kolei plenarnego posiedzenia dziewiętnastu delegacji, europejskich i Ameryki Północnej, uczestniczących w tych rozmowach, gdy przewodniczący delegacji Holandii, amb. Jan Hein van de Mortel, ograniczył się ponownie do obrony ostatnich propozycji strony zachodniej.

Order Zasługi PRL dla obywatela NRD

(PAP) 28 bm. w gmachu ambasady PRL w Berlinie, amb. Maciej Wirowski, udekorował nadaną uchwałą Rady Państwa PRL Złotą Odznaką Orderu Zasługi PRL, generalnego dyrektora „Reisebüro” Helmuta Heinecke. Otrzymał on to wysokie wyróżnienie za wieloletnią działalność na rzecz rozwoju turystyki między obydwojema państwami. W 1984 roku NRD odwiedzi 215 000 obywateli polskich. Natomiast do Polski przybędzie 130 000 mieszkańców NRD.

Poznańskie Biuro Prognoz Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej przewiduje zachmurzenie umiarkowane i duże, przelotne opady deszczu. Temperatura maksymalna 16-18, minimalna

9-11 stopni. Wiatr słaby i umiarkowany, zachodni.

W piątek o godzinie 14 zanotowano w Pile 15, Koninie, Lesznie, Poznaniu 16, Kaliszu 17 stopni.

Ciśnienie 750 mm czyli 960 hPa.

(A-18)

Dzisiejszy serwis informacyjny opracował Kazimierz Brzeziński.

Po 56 MTP

W drodze na utracone pozycje

W przeddzień otwarcia 56 MTP pisałem o prognozach dla tej najważniejszej co roku dla naszego handlu zagranicznego imprezy. Tytuł artykułu: „Targi zwierciadłem gospodarki” („Głos Wielkopolski”, 9 VI 1984), w jakimś sensie zobowiązuje mnie dzisiaj do podjęcia próby odpowiedzi na tak postawioną kwestię. Jak zatem — patrząc z perspektywy zakończonych niedawno 56 MTP i poprzez ich pryzmat (owo „zwierciadło”) — można ocenić stan naszej gospodarki?

Jednym zdaniem można by powiedzieć, że znów zaczyna w nas dostrzegać partnera do handlu i współpracy, że widzą tendencje do stabilizacji naszej gospodarki.

Minister handlu zagranicznego Tadeusz Nestorowicz stwierdził wręcz, że na 56 MTP znakomicie było widać, jak pewne reakcje wobec sytuacji w Polsce znajdują odbicie w płaszczyźnie ekonomicznej. Oto po okresie niechęci w latach 1981 — 82, znów zaczynają do nas przyjeżdżać wszyscy liczący się partnerzy gospodarczy. Obecnie były człowiek międzynarodowego koncernu. Wszystkie kraje EWG wystąpiły w ramach oficjalnych kolektywów handlowych, przybyły firmy amerykańskie, a po 7 latach przerwy zorganizowali w Poznaniu swój pawilon Chińczycy. Jest to dowód, że nasi partnerzy oceniają stabilizujący trend polskiej gospodarki.

Polska jest zbyt dużym krajem europejskim, zasobnym w różne surowce, wypożyczonym w nie najgorsze technologie, aby można go było ignorować, skreślić z listy partnerów w handlu. Jest to przesłanka dla wielu producentów nadal atrakcyjny i chłonny rynek zbytu, a równocześnie kraj, w którym nie ma można kupić. Rozumieją to zwłaszcza firmy za granicą, które zaobserwowały reorientację i zmianę geografii naszego handlu zagranicznego, a konkretnie — znaczne jego zbliżenie do partnerów z krajów RWPG.

I w obawie o to, aby dla tych firm i koncernów w przyszłości nie zabrakło miejsca na naszym rynku, pojawiły się one w Poznaniu. Znaczenie liczników niż przed rokiem. To dowód, że znów chcą handlować z Polską. Rzecz teraz w tym, aby polscy producenci potrafili zdyskontować tę nową powracającą falę zainteresowania kontaktami z Polską w postaci konkretnych umów i porozumień.

Jest to jednak zadanie (kontrakty) raczej na przyszłość, bo przecież umów nie podpisuje się od ręki. Targi są tylko jednym z elementów w działaniach podejmowanych przez partnerów w celu podpisania konkretnych porozumień handlowych. Te zaś funkcje — kontaktowa — 56 MTP wypełniły w tym roku bardzo dobrze. Byli bowiem impreza ciesząca się dużym zainteresowaniem. Ekspozycje odwiedziło 350 000 osób, w tym kilka tysięcy z zagranicy. Przybyło też w zorganizowanych grupach około 6 000 inżynierów, którym pobyt na MTP zorganizowało Biuro Informa-

**EKSPORTOWAC
ABY MOĆ
KUPOWAC**

cji Technicznej NOT. Takie specjalistyczne wycieczki techniczne są bardzo przydatne inżynierom, gdyż umożliwiają zapoznanie się z najnowszymi osiągnięciami techniki w szeregu dziedzinach. Tak więc pod względem zainteresowania i liczby zwiedzających, 56 MTP można bez wątpliwości określić jako udane.

Oczywiście, głównym celem każdego targów są kontrakty. Jak zatem od tej strony wypadły 56 MTP? Otóż w tym roku zawarto w Poznaniu porozumienia handlowe z krajami socjalistycznymi wartości 77 miliardów złotych, z czego 53 mld przypada na nasz eksport. Kontrakty z krajami drugiego obszaru płatniczego osiągnęła wartość 8 mld złotych i była wyższa od ubiegłorocznej o około 30 proc.

Zapewne obroty handlowe na 56 MTP byłyby wyższe, gdyby nie fakt, że w lipcu organizowana jest w Moskwie wielka ekspozycja, stanowiąca ofertę eksportową naszej gospodarki. I tam właśnie przewiduje się podpisanie szeregu kontraktów, które normalnie zawarto by w Poznaniu. Taką przynajmniej opinie zaprezentował zastępca przedstawiciela handlowego ZSRR w Polsce, Boris Łosinow. Mimo to, na 56 MTP zawarto z naszym największym partnerem handlowym porozumienia wartości 900 mln rubli. Największe kontrakty z krajami kapitalistycznymi dotyczyły dostaw kineskopów do telewizorów kolorowych dla Hiszpanii, cementu dla Finlandii, mrożonych owoców i maszyn dla Szwecji i węgla dla Holandii.

W tym miejscu warto pod-

kreślić dużą w tym roku aktywność handlowców krajów kapitalistycznych. Dotyczy to zarówno oficjalnych delegacji państwowych, jak i poszczególnych koncernów i firm. Zgłaszali chęć rozszerzenia wymiany z nami Finlandie, Austriacy, Jugosłowianie (wymieniam ich w tym miejscu, bo rozliczamy się z tym partnerem w dolarach) i przedstawiciele wielu innych państw.

Zaryzykowałbym twierdzenie, że mamy obecnie swoisty renesans zainteresowania Polską. I to niejako z dwóch stron. Kraje RWPG ze Związkiem Radzieckim pragną dalszej współpracy i kooperacji, co jest m. in. wynikiem zawartych ostatnio porozumień handlowych, jak i umacniających się koncepcji samowystarczalności w obrębie państw członkowskich. Polska — po okresie silnego zwrotu ku Zachodowi, który nastąpił w dekadzie lat siedemdziesiątych — jest przez kraje RWPG odkrywana nie jako na nowo. Równocześnie nasi partnerzy z drugiej strony, płatnicy, widzą też korzyści integracyjne w obawie przed utratą bardzo chłonnego i największego wśród europejskich państw socjalistycznych (po ZSRR) rynku, także czynią starania w kierunku co najmniej utrzymania wymiany z nami na niezmienionym poziomie. Wszystko to tworzy naszej gospodarce szanse silniejszego włączenia się do międzynarodowego podziału pracy, co zawsze było naszą słabą stroną. Od lat jesteśmy przecież znacznie większym producentem dóbr, niż „udziałowcem” w światowym handlu nim.

Mozna powiedzieć, że wnioski z tego zainteresowania już są wyciągane. Widać to zwłaszcza w postaci licznie podejmowanych działań w kooperacji. Zarówno na szczeblu rządowym, jak i poszczególnych przedsiębiorstwach. Na tej m. in. zasadzie będziemy wspólnie z Węgrami i Jugosławia — poinformowano o tym w czasie 56 MTP — podejmować produkcję małych ciagników i pojazdów ogrodowych z zestawem maszyn towarzyszących (z Jugosławia przy produkcji minitraktorów współpracować będzie Poznańska Fabryka Maszyn Zręcznych).

Na koniec kilka słów o Poznaniu jako mieście — gospodarzu targów. Zrobiono bardzo dużo, aby przyjąć 350 000 gości, którym chyba

Dokończenie na str. 12

MAREK PRZYBYLSKI

W Bieszczadach
tłoczno

Mimo niebył sprzyjającej pogody, liczni turyści odwiedzają Bieszczady. Na zdjęciu: jedno z pól namiotowych nad Zalewem Solińskim.

CAP — fot. A. Łokaj

W SPÓŁDZIELCZEJ RODZINIE

Dokończenie ze str. 1

Istniał kiedyś Związek Spółdzielni Budowlanych, a po wojnie utworzono Centralę Gospodarczą Spółdzielni Budowlanych, upaństwowioną w 1949 roku. Spółdzielnie skupione były w różnych związkach, a w 1954 roku weszły w skład wielobranżowego Centralnego Związku Spółdzielni Pracy. Nie sprzyjało to rozwojowi branży budowlanej, podobnie jak inne formy organizacyjne, próbowane przez około 20 lat. Spółdzielcze środowisko budowlane zintegrowało dopiero powołanie w 1975 roku Krajowego Związku Spółdzielni Pracy Budownictwa, z siedzibą w Poznaniu. Było to efektywne rozwiązanie, ale w trzy lata później, administracyjna decyzja, polecono rozwiązać krajowy związek. Zamiast tego rozwój spółdzielni budowlanych, znów traktowanych po macoszemu. Stara idea odżyła wraz z wprowadzeniem reformy gospodarczej. Mimo napotykaných trudności, powstał najpierw branżowy związek, który później przekształcono w centralny związek, ograniczając biurokratyzm na nadbudowę Blizsza współpraca z zainteresowanymi ministerstwami i Komisją Planowania pozwala na zwiększenie tempa rozwoju spółdzielni remontowo-budowlanych, których znaczenia nikt już nie kwestionuje. Przeciwnie, są one umacniane, zgodnie z sugestią sejmowej Komisji Budownictwa, a wspólnie z wojewodami podejmujemy starania o tworzenie nowych jednostek.

Spółdzielnie osiągały dobre wyniki gospodarcze?

Zrzeszamy obecnie 78 jednostek, które zatrudniają ponad 13 000 osób. Spółdzielnie uzyskują dobrą wydajność pracy, która wzrosła w minionych dwóch latach o 30 procent, przy zachowaniu właściwych relacji ekonomicznych. To nas

cieszy. Wyrazem uznania jest także przewidywane wyróżnienie nie odznaczani, około 100 członków naszych spółdzielni w okresie Dnia Spółdzielczości.

Ruch spółdzielczy w Poznaniu ma spore tradycje i osiągnięcia w minionym czterdziestolecu.

Mozna by długo mówić o tradycjach, wymienić liczne grono twórców spółdzielczości. Wszak w Poznaniu, zawsze był duży spółdzielni, wyróżniających się aktywnością. Przypomnę, że w Wielkopolsce zrodziła się inicjatywa budowy w licznych miastach „domów usług” — obiektów mieszczących pod jednym dachem punkty usługowe najbardziej przydatne mieszkańcom miast i okolicy. Domy, o charakterystycznej sylwetce, łatwo dostrzec podróżując po Wielkopolsce, choć gdzieś tam, gdzie jakby zapomniano o zasadniczej idei. Wielkopolska spółdzielczość wypracowała też wzorcowe rozwiązania w zakresie usług pralniczych, krawieckich, lekarsko-dentystycznych i innych. Bardzo rozwinięte spółdzielnie produkcyjne, handlowe, usługowe, rolnicze, mieszkaniowe, budowlane i inne. Każdy mieszkaniec styka się z nimi na co dzień.

Spółdzielczość kojarzy się z samodzielnością i finansową samowystarczalnością. Na ile zasady reformy gospodarczej są pomocne, a w czym przeszkadzają?

Spółdzielczość zawsze była samodzielną i musiała bez pomocy rozwiązywać swoje problemy społeczne — gospodarcze. System nakazowo-rozdzielczy hamował przedsiębiorczość i inicjatywę. Dlatego po wprowadzeniu nowych rozwiązań ekonomicznych nasz ruch ujawnił prężne działania i efekty. Reforma sprzyja bowiem wywalaniu inicjatyw. Niemniej, niektóre obowiązują

ce systemy nie pozwalają na rozwój wszystkich dziedzin społecznie pożądanych. Albo inny przykład. Kiedyś też stosowano podatek, liniowy, jednak sięgał on 33 procent, a nie 60 procent, jak obecnie. Środki z Funduszu Aktywizacji Zawodowej szerzej winno się wykorzystywać na aktywizację zawodową członków spółdzielni, podnoszenie kwalifikacji zawodowych, zdobywanie drugiego zawodu, szkolenie uczniów. Nie najlepiej pracują hurtownie. Wykazują mało inicjatyw dla pozyskania producentów surowców, materiałów, części zamiennych i wyrobów brakujących przedsiębiorstwom czy spółdzielniom.

Nie ma spółdzielczości bez samorządności. Jaka spełnia ona rolę?

Bardzo istotną. System samorządowy wypracowany przez wiele lat w postaci walnych zgromadzeń, rady nadzorczej i zarządów — doskonale zdaje egzamin tam, gdzie jest rzetelnie przestrzegany. Samorząd inspirował, kontrolował, mobilizował, jest szkołą gospodarczą, oszczędności, kolektywnego zarządzania i pokonywania trudności. Obowiązek rozliczania się na walnym zgromadzeniu z uzyskanych efektów i zamierzeń mobilizuje radę i zarząd spółdzielni do przestrzegania ustawowych i statutowych obowiązków.

O spełnieniu jakich życzeń płynących z okazji święta marza spółdzielcy, choćby ze spółdzielni budowlanych?

Żeby udało się rozwijać produkcję materiałów budowlanych, warunkujących postęp w wykonywaniu usług. Liczymy na pomoc resortów i wojewodów. Może za rok będzie nas jeszcze więcej w spółdzielczej rodzinie, bo zainteresowanie tą formą gospodarowania wykazuje wielu ludzi, zwłaszcza młodych.

Rozmawiał JANUSZ BEKAS

W lasnymi zmysłami mogę stwierdzić tylko co dzieje się w najbliższym otoczeniu. A więc na schodach wyczuwam co sąsiedzi mają na obiad, wieczorem chcąc nie chcąc słyszę o czym zawzięcie dyskutują, w sklepie od razu widzę czego nie ma na półkach, natomiast w autobusie czy tramwaju mój zmysł dotyku wystawianemu jest na wielką próbę. Są to wszystkie wycinkowe obserwacje, na których podstawie trudno wyciągać ogólniejsze wnioski. By dowieść się czym naprawdę żyje kraj, muszę korzystać z pomocy środków masowego przekazu.

Włączam telewizor i już wiem, że najwłaściwsze obecnie są festiwale. Niemal bez przerwy na ekranie podrygują gwiazdki estrady (jakby torturowane elektrowstrząsami), maszerują orkiestry, sztywno siedzą filharmonicy bądź raśno przytupują zespoły folklorystyczne. Wszystko w ramach jakiegoś festiwalu, spotkań lub konfrontacji, których w Rzeczypospolitej obrodziło niesamowicie. Badać co drugie miasto i co piąta wieś organizują imprezę pretendującą do tego nobilitującego miana oraz pokazania w programie ogólnopolskim.

O wartościach artystycznych utworów oraz umiejętnościach wykonawców niech wypowiadają się szacowne jury i fachowcy. Pozwól sobie jednak stwierdzić, iż oglądanie festiwalowych popisów w telewizji jest prawie tak samo nudne jak transmisje ze zmagani tyżwiarzy figurowych, chociaż tam można jeszcze pasjonować się upadkami tancerzy. W Zielonej Górze, Opolu, Polczynie czy Łanucie natomiast żaden artysta w kable się nie zaplata. A gdyby nawet, to realizatorzy i tak wytną. Jedynym urozmaicheniem są więc falujące rzędy widzów oraz fryzury i makijaże piosenkarzy i piosenkarek. W tej ostatniej dziedzinie twórców rockowym coraz trudniej jednak czynić zaskakowaw publiczność. Łysina, naddziwnie poskręcanie włosy czy też na twarzach malunki, jakich nie powstydziliby się Papuasi nikogo już nie zaskoczą.

Oglądanie festiwalu pozostawia więc jakiś niedosyt, człowiek nadal czuje potrzebę rozrywki, łapie więc za

gazety. Na ich łamach muzycznego szaleństwa o wiele mniej, tutaj zdecydowanie królują pomniki i tablice pamiątkowe. Opisy ich odsłaniania, uzupełnione stosownym zdjęciem z pocztą sztandarową lub kombatantem przepasanym szarfą okazale prezentują się na kolumnach.

Ostatnimi czasy popiersi i cokołów przybywa nam w tempie geometrycznym, zdaje się, że niektórzy nie innego nie robią, tylko zastanawiają się, co by tu jeszcze odsłonić. Przypuszczam, że fundują je sobie te miejsco-

Wczoraj — dzisiaj — jutro

Festiwale, festiwale...

wości i instytucje, których nie stać, lub nie mogą dobić się pozwolenia na zorganizowanie własnego festiwalu. Zresztą co bardziej pazerni chcą mieć jedno i drugie.

Wartość cokołu sprowadza się utwierdzenie do możliwości jego uroczystego odsłonięcia. Później można jeszcze co roku składać pod nim kwiatki, ale to już nie to samo, a poza tym są z nim tylko kłopoty, gdyż o raz ustawiony cokoł, niezależnie od tego kto akurat na nim stoi, trzeba dbać.

Wydać by się mogło, iż pomniki i festiwale mają za sobą niewiele wspólne, pierwsze honorują zasłużonych bohaterów i są świadectwem naszej pamięci o historii, drugie natomiast stanowią przegląd wydarzeń kulturalnych różnego kalibru i mają przede wszystkim dostarczyć ludziom rozrywki. Sądzę jednak, że oba te zjawiska łączy wiele, a ich obecnie obserwowany urodzaj wcale nie jest przypadkowy. Ustawienie cokołu i festiwal nadają miejscowości, w której się odbywają poczucie ważności, zjeżdżają oficjele, dziennikarze i nawet tele-

wizja. O miejscowości się mówi. Obydwie imprezy mają też ustalony rytuał, którego naruszyć raczej nie sposób. Wszystko musi przebiegać tak jak ustalono, żadnej improwizacji i dowolności. Jakże to odmienne od pełnej sprzeczności teraźniejszości i niepewnej przyszłości. Ochoczo stawia się więc cokoły bohaterom lub na siłę lansuje gwiazdy showbiznesu i jest klawo. Zawsze łatwiej przecież ufundować kolejną mościwą tablicę jakiegoś zastużonemu niż zbudować nową szkołę czy przedszkole, przyjemniej też gościć przez parę dni kilkanaście zespołów muzycznych niżli przez cały rok opiekować się młodymi talentami.

Dlaczego ludzie oduracają się od współczesności w stronę cokołów i festiwalu to można więc zrozumieć, ale czemu także nie potrafią się cieszyć przyszłością, tego pojąć nie mogłem. Do czasu, gdy znajoma pożalowała mnie, jako zdanego jedynie na pastwę gazet i pufnie wręczyla przepisywane w pocie czoła na maszynie przepowiednie. Ponoć stu procentowo prawdziwe. Wizja w nich zawarta jest przerażająca. Jakis anonimowy emigrant z Węgier najpierw zastanawia się, czy wyjawiać otrzymaną w darze od Boga prawdę, w końcu przewycięża skrupuły i wali prosto z mostu, że koniec świata nastąpi w roku 1986. Dowodzić tego ma m. in. upadek obyczajów oraz fakt, że na ulicy dziewczyny od chłopaka nie można odróżnić.

Skoro mamy czasu tak niewiele — myślę — to nie pozostaje nic innego jak organizować festiwale i odsłaniać tablice. Z pełną pompą, bo przecież „gdy »Titanic« tonął to też orkiestra grała...”

Znajoma jednak osadziła mnie szybko. „Dobre, nieprawdaż — powiedziała z trwogą w głosie — I co teraz będzie? Samochód mam do odbioru w roku 1987”.

To mnie przekonało. Nie ma co bać się przyszłości, trzeba odważnie w nią spojrzeć, a nie patrzeć jedynie na boki, usiłując znowu coś odsłonić lub otworzyć.

WALERIAN IGNASIAK

KULTURA * KULTURA * KULTURA * KULTURA * KULTURA * KULTURA

Szlakiem 40 lecia

Druga wojna światowa i okres hitlerowskiej okupacji były prawdziwą katastrofą dla polskiej kultury. Zniszczeniu uległo wówczas około 7000 zabytkowych obiektów architektonicznych. W gruzach legły historyczne ośrodki miejskie. Zniszczone zostały kościoły, zamki, pałace, ratusze i dwory wraz z ich, niekiedy bardzo cennym, wyposażeniem. Spłonęły liczne zbiory dzieł sztuki, archiwalne i biblioteczne. Nie pozostał ani jeden obiekt drewniany bóżnica z XVII i XVIII wieku, który przed wojną wiele znajdowało się na polskich ziemiach. Ponadto liczne bezcenne dzieła sztuki zostały zrabowane i wywiezione do Niemiec.

Świadome niszczenie polskie go dorobku kulturalnego było częścią eksterminacyjnego programu hitlerowskiego w stosunku do narodu polskiego. Przejawiało się to przede wszystkim niszczeniem wszystkiego co polskie i zacieraniem śladów polskości. Tak było na przykład w Poznaniu, gdzie Niemcy rozpisali nawet konkurs na przekształcenie Starego Rynku i placu Kolegiackiego w celu nadania im bardziej pruskiego charakteru.

Podczas ofensywy wojsk radzieckich i polskich w 1944 i 1945 roku wycofujący się hitlerowcy zamieniali w punkt oporu każde miasto, każdy nie mały budynek. Wtedy właśnie zniszczone lub wypalone zostały historyczne dzielnice Gdańska, Olsztyna, Elbląga,

Malborka, Poznań, Wrocław, Opola, Koszalin i wielu innych mniejszych miast. Osobny rozdział w tym tragicznym zestawieniu stanowiła Warszawa. Po upadku Powstania Warszawskiego hitlerowcy rozpoczęli systematyczne palenie miasta. Stolica została zniszczona w 87 procentach.

Jeszcze w okresie wojny, we wrześniu 1944 roku w resecie kultury i sztuki rządu działającego w Lublinie utworzona została komórka konserwatorska podejmująca pierwsze prace zabezpieczające na wyzwoleńskim skrawku Polski. Natomiast 30 sierpnia 1945 został zatwierdzony program ochrony zabytków, którego autorem był ówczesny generalny konserwator Jan Zachwatowicz. Jego istotną cechą było dopuszczenie możliwości pełnych rekonstrukcji czyli odbudowy od fundamentów wybranych obiektów. Chodziło o to, by przywrócić kulturze polskiej jej najświetniejsze obiekty, a zarazem poprzez adaptację właściwą je we współczesne życie i udostępnić społeczeństwu.

Z upływem czasu szeroko podejmowane — niejednokrotnie bez uzasadnienia — rekonstrukcje powodowały, iż nie starczało środków na zajęcie się zachowaniem jeszcze autentycznymi. W takiej sytuacji mniej więcej od około 1960 roku zainteresowanie służby konserwatorskiej przeniosło się na opiekę nad zabytkami istniejącymi. Ostatnio do praktyki pierwszych lat powojennych powraca się tylko w przypadkach szczególnie uzasadnionych.

Skala zniszczeń wojennych obiektów zabytkowych w Polsce wysunęła na pierwszy plan

problem zabezpieczeń i odbudowy. Pierwsze tego typu działania podjęto jeszcze przed zakończeniem wojny w 1945 roku.

W pierwszych latach powojennych wykonywano je w miarę dostępnych środków i różnorodnymi metodami. W Wielkopolsce, w związku z trudnościami z uzyskaniem materiału na wykonanie prowizorycznych dachów, zastosowano słomę. Pokryto nią na wet wielką barokową kopułę kolegiaty w Trzemesznie. Taką prowizorką zdążyła jednak egzamin, wytrzymała kilka lat do odbudowy trwałej i pokrycia obiektów dachówką lub blachą miedzianą.

Prace nad odbudową zabytków podejmowane były w ściśle określonych użytkowych celach. Dlatego w pierwszym rzędzie objęto nimi obiekty należące do historycznych zespołów miejskich, gdzie funkcja każdego z nich określona była ogólnym planem odbudowy.

Nowe role otrzymały np. dwa stojące na Starym Rynku w Poznaniu XVIII-wieczne pałace. W Pałacu Działyńskich mieści się placówka naukowa z biblioteką i salami zebrań, a w Pałacu Mielżyńskich hotel turystyczny. Z kolei w XVI-wiecznym Pałacu Górków znajduje się dziś Muzeum Archeologiczne.

Podobnie, z konkretnym przeznaczeniem, przywracano dawną świetność ratuszom. Najwspanialszym przykładem takiej odbudowy jest poznański ratusz, obecnie siedziba Muzeum Historii Miasta Poznania. Prace objęły tu głównie spalone dachy i rekonstrukcje hełmu z XVIII wieku na wieży ratuszowej. Sam gmach poddany został troskliwej konserwacji, która spod nieudolnych przekształceń wprowadzonych w 1911 roku wydobyla wiele nowych, cennych elementów, podnosząc jeszcze bardziej wartość tego arcydzieła polskiego renesansu.

Podczas badań, które poprzedziły odbudowę każdego zabytku ujawniano często relikty dawnej formy, zatartej później szwami przeróbkami. Tak było na przykład w przypadku bazyliki katedralnej w Poznaniu i Gnieźnie. W jednej i drugiej odkryto gotyckie elementy. W takiej sytuacji przy odbudowie usunięto barokowe dodatki i przywrócono formy gotyckie. Zrekonstruowano przy tym — według śladów na ścianach — gotyckie sklepienia.

Prace te na pograniczu spraw odbudowy i restauracji były przedmiotem ożywionej dyskusji. Okazało się jednak, że była to jedyna droga uzyskania pierwotnej, gotyckiej formy bazyliki.

Po zakończeniu działań wojennych nie od razu można by

ło ocenić liczebność i stan tego, co się zachowało. W zakresie zabytków nieruchomych obrachunków dokonano dopiero około 1964 roku, szacując ich liczbę na ponad 36 000. Ale już wówczas dane te nie były prawdziwe. Położenie nacisku na odbudowę i rozwój gospodarki kraju odwróciło uwagę od codziennej dbałości o zabytki, szczególnie zaś o obiekty słabo lub w ogóle nie używane. Spowodowało to ubytki wśród budynków mieszczących pałaców i dworów.

Niemniej jednak powojenny dorobek w dziedzinie ochrony i ratowania zabytków jest bardzo duży. Odbudowa i restytucja miejskich zespołów, prace przy wielkich świątyniach Wrocławia, Poznania, Gdańska, pałacach w Łazienkach i Wilanowie, Zamku na Wawelu, ratuszach w Poznaniu i Toruniu — to tylko niektóre przykłady. A dodać do nich by trzeba także prace przy najwarteściowszych zabytkach wyposażenia (np. ołtarz Wita Stwosza w kościele Najświętszej Marii Panny w Krakowie, witraże kościoła dominikańskiego w Krakowie, portal obłński we Wrocławiu, artystyczne wyposażenie Wilanowa) oraz zabytkach ruchomych — obrazach, rzeźbach, polichromiach, dziełach rzemiosła artystycznego.

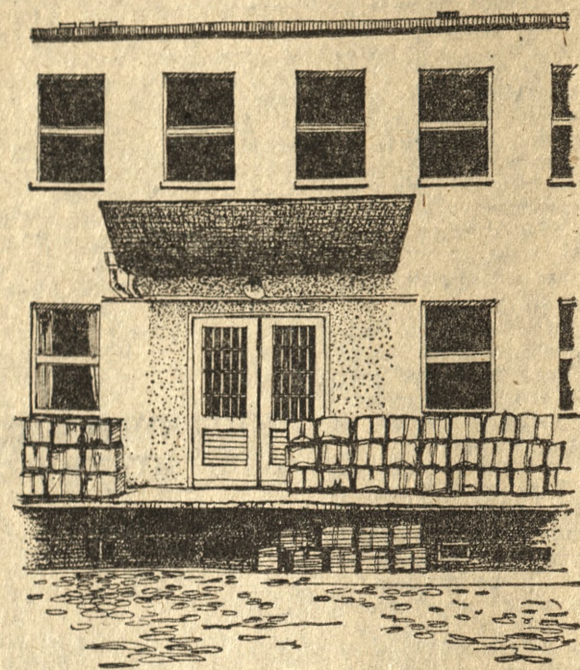
Pisząc o odbudowie, restauracji i konserwacji zabytków w 40-lecie Polski Ludowej nie sposób nie zwrócić uwagi na stronę naukowo-badawczą prac. Wszystkie obiekty zabytkowe posiadają dokumentację naukową — historyczną, ustalającą powstanie, dzieje i przemiany obiektu. Te monograficzne opracowania oparte o źródła historyczne, ikonograficzne oraz szczegółową inwentaryzację i bezpośrednie badania — stwożyły nową podstawę dla historii architektury, sztuki i kultury materialnej w Polsce. Badania przyniosły i przyniosą nadal wiele odkryć — np. w jednej z kamieniczek przy Starym Rynku w Poznaniu podczas prac architektonicznych odkryto w 1982 roku piękne, renesansowe strony kasetonowe.

Mimo wielu istotnych dokonań konserwatorskich, mimo zainteresowania społeczeństwa ochroną zabytków, wiele zespołów zabudowy mieszczących, wiejskie pałace i dwory popadają w ruinę i są rozbierane. Ciągłe narastanie powolne przekonanie o konieczności wzmocnienia opieki. Nie zawsze bowiem użytkownicy zabytków dbają o nie tak jak należałoby to czynić, nie zawsze pamiętają o tym, że to „co z dawnego bytu ocalało” należy chronić, by móc przekazać następnym pokoleniom jako świadectwo polskiej kultury.

ANNA PLENZLER

Wędrując po Poznaniu

Sny w pudełku

Rys. J. Nowaczyk

Górki, dziwnie pachną jakieś białe kwiaty. Tworzą żywopłot przed jednym z domów.

Ulica Bułgarska. Po drugiej jej stronie — przeróżne budowle przemysłowe. Z daleka zaś, na krańcu, na wysokim gmachu napis „Teatra”.

Idę do takiego tu baracku. Pordzewiałe, metalowe pojemniki w pryzmach przed nim.

„Przyszedłem za wcześniej, do wyświetlania filmu jeszcze czas. Bo tu jest przedsiębiorstwo rozpowszechniania filmów i też — maleńkie kino.

Teraz zaś pokazują mi... magazyn. Pan Mietek, kierownik, mówi, że pracuje już w nim trzydzieści lat.

W tym pomieszczeniu za grubymi murami na półkach leżą — metalowe pudełka. „Pięć, sześć pudełek to jeden fabularny film” objaśnia pan Mietek. I jeszcze mówi, że w jednym takim boksie jest w sumie 230 kopii. A razem ich tu mają 2 600.

Jakieś numery wypisane są na pudełkach. Biorę jedno z nich do ręki. Pytam: „To jest...?” Pan Mietek odwraca wieczko. Metryczka, że to „Niekochana” Janusza Nasfetera. Kierownik rozwija taśmę: „O, tu pan widzi — tu z boku jest zapis dźwięku, a w środku są klatki — 24 ich potrzeba na sekundę filmu”.

Te klatki filmowe są ciemne. Jakiś pokój, ktoś stoi pośrodku... Patrzę pod światło. Ależ tak... to Elżbieta Czyżewska. Oglą-

dałem ten film nakręcony według opowiadania Adolfa Rudnickiego. O smutnej miłości on. Ale to było przecież tak dawno...

„Długo tu u was są przechowywane te taśmy? pytam. „Polskie i z krajów kadeelów do końca. Aż od wyświetlania nie zniszczą się. A zachodnie licencje filmów mamy na czterdzieć lat. Potem wyciągamy taśmę i tniemy ją komisyjnie”. Pokazuje jak. I jeszcze dodaje „Srebro z niej idzie na odzysk”.

Biorę do ręki taśmę. Zwykła, celuloidowa. Nie do uwierzenia wprost, że ożyje.

„Ależ tak. Bo potem siedzę w tym ich maleńkim kinie. Wyświetlają — z takiej taśmy właśnie — polską „Tais”. Kiczowata dosyć ona, ale świat uludy tam nader barwny. Kobiet, krew, pustynia...

Gdy wychodzę po seansie na ulicę — zbyt zwykły wydaje mi się dzień teraz. Chociaż te kwiaty żywopłotu nadal tak pachną.

„Tuż zaraz widać trybuny, fragment boiska. Podchodzę bliżej. To przecież stadion Lecha. Czysta pełna w tej chwili na nim. Jakże to też sny walki czekają na swoje znowu zaistnienie tutaj? Na ten mecz, który...

Obracam się ku tamtemu barackowi. W pudełkach metalowych te filmowe sny tam zamknięte też czekają na swoją chwilę, gdy w nie ktoś — uwierzy.

BRAN

W pracowni konserwacji sztuki średniowiecznej warszawskiego Muzeum Narodowego
CAF — fot. Rybeżyński

Na okładce wydanej w Paryżu w początkach lutego 1834 „Poezji Litwina” Antoniego Goreckiego znaleźć było można zapowiedź księgarską następującej treści: „Pan Tadeusz czyli Ostatni Zajazd na Litwie. Historia szlachecka z 1811 i 1812 r. w dziesięciu księgach wierszem przez Adama Mickiewicza”. Ogłoszenie to nie było już w pełni ścisłe, bowiem 14 lutego 1834 Mickiewicz pisał do Odyńca: „Więc skończyłem teraz właśnie. Pieśni ogromnych dwanaście! Wiele mierności, wiele też dobrego”. Pierwszego kwietnia tegoż roku rozpoczął się druk poematu.

Nie wiemy gdzie i kiedy padły na papier pierwsze słowa poematu: „Litwo! Ojczyzno moja”. Jak wspomina przyjaciel Mickiewicza — Bohdan Zaleski, pomysł „poematu sielskiego” narodził się w końcu 1831 roku podczas pobytu w Wielkopolsce. „Ojciec twój — pisał do Władysława Mickiewicza w 1874 roku — jak już wiesz skądinąd, wydumał „Pana Tadeusza” na wsi w Poznańskim. Tam obmyślił pierwszy plan poematu i zaczął go od opisu dworu szlacheckiego w Polsce”.

Praca posuwała się jednak bardzo wolno. Niepokojony wówczas w Paryżu przez wizję dalszych części „Dziadów”, których szkice notuje, poeta pisze artykuły do „Pielgrzyma” kończy przekład „Gaiura”, robi korekty „Wacława dziejów” i wierszy gasnącego powoli Stefana Garczyńskiego, opiekuje się chorym

przyjacielem. Ulał się często Adam przed przyjaciółmi na to, że te zajęcia „dławią mu w pielnuszkach Tadeusza”. W pogodniejszych godzinach jednak ówczesnego znojnego życia dorzucał dorywczo po kilka-

dziesiąt wierszy do swej „ulubionej powieści” — jak ją sam nazywał.

Poeza pisał z zapałem i upodobaniem. „Pisanie o tych rzeczach — donosił bratu — ba, wioło mnie niezmiernie, przenosząc mnie w nasze miłe strony rodzinne”. „Żyję tedy w Litwie, w lasach, karczmach, ze szlachta, z Żydami etc. (...) Gdyby nie poema, uciekłbym z Paryża” — zwierza się Mickiewicz Odyńcowi. Mimo rozlicznych zajęć i przeszkód praca nad poematem posuwała się naprzód, jej tok prześledzić można w zachowanych listach i zapiskach 8 grudnia Mickiewicz zawiadamia Odyńca: „Piszę teraz poema szlacheckiego w rodzaju „Herman i Dorotea”. Już ukropiłem tyśiąc wierszy”. 13 stycznia 1833 były skończone „już prawie całe dwie wielkie pieśni”. Jednak w końcu tego miesiąca poeta z boleścią stwierdza, że „z wielkim żalem musiałem poema szlacheckiego zawiesić”. Szybko jednak powra-

ca do niego, 6 marca kończy trzecią pieśń „Tadeusza” 9 lipca zaś stwierdza, że ma już trzy czwarte poematu. W listopadzie powstała pieśń piąta i szósta. Autor jeszcze wtedy uważał, że zamknie całość w ośmiu pieśniach.

Ulubiona powieść A. Mickiewicza

Nadszedł wreszcie upragniony moment. „W połowie lutego 1834 — wspomina Zaleski — kiedyśmy się zebrałi byli przy ulicy Saint-Nicolas i po cichu gwarzyli, widząc gospodarkę w drugim pokoju szparko machającego piórem po papierze (...) powstał od stolika Adam z rozpromienioną twarzą i zawołał ku nam: — Chwała Bogu! Oto w tej chwili podpisałem pod „Panem Tadeuszem” wielkie finis”.

Rozpoczęła się żmudna praca przy przepisywaniu poematu. Sam Mickiewicz sporządził czystopis, z którego wykonano następnie kopie przeznaczoną dla drukarni — typografii. A. Pinard przy Wybrzeżu Voltaire, 15. Według relacji Zaleskiego „Pan Tadeusz” miał szansę ukazania się we Lwowie, jednak do ostatecznego porozumienia w tej sprawie z tamtejszym księgarzem Milikowskim nie doszło.

Wydania poematu podjął się Aleksander Jełowicki.

Dzięki zachowanemu aż do 1944 roku oryginałowi korekt „Pana Tadeusza” (prawdopodobnie spłonęły one w Bibliotece Krasieńskich w Warszawie), wiemy, że pierwsze odbitki poematu powstały 1 kwietnia, a ostatnie — 17 czerwca. Sam poeta zajął się również korektą dzieła.

7 kwietnia „Tygodnik Emigracji Polskiej” anonsował, że poemat: „... jest pod prasą i wyjdzie na początku maja w dwóch tomach”. 19 kwietnia Mickiewicz zawiadamia Odyńca: „Pierwszy tom „Tadeusza” wkrótce z druku wyjdzie, ale go nie puścimy, aż się drugi skończy”.

Jak przypuszczają historycy literatury, w połowie czerwca powstał „Epilog” do poematu, o czym w rok później poinformował poeta Odyńca. Epilog dołączono po raz pierwszy do tekstu „Pana Tadeusza” w edycji z 1860 roku.

„Pan Tadeusz” wydany został jako piąty i szósty tom paryskiego zbiorowego wydania dzieł Mickiewicza, rozpoczętego w 1828 roku dwoma tomami poezji. 28 czerwca 1834 „Bibliographie de la France” wymienił utwór i podała jego cenę — 12 franków. I ta data uznawana jest dziś za oficjalną datę ukazania się arcydzieła naszej poezji. (PAJ)

ADAM FRYC

KULTURA * KULTURA * KULTURA * KULTURA * KULTURA * KULTURA

Na zdjęciu: czapka herodowa — pierwsza połowa XX wieku. Fot. — Archiwum

Góra Przemysław w Poznaniu. Wystawa „Między starym a nowym rokiem. Obrzędy ludu wielkopolskiego”. Pierwsza tego rodzaju poznańska ekspozycja. Przygotowała ją Muzeum Etnograficzne — Oddział Muzeum Narodowego (autor scenariusza — Mariusz Baumann).

„Choiniki. Jeszcze pachną. I w gablocie — formy do opłatków. Metalowe. Obok zaś — maski herodowe. I szopki betlejemskie. Z drewna, słomy, papieru. Gwiazdy kolednicze. Czapki Heroda — dawne, bo gdzieś z lat dwudziestych. Też — Diabeł i dwa Turonie. Jeden w bia-

lej chuście, drugi w paradnej tkaninie. Z informatora wystawy: „Wśród zwyczajów rolnych należy wymienić ścieśnienie stołu słomą, stawianie snopka zboża w kącie izby, wzajemne obypywanie się ziarnem, dzielenie się jadem wigilijnym ze zwierzętami gospodarskimi. Obowiązywanie drzew słomą. Wszystkie te czynności miały sens magiczny. Zapewniały pomyślne

zime skończyła się pierwsza część obrzędu”. „A tu już dalej na wystawie na tej Górze Przemysław — obejście obwieszonych świętymi drewnianymi sztachetami. Zawieszono na nich beczki — sikawki dyngusowe. W środku obejścia zaś — stół. Na talerzu kraszanki, na drugim pisanki. Baranek i palmy wielkanocne. Forny do masła. Oparte o sztachety kołatki i gregotki.

— wianki na Boże Ciało. I feretrony. I znowu objaśnienie: „Do obyczaju należy między innymi święcenie wianków i różnych ziół. Tradycja każe, aby tych wianków było trzy, pięć lub dziewięć. Wianki te mają szczególnie cudowną moc, zapewniającą pomyślność w gospodarce. Kładzie się je pod nowy dom, zawieszają w stodole, dodaje do ziarna siewnego. Przypisywana

pierwszymi snopami obwieszano krzyże i słupy przydrożne, czyli tzw. Boże Męki. Niedzielnym elementem tradycji żniwnych są wieniec do żynkowe”.

„A już na końcu wystawy — słup z Chrystusem Frasobliwym. I krzyż, a pod nim świeczki rozstawione na ziemi.

Objaśnienie: „Noszenie jada na groby, powszechne jeszcze u Słowian wschodnich, u nas zanikło już zupełnie. Chociaż w okolicach Kalisza w latach sześćdziesiątych tego wieku zanotowano odosobniony fakt noszenia na grób w tajemnicy przed księdzem i sąsiadami chleba i wody. Także w ten dzień, wierząc w powrót dusz kładzie się na oknie chleb i róż. Powszechny jest natomiast kult ognia w postaci palonych na cmentarzach świec i zniczy”.

★

Tworzyłem tego wszystkiego tu na wystawie jest drewno, słoma, papier, szkło. Są tu jajka, chusty, jakies.

A powstały te szopki, te postacie w jakichś tam Brzeżkach, Czastkowie, Ceko-plewni, Plewni Nowej, Pamięci-... Któż wie o tych miejscowościach?...

I to wszystko tutaj — takie przecież nietrawne. Ale ta kultura, której symbole tu można oglądać — jest przecież u naszych prądów. (bran)

Między starym a nowym rokiem

zbiory, chroniły inwentarz przed chorobami.

„Dalszy ciąg wystawy. Koń zapustny. Koza zapustna. Podkoziolatek Słomiana Marzanna ubrana w chuście. I znowu objaśnienie: „Zbi-ają się zapusty. Na wsi pojawiają się znów pochody przebierańców, które z uwagi na ich nasilenie przyjęło się nazywać maskarami zapustnymi. Najważniejsze postacie tego korowodu, to niedźwiedź, koza i koń. Uzupełniają go: Żyd, Bocian, Dziad, Baba, Kominiarz, Piekarz, Cygan, Policjant, Ułani.

Skończyła się zima. Topnieją śniegi. Widać pierwsze wyraźne zwiastuny wiosny. Zwyczaj pożegnania zimy, znany powszechnie pod nazwą Marzanny lub Śmierci-chy. Na spalaniu i utopieniu kukieł symbolizujących

Opis: „Woda to żywioł, który nie tylko niszczy, ale jest także życiodajny dla kultur rolniczych i posiada właściwości oczyszczające, nie tylko naturalne, ale także magiczne. Oblewali się dawniej wszyscy i wszystkie naczynia były dozwolone od dużych wiader, przez kubeczki, aż po urządzenie mechaniczne. Nawet przy oblewaniu się wodą funkcjonował folklor słowny, przyjmujący nieraz zabawne teksty: „Pan- na Jadwiga I bogobojna, ale chłopca pragnęła. Krowy nie wydoił, bo się ogona boi. Izby nie wymyścił, po kolana śmieci. Jest taka gruba, że potrzebuje dwie firy pyrzył do wyłożenia łyż. Jak chleba upieczeł, to się szczer pod skórę przewleczł. Za karę dostanie sześć wiader wody”.

...A tu jeszcze na wystawie

jest im także moc lecznicza. Podobnie jak przy wielu innych obrzędach, tak i przy Bożym Ciele występują elementy kultu zielonej gałązki. Ołtarze na terenie procesji są przystrojone zieloną. Po wyświeceniu ludzie biorą te zielone gałązki i zatykają w polu, aby np. robaki nie niszczyły kapusty lub myśli nie niszczyły zboża”.

„Tu zaś kosa i grabie przybrane są wstążkami, oklejone jakimś złoceniem, a ziarno w wienkach dożynkowych — złociste, dorodne.

Informator tłumaczy: „Przyjęło się, że żniw nie należy zaczynać w poniedziałek. Natomiast szczególnie szczęśliwe dni, to środa i sobota. Współ- cześnie, aby zapewnić sobie pomyślność i dobrą pogodę przy żniwach, chłopcy zama- wiają sobie mszę w kościele. W XIX wieku natomiast

Dom dla Polonii

Na wysokiej skarpie, u stóp której toczy swe wody rzeka Narew, króluje nad Pułtuskim zabytkowy zamek biskupów płockich, którego historia sięga XIV w. Przed dziesięć laty na szacownych murach owianego legendą zamczyska odsłonięto tablicę pamiątkową z napisem: „Obiekt ten Polska Rzeczpospolita Ludowa przeznacza na DOM POLONII”.

Zamiar budowy placówki polonijnej w Pułtusku sięga lat międzywojennych. Były to jednak marzenia, które zaczęło realizować dopiero współczesne pokolenie Polaków.

Miejsce lokalizacji wybrano nieprzypadkowo: w historycznym mieście o znaczących walorach turystycznych. Uroku tej okolicy dodają rozciągające się tuż za miastem lasy, wchodzące w kompleks Puszczy Białej, przez którą o każdej porze roku przeciągają karawany turystów, zmierzające z Warszawy na Suwalszczyznę, Mazury i Wybrzeże. Z Pułtuską tylko krok do atrakcyjnych uroczysk, miejsc łowieckich i wędkarskich, pomników przyrody i zabytkowych obiektów. Stąd inicjatywa Towarzystwa Łączności z Polonią Zagraniczną „Polonia” zyskała pełne poparcie kraju i rodaków z zagranicy nie tylko w postaci słów uznania, lecz także pomocy finansowej.

Dom Polonii w Pułtusku ma być miejscem spotkań, zjazdów, imprez kulturalnych, turystycznych i sportowych, a także ośrodkiem atrakcyjnego wypoczynku i rekreacji, wplecionym w ogólnopolską sieć systemu recepcyjno-usługowego Domu Polonii. W skład tej sieci wchodzi już Dom Polonii w Warszawie, a następnie powstają w Krakowie, Rzeszowie, Poznaniu, Iwoniczu Zdroju, Starym Sączu i oczywiście w Pułtusku. Pod pojęciem Domu Polonii w Pułtusku należy rozumieć cały zespół zamkowy, w którym znajdują się komfortowe pokoje noclegowe, restauracja, kawiarnia i cocktailbar, a ponadto: wielofunkcyjna sala wystawowa, sala konferencyjno-kinowa, Sala Dziejów Polonii, sala klubowa, biblioteka i czytelnia.

W najbliższym otoczeniu zamku zostaną zlokalizowane obiekty rekreacyjno-wypoczynkowe: stacja wodna z bufetem i świetlicą klubową, baseny kąpieliskowe, basen pływaków kryty, korty tenisowe, boiska do siatkówki i innych gier (w tym mini-golfa), ogródek gimnastyczny i teren zabaw dla dzieci, gabinety odnowy biologicznej, wypożyczalnia sprzętu sportowo-turystycznego oraz warsztaty szkatulnicze. Zostaną także stworzone odpowiednie warunki i możliwości do korzystania z jazdy konnej i wycieczek bryczkami do pobliskich lasów.

Pod dziedzińcem zamkowym (przykrytym specjalną płytą) zostanie utworzony skansen archeologiczny budownictwa średniowiecznego. W trakcie prowadzonych równolegle z odbudową zamku prac wykopaliskowych odkryto bowiem niezwykle cenne budynek mieszkalny, fortyfikacje XIV-wiecznego grodu oraz wiele zabytków ruchomych, sięgających XII w. Słowem sensacją archeologiczną. Tak pomyślne zagospodarowanie zespołu zamkowego przy uwzględnieniu pięknych pobliskich terenów rekreacyjnych, umożliwi organizowanie w Pułtusku wielu imprez Towarzystwa „Polonia”.

Prace remontowe na zamku rozpoczęto w 1977 r. Dotychczas główny ciężar realizacji ambitnego planu ponosi państwo polskie, gdyż jest to wielomiliardowa inwestycja. Go- dzi się jednak przypomnieć, że w 1982 r. wśród uczestników Polonijnego Forum Gospodarczego powstała inicjatywna grupa robocza w celu organizowania różnych form pomocy Polonii i firm polonijnych w Polsce w budowie zespołu zamkowego w Pułtusku.

W parze z odbudową średniowiecznego zamczyska zmienia także wygląd sam Pułtusk. Wydoskonalona bazylika pokryta patynową płytą miedzianą, powstał nowy zjazd turystyczny i pawilon handlowy, modernizuje się Dom Kultury i całe zaplecze handlowo-usługowe oraz komunalne.

Za kilka lat Dom Polonii w Pułtusku utworzy podwoje. W sumie będzie to jeszcze jedna piękna perła na piastowskim szlaku turystycznym, która zapewne przyciągnie nowe rzesze rodaków do kraju ojców i przodków. (PAI)

BARBARA JELONEK

Uczestnictwo aktywne

Rozmowa z posłanką Krystyną Marszałek-Młynczyk przewodniczącą sejmowej Komisji Kultury i Sztuki

— Panj Posel, wchodząca w życie z dniem 1 lipca br. ustawa o upowszechnianiu kultury i o prawach i obowiązkach pracowników upowszechniania prowokuje jedno zasadnicze pytanie, które — być może — nie dla wszystkich jest jeszcze jasne. A mianowicie: co to dokładnie znaczy upowszechnianie?

— Ustawa przynosi definicję upowszechniania kultury i stwierdza, że jest to działalność przejawiająca się w kilku płaszczyznach.

— Poproszę zatem o sprecyzowanie.

— Działalność ta polega na udostępnianiu wartości kultury narodowej, światowej, regionalnej, a które zawarte są w dobrach kulturalnych, takich jak: książki, obrazy, dzieła muzyczne, teatralne, filmowe itp. Udostępnianie to zaś musi łączyć się z organizowaniem życia kulturalnego, czyli z tworzeniem warunków dla działalności kulturalnej. Kolejną sprawą jest organizowanie jednostek i grup społecznych do aktywnego, twórczego uczestniczenia w życiu umysłowym — duchowym kraju, regionu czy środowiska. Bardzo istotną rzeczą jest także tworzenie warunków dla rozwijania aktywności własnej obywateli — uczestniczenia w społecznym ruchu kulturalnym i troszczenia się o rozwijanie talentów własnych, osobowości, które — przecież — niebawem wyjdą nawet nie ujawnione. Tak rozumiana definicja upowszechniania wskazuje na to, iż chodzi nam o aktywny odbiór kultury. Sądzę, że ta koncepcja upowszechniania jest nie tylko dostosowana do wymogów nowoczesnego państwa, ale także znacznie poszerza samo pojęcie upowszechniania.

— Teraz pytanie może zbyt wprost postawione, ale niezwykle istotne. Co zwykły obywatel będzie miał z faktu wprowadzenia w życie ustawy o upowszechnianiu kultury?

— Ustawa tworzy ramy prawne do tego, by każdy obywatel w naszym kraju, bez względu na to gdzie mieszka, jaki jest jego poziom intelektualny i jaki stopień przygotowania do odbioru wartości kulturalnych, mógł uczestniczyć w

tym, co najogólniej mówiąc nazywa się życiem kulturalnym.

— Jakie warunki muszą być dla takiego powszechnego uczestnictwa spełnione?

— Po pierwsze, muszą być warunki do tworzenia bazy. A zatem określenie, iż upowszechnianie jest częścią polityki społeczno — gospodarczej państwa. W związku z tym państwo ma obowiązek tworzenia w sposób planowy tej bazy, a jeśli nawet nie tworzenia, to na pewno troszczenia się o jej tworzenie. To znajduje rozszerzenie w dalszych zapisach: potrzeby związane z upowszechnianiem będą uwzględniane w wieloletnich i corocznych centralnych planach społeczno — gospodarczych, a także w planach terenowych. Drugą sprawą jest zapis dotyczący tego, że minister kultury i sztuki, wspólnie z ministrem administracji i gospodarki przestrzennej, określi zasady kształtowania sieci placówek upowszechniania. Sprezycowane więc będzie jakie instytucje w danym miejscu (miasto, wieś, gmina, dzielnica itd.) mają obowiązek prowadzić działalność upowszechniającą. Trzecią bardzo ważną stwierdzenie to zapis o obowiązku tworzenia warunków dla upowszechniania. Obowiązek ten ma administracja terenowa, ale także zakłady pracy, organizacje społeczne. To rozłożenie powinności na kilka podmiotów było konieczne dla jak najbardziej bezpośredniego dotarcia do każdego człowieka. Wiadomo przecież, że znacznie łatwiej jest prowadzić działalność upowszechniową w ramach jednego kolektywu na terenie zakładu przemysłowego niż docierać do ludzi często rozsiadanych po całym regionie. Kolejną sprawą są wyspecjalizowane placówki, które będą zajmować się wyłącznie upowszechnianiem kultury — biblioteki, domy kultury, galerie sztuki... Ustawa wymienia je podnosząc tym samym ich rangę i określając status pracowników tych placówek. Przy okazji podkreśliła, że obowiązek wspomaganie placówek upowszechniania przez inne instytucje: szkoły, radio i telewizję, instytucje ar-

tystyczne. Wreszcie ustawa wskazuje na społeczny nurt upowszechniania — organizacje społeczne, które choć do tej pory uczestniczyły w upowszechnianiu, to jednak nie były przez mecenasów traktowane zbyt poważnie. Mam tu na myśli choćby koła gospodyń wiejskich czy ochotnicze straż pożarne.

— Dzień 1 lipca za pasem. Czy nie obawia się Pani Posel tej daty? Czy sądzi Pani, że jesteśmy wystarczająco przygotowani na przyjęcie i właściwe realizowanie tej bezprecedensowej w naszych dziejach ustawy?

— Myślę, że przez czterdzieści lat przygotowywano (inna sprawa, że z różnym skutkiem) grunt pod funkcjonowanie tej ustawy. Nie można oczywiście powiedzieć, że od 1 lipca wszystko zacznie się od nowa. Od tego momentu po prostu zaczniemy tworzyć lepsze warunki do tego, by kultura mogła być bardziej dostępna. Chodzi o to, by uznając cały nasz dotychczasowy dorobek silnie działać na rzecz powszechności, żeby kultura nie rozwijała się tylko tam, gdzie znalazła się grupka ludzi aktywnych, zapaleńców. Nie można dopuścić do tworzenia się nowych dysproporcji w życiu kulturalnym społeczeństwa. A ustawa daje podstawy prawne do wyrównywania dysproporcji już istniejących.

— Taki proces wymaga jednak czasu...

— Jak najbardziej. Tu nie za dotknięciem czarodziejskiej różdżki nie ulegnie zmianie. Ogromnie duża będzie w tym procesie wdrażania ustawy zaleta od rad narodowych i tego jakie miejsce w swej działalności przeznacza dla kultury. Jak wykorzystają Fundusz Rozwoju Kultury, czy będą troszczyć się o napływ fachowych kadry upowszechniania, czy będą inwestować w społeczny ruch kulturalny? A poza wszystkim — najwięcej zależy tu od nas samych i być może to są banały, ale bez własnej chęci i potrzeby nie zmienimy sytuacji w polskiej kulturze. Samo się nie zrobi. (PAI)

Rozmawiał:

JACEK STRZEMŻAŁSKI

KSIAZKA

Wielkopolska romantyczna

Biblioteczka dziewiętnastowiecznych „posnaniaków” stale rozrasta się. Do niedawna dominowały w niej pozycje traktujące o historii miasta i regionu oraz o nagrafiach zasłużonych Wielkopolan, teraz zaczynają się pojawiać pozycje z dziedziny kultury i sztuki. Po „książce Lecha i Marii Trzeciakowskich „W dziewiętnastowiecznym Poznaniu” oraz Zofii Ostrowskiej Kębowskiej „Architektura i budownictwo w Poznaniu 1790—1880”, nakładem PWN, w ramach „Biblioteki Kroniki Wielkopolski” ukazała się praca Magdaleny Warkoczewskiej „Malarstwo i grafika epoki romantyzmu w Wielkopolsce”. Z wielu względów jest to pozycja cenna i wartościowa. A przede wszystkim dlatego, że przedmiotem jej jest sztuka właściwie zupełnie nieznana.

Tadeusz Dobrowolski w swoim trzytomowym „Nowoczesnym malarstwie polskim” działalność artystów związanych z Wielkopolską potraktował zdecydowanie marginalnie. W „Dziejach kultury w Wielkopolsce” ukazana ona została z konieczności też nader skrótowo, a bardziej już szczegółowe prace Alfreda Brasza po wojnie, nie były wznawiane. W porównaniu z Krakowem czy Warszawą życie plastyczne dziewiętnastowiecznego Poznania było istotnie ubogie, a samo miasto w XIX wieku jednokrotnie prowincjonalne. W 1825 roku Poznań liczył zaledwie 24 000 mieszkańców, podczas gdy Warszawa 130 000. Poznań nie miał szkół artystycznych, nie posiadał też na tyle zamożnego mieszczaństwa, aby mogło ono być mecenasem dla artystów. To wszystko co na polu sztuki udało się przeprowadzić było więc dziełem kilku zaledwie szczególnie zasłużonych dla kultury regionu mecenasów: obu braci Raczyńskich: Atanazego i Edwarda, generała Jana Henryka Dobrowskiego i Severyna Mielżyńskiego. Ale, jak tego dowodzi w swej książce M. Warkoczewska, nawet ich możliwości finansowe były przecież ograniczone, a fortuny rodowe wcale nie tak ogromne, jak by to można sądzić na podstawie tego co działo się. Poznań doby romantyzmu w większym więc stopniu był miastem mecenasów i koneserów sztuki niż samych artystów. O ile jednak dorobek kolekcjonerów szeroko jest znany i spopularyzowany, stanowiąc zbyt fragmentaryczną i powierzchniową dółkę naszej znajomości samych artystów działających w Poznaniu.

Książka M. Warkoczewskiej pozwala więc nam poznać czołowych malarzy tego okresu w Poznańskim: Jana Gładysza, Edwarda Gillerna, Floriana Sarnackiego, Juliusza Knorra, a przede wszystkim wielce zasłużonych dla regionu grafików: Juliusza Minutalliego, Karola Antoniego Simona, Kajetana Wincentego Kiełsińskiego, Teofila Mielczarzewicza, Mariana Jarczyńskiego, którym zawdzięczamy utrwalony na litografiach obraz dawnego Poznania.

Malarstwo i grafika tego okresu pełniły przede wszystkim rolę i funkcje usługowe, odpowiadały na zapotrzebowanie społeczne swych odbiorców. W malarstwie obok portretu dominowała tematyka patriotyczno-powstańcza, a w grafice także dokumentacyjny zapis życia miasta i regionu, ich folklor, obyczaje. Zgromadzony w książce materiał ilustracyjny, sugeruje jednakże wcale nie wysoki, mimo iż większość działających w Poznaniu artystów nie była w pełni profesjonalistami — poziom warsztatowy tej grafiki.

Książka M. Warkoczewskiej omawia malarstwo i grafikę doby romantyzmu, a więc z pierwszej połowy XIX wieku. Był to dla dzieł wielkopolskiej kultury okres szczególnie interesujący. Teraz czeka jeszcze na opracowanie, druga połowa stulecia.

O.B.

Magdalena Warkoczewska: „Malarstwo i grafika epoki romantyzmu w Wielkopolsce”, oddział PWN w Poznaniu, 1984 r. str. 284. Cena: 200 zł.

KONKURS „GŁOSU”

A było to w roku...

ZADANIE NR 5

21 lipca we Wrocławiu otwarta została Wystawa Ziem Odzyskanych, trwała 100 dni a zwiedziło ją 2 miliony osób z Polski i zagranicy. Wystawa prezentowała dotychczasowy nasz wysiłek w zaopatrzeniu ziem nad Odrą i Bałtykiem, była swego rodzaju zamknięciem pierwszego etapu odbudowy tych terenów. Władysław Gomułka, ówczesny wicepremier i minister ziem odzyskanych, tak ocenił ten dorobek: „Przez ubiegłe trzy lata naród polski stworzył na ziemiach odzyskanych nieodwracalne fakty. Usuwanie z tych ziem sztuczne nawarstwienie niemieckie, zasiedlanie je milionami Polaków, odbudowę miasta i wsi, fabryki i warsztaty, szkoły i uniwersytety, dzwigać je ze zniszczeń wojennych — stworzyliśmy fakty, które decydują o naszym rozwoju narodowym, stanowią podstawę naszej niepodległości państwa”. W którym to było roku?

Repr. „Głos” — R. Króla

Na odpowiedzi, przesłane wyłącznie na kartach pocztowych z dopiskiem „A było to w roku...” — zadanie nr 5, czekamy do piątku, 6 lipca, włącznie. Wśród osób, które nadesłają prawidłową odpowiedź rozlosujemy dwa bony PKO, każdy wartości 500 złotych. Nasz adres: „Głos Wielkopolski”, skrytka pocztowa 1047, 60-959 Poznań.

ROZWIĄZANIE ZADANIA NR 3

Było to w roku 1945. W wyniku losowania, nagrody w postaci bonów premiowych PKO wartości 500 złotych otrzymują: Janusz Szymanowski, ul. Warszawska 87/13, Poznań; Marek Jurewicz, ul. Sienkiewicza 20 m 1, Poznań. Nagrody doręczone zostaną przez pocztę.

Kłó tego nie słyszał! Nadal rozlegają się białania, jak krepowana jest działalność rzemieślników i jak zamykane są, pod brzemieniem podatków, kolejne zakłady mistrzów rękodzieła. Co prawda przejażdżka samochodem po przedmieściach Poznania (i nie tylko Poznania, oczywiście) pozwala dostrzec mnóstwo will, opatrzonych błękitnymi szyldami z napisem „Rzeźmiasto”, ale może to tylko złudzenie?

Więc sięgnijmy do konkretów. Dwutygodnik „Rada Narodowa — Gospodarka — Administracja” z datą 2 czerwca przyniósł urzędową statystykę, dotyczącą liczy

ZAMYŚLENIA
I ZMYŚLENIA

GORZEJ CZY LEPIJ

by warsztatów rzemieślniczych w Polsce w roku 1983 w porównaniu z rokiem 1982.

Mieliśmy więc w roku 1983 ponad 296 000 warsztatów. Więcej o prawie 31 000 niż w roku 1982. Najwięcej przybyło ich w województwie śląskim warszawskim, bo prawie 3 500, potem w katowickim, a trzecie

miejsce zajęło poznańskie z liczbą 1 730 zakładów. W kaliskim rejestr placówek rzemieślniczych zwiększył się w roku 1983 o 537, w pińskim o 526, w leszczyńskim o 367, a w konińskim za notowano wzrost liczby warsztatów o 185. Dodajmy, że wszystkie te liczby wskazują przyrost netto, po odliczeniu zakładów zlikwidowanych.

Łącznie w roku 1983 rękodziełem trudniło się w Polsce ponad 606 000 osób. Czy zatem rzemiosło powodzi się gorzej, czy lepiej, czy mamy tu do czynienia z regresem czy rozwojem — niechaj Czytelnicy osądzą sami.

CYKLOP

POLKA
Z KSIĄŻKAMI

W omawianym tomie zawarł również wyniki konkursu, ogłoszonego w roku 1964 przez Katedrę Socjologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w

Poznaniu. Hasło wywoławcze nawiązywało do konkursu poprzedniego, z roku 1928. Analizę socjologiczną planu konkursowego z lat sześćdziesiątych przeprowadził J. Ziolkowski, autor pomieszczonego również w omawianym tomie opracowania „Badania nad świadomością społeczną Poznania w ostatnim półwieczu”.

Kończąc część tomu stanowią wypowiedzi zgłoszone na konkurs w roku 1964. Nakład książki — 3 800 egzemplarzy, objętość 444 strony, cena 400 zł. (pż)

na końcu
językaKupię
pół bliźniaka

naczał małe dziecko lub dziecko z grupy najmłodszych w przedszkolu, dziś do tych znaczeń dochodzi zupełnie nowe: samochód np. Sprzedam lub zamienię malucha na działkę rekreacyjną. Bliźniak — to wyraz oznaczający od dawna człowieka, dziś — także typ budynku, np.

Pół bliźniaka stan surowy sprzedam. Kupię pół bliźniaka itp. Rzeczownik kawalerka dotychczas oznaczał albo pewien okres w życiu mężczyzny, albo zbiór kawalerów, teraz — również małe samodzielne mieszkanie lub po prostu poszukiwany pokój, np. Kawalerka do wynajęcia. Rzeczownik garbus nazywał człowieka ułomnego, dziś także — samochód o charakterystycznie wygiętej karoserii. Wszystkie wspomniane wyrazy są używane poprawnie.

W ogłoszeniach prasowych pojawia się również wiele terminów technicznych, np. chodzik (= pewien rodzaj zegara), neologizmów np. blaszak (= garaż z blachy) i określeń zupełnie zaskakujących np. Sprzedam Jadwigę zielony plusz. Wprawdzie nie wiem, o co tu chodzi, lecz zapewne chętnych na tę Jadwigę nie brakło.

STANISŁAW BABA

Zapisane w Legnicy

W stolicy zagłębia miedziowego

Miedź jest bogactwem tej ziemi i jej przekleństwem. Bez cienia przesady można bowiem stwierdzić, że większość mieszkańców województwa legnickiego żyje dzisiaj z miedzi, pracując w kopalniach, hutach i zakładach pomocniczych gigantycznego kombinatu górniczo-hutniczego lub też w szeroko pojętej sferze usług na rzecz pracowników legnickiego przemysłu miedziowego i ich rodzin. Jest też i druga strona medalu — daleko posunięta degeneracja środowiska naturalnego, zwłaszcza w pobliżu hut miedzi. Zaniedbania z dziedziny ochrony środowiska są coraz bardziej dokuczliwe dla mieszkańców regionu.

Zaczynamy w tym miejscu lat pięćdziesiątych bardzo skromnie. A i to nie przyszło wcale łatwo. Gdy w roku 1945 przejmowaliśmy ziemie odzyskane, na Pogórzu Kaczawskim w okolicach Legnicy znajdowały się zrównane i zatopione kopalnie miedzi. Pierwsza o nazwie „Leń” wybudowali Niemcy na krótko przed wybuchem II wojny światowej, kiedy to zbierając się III Rzesza Adolfa Hitlera potrzebowała gwałtownie tego czerwonego metalu. W roku 1939 kopalnię oddano do użytku, a cztery lata później rozpoczęto eksploatację rud miedzi w drugim zakładzie wydobywczym, w „Konradzie”. Obie kopalnie hitlerowcy zatopili w chwili zbliżania się frontu, a wszystkie urządzenia naziemne zniszczyli z iskrą niemiecką pe danterią.

Odbudowa kopalni jest nieopłacalna — orzekli niektórzy fachowcy z dziedziny górnictwa. A jednak zaryzykowno. Pokusa na posiadanie własnych złóż miedzi była bowiem ogromna. I ogromny wysiłek trzeba było włożyć w odwołanie wyrobisk podziemnych, zwłaszcza „Konrada”. Z „Leń” zaczęto wydobywać ubogą w miedź rudę już w roku 1950, osiem lat później rozpoczęto eksploatację w „Konradzie”.

Zanim jednak górnicy zechcieli do odwołanych wyrobisk podziemnych kopalni „Konrad”, wydarzyło się coś, co zdecydowało, że Polska stała się później jednym z największych producentów miedzi na świecie. Legendy o „wielkiej miedzi” ukrytej w podziemnych skarbcach w okolicach Legnicy krążyły zresztą od dawna. Czerwonego metalu szukali Niemcy, a po wojnie zaczęliśmy szukać i my. Nie zadowalając się bardzo skromnymi zasobami w ponownie czynnej już wtedy „Leń”. I oto w sobotę, 23 marca 1957 roku w otworze wiertniczym „Sieroszowice” świdry natrafiły na głębokości 656 metrów na pokład rudy o miąższości 2,3 metra i zawartości 1,4 procenta miedzi. Próbkę pobrane następnie z 24 innych otworów potwierdziły fakt, iż odkryto wreszcie „wielką miedź”.

Kolejne badania geologiczne wykazały, że złóż legnickie jest największym w Europie i jednym z najbardziej zasobnych na świecie. Dzięki temu odkryciu rozwinęliśmy w następnych kilkunastu latach całkowicie nową gałąź gospodarki narodowej — górnictwo i hutnictwo miedzi, a towarzyszą

szące temu inwestycje wielu fachowców uważa za najbardziej udane w czterdziestolecie Polski Ludowej.

W latach pięćdziesiątych, przy pomocy Związku Radzieckiego, który dostarczył nam wyposażenie, zbudowano na przedmieściu Legnicy nowoczesną — jak na owe czasy — hutę miedzi. Później, po wspomnianym odkryciu w okolicach Sieroszowic, przystąpiono do budowy pierwszej nowej kopalni miedzi. Nazwano ją „Lubina”. Znaczna głębokość zalegania rud grube warstwy luźno związanych ze sobą piasków oraz atakująca ciagle woda sprawiała, że szyb „Lubina” głębiono kosztowną i pracochłonną metodą zamrażania górotworu. Droga do podziemnego skarbcza nie była zatem łatwa. Jednak doświadczenia nabyte przy budowie

podnieśli książęta piastowscy, którzy w Legnicy właśnie mieli swoje siedziby.

Związki polityczne i gospodarcze Legnicy z Polską zaczęły się rwać już w pierwszej połowie XIV wieku, a zerwanie zostało całkowicie po śmierci ostatniego Piasta legnickiego — Jerzego Wilhelma w roku 1675. Od tego czasu nasiliła się kolonizacja niemiecka a rychło miasto wraz z całą Ziemią Legnicką zajęte zostało przez Prusaków.

Mimo iż Legnica przez kilkadziesiąt wieków nazywała się Leignitz, Niemcom nie udało się usunąć śladów polskiej przeszłości tego miasta. Najwspanialsze budowle, z których część z zamkiem na czelu prze trwała do czasów dzisiejszych, stanęły w latach piastowskiego tu panowania. W roku 1909 a więc w czasach całkowite-

Fragment zabytkowego śródmieścia Legnicy

Fot. — autor

„Lubina” przydały się, kiedy głębiono szyb drugiej nowej kopalni „Polkowice” a także w latach siedemdziesiątych podczas budowy „Rudnej” czy ostatnio — „Sieroszowice”.

Ruda jednak nie jest jeszcze miedzią. Legnicka ruda nie byłaby dzisiaj w stanie przetrwać tyle rud, ile dostarczała jej teraz górnicy. Wszak projektowana i budowana była w latach, kiedy o odkryciu takim, jakiego w roku 1957 dokonano w okolicach Sieroszowic, marzyli tylko nieopracowani chyba optymiści. W latach siedemdziesiątych stała zatem w pobliżu Głogowa dwie nowe i nowoczesne huty miedzi: „Głogów I”, a w kilka lat później „Głogów II”, które wraz z hutą w Legnicy produkują rocznie kilkaset tysięcy ton miedzi elektrolitycznej najwyższej jakości. Dzięki opanowaniu odpowiednich technologii, z rud miedzi odzyskuje się również srebro, a także ołów, molibden i wanad.

Górnictwo i hutnictwo miedzi dziś decyduje przeto o współczesnym obliczu Ziemi Legnickiej, która w historii Polski zapisała się kilkoma ważnymi wydarzeniami. Bitwa w Mongolami pod Legnicą w roku 1241, gdzie poległ Henryk II zwany Pobożnym, znalazła się na kartach podręczników szkolnych. Śmierć Henryka na Legnickim Polu zamknęła zresztą okres największej świetności grodu, leżącego na skrzyżowaniu szlaków handlowych z zachodu do Wrocławia i z Wielkopolski do Czech. Na handlu miasto się bogaciło, a jego znaczenie

go — wydawałoby się — zgermanizowania Ziemi Legnickiej, gospodarujący w okolicach ziemianin Alfred von Olszewski sporządził testament, w którym cały majątek zapisał synowi, ale pod warunkiem, że nauczy się on języka polskiego i pozna polską kulturę. W przeciwnym razie majątek ów przejdzie na własność Henryka Sienkiewicza, w którego książkach rozczytywał się podlegli ziemianin...

Wojska radzieckie wyzwoliły Legnicę 9 lutego 1945 po ciężkich i krwawych walkach w których poległo 2249 żołnierzy Armii Czerwonej, a około 60 procent zabudowy miejskiej uległo zniszczeniu. Przez kazywanie władzy w Legnicy administracji polskiej odbywało się etapami, ponieważ w tym właśnie mieście dowództwo radzieckie urządziło gigantyczny szpital dla żołnierzy, którzy odnieśli rany w walkach podczas operacji berlińskiej. Tak więc pionierzy polscy stopniowo uruchamiali przekazywane przez wojskową administrację radziecką służby komunalne. Ruszyły zatem stare tramwaje, uruchomiono szkoły i niejedne niemieckie zakłady przemysłowe, a nieco później rozpoczęto odbudowę obiektów zabytkowych, by wreszcie stawić nowe osiedla mieszkaniowe.

Dzisiaj ponad 100-tysięczna Legnica jest jednym z większych ośrodków miejskich Dolnego Śląska, miastem rozwiniętego przemysłu które nie zatraciło jednak specyficznego charakteru zabytkowego.

LESZEK ADAMCZEWSKI

POGLĄDY I OBSERWACJE

„Mitami chronimy się przed rzeczywistością i realizmem politycznym”.

prof. Jerzy W. Borejsza „Itd” nr 26

„Marksista powinien być no wiatorem, a nie zawsze spóźniającym się ortodoksem”.

prof. Stefan Żółkiewski „Tu i Teraz” nr 25

„Uczelnie nie mogą stanowić superwizoru niezależnego działania”.

prof. Roman Cieślak „Przegląd Tygodniowy” nr 26

„Całe nieszczęście polega na tym, że jeżeli coś jest w podręczniku, to bardzo wielu nauczycieli i osób z doboru pedagogicznego uważa, że dziecko

ma się tego wszystkiego wyuczyć. To jest nieprawda!”

prof. Zofia Krygowska „Polityka” nr 25

Wojciech Łazarek „Wprost” nr 26

„Brak stabilności jest demoralizujący”.

Kazimierz Modzelewski „Tygodnik Demokratyczny” nr 26

Praca

Inżyniera budownictwa — emeryt do pełnienia funkcji pełnomocnika właściciela nieruchomości. Oferty: Kobryńska Cecylia, Szamotulska 87 m 1. 12371g

Przyjmę fryzjera męskie go i fryzjerkę (rencisci mile widziani). Poznań — Śródką, Ostrowek 10/11. 9664g

Instalatorów c.o. spawaczy — emerytów, rencistów oraz uczniów w celu nauki zawodu przyjmę. tel. 535-98. 12701g

Przyjmę samotną panią lub panienkę do prac domowych na stałe, chętnie z prowincji. Oferty 12425g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Przyjmę pracownika na stałe do ogrodnictwa, Luboń 3 ul. Traugutta 3. 12426g

Zatrudnię do zbioru truskawek. tel. 205-180 wieczorem. 12432g

Potrzebna samodzielna go spodni na stałe lub do jeżdżąca dwa razy w tygodniu do jednej osoby. Parafia podmiejska Poznań. Oferty 12439g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Pracownika na stałe z pełnym utrzymaniem przyjmie gospodarstwo rolne. Dorna Zakrzewo k/Poznań. 12513g

Pomoc do trzyletniego dziecka na 4 godziny dziennie. Grochowska 10 A tel. 67-13-77. 12517g

Emeryta lub rencistę (tokarz, ślusarz) przyjmie do pracy warsztat. Luboń, ul. Chopina 21. 12396g

Przyjmę kobiety i mężczyzn do pracy w ogrodnictwie. Luboń 3, ul. Szkolna 8. 12778g

Zakład murarski przyjmie emerytów, rencistów. Oferty Poznań, ul. A. Tomaszewskiego 20 po godz. 17. 12801g

Uczniów emerytów i rencistów zatrudni Zakład Instalacji Sanitarnych. Poznań, ul. Fabryczna 42. 12775g

Zatrudnię chulupniczo dziewczynkę z maszyną. Os. Rusa 130 m 34. 12883g

Kupno

Kupię chłodziarkę lub lodówkę o matych gabarytach, b. pilne. tel. 32-97-98. 12784g

Kupię węze spawalnicze, wytworzone, palniki komplet. tel. 120-603 w 78 po 18. 12772g

Kupię 1000 szt. cegły pełnej. Oferty 12862g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię zamrażarkę średnią lub dużą, kuchenkę gazową — nowe. Oferty 12864g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Pilnie kupię kuchenny piec elektryczny. tel. 126-468. 12896g

Kupię atrakcyjny pomysł — technologię w zakresie wyrobu artykułów kosmetycznych — warunki podstawowe surowce krajowe. Oferty 12658g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię przemysłowe maszyny krawieckie: Overlock 4 — 5 nitkowe, ryglówki, dziurawki. Oferty 11797g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedaż

Merkury, kolumnami nie używane, wzmocnione tu ner młai, czarne — 9010. Tel. grzecznościowo 67-14-19. 13719g

Pszczółki, Poznań, Kroszewska 4, tel. 67-36-89. 12351g

Mehle przedwojenne w dobrym stanie niedrogo sprzedam. Komorniki, Poznańska 63. 12343g

Sprzedam nowy automat czeski, używany jugosłowiański, nowy dywan 2x3, tel. 620-92. 12342g

Sprzedam nowy zestaw wypożyczony: „Ewa” bez, białe, cena urzędowa, telewizor Topaz i Neptun, tel. 736-33, sobota po 18-tel. 12378g

Altus — 75 kolumny, radio „Zodiak” sprzedam. tel. 411-957 po 14. 12364g

Kurki, kogutki 4 mies. sprzedam — Ostrowska 35 przy Rondzie Rataje. 12370g

Sprzedam pneumatyczną łódź motorową, Gryf 6 razem z silnikiem 25 Km — nowe na gwarancji, lodówkę używaną Po lar 125. Oferty z ceną 12359g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam obraczkę. Cena urzędowa, tel. 32-55-98. 13798g

Sprzedam motocykl WSK-135 „Bak” motorowej „Jomar” z przyczepką oraz rower „Eksa-Sport”. tel. 220-842. 12358g

Sprzedam atrakcyjną suknie ślubną 160-185, tel. 201-149. 12357g

Obraczkę złote Obozowa 21. 12373g

TV „Uian” nowy — tel. 32-10-83. 12372g

Sprzedam snopowłazkę cięgniową. Pleszka, ul. Stawna 14. 12382g

Brylanty 0,5 kar. do uzupełnienia pierścienia kupię Oferty 12379g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam tanią ETZ-250, dotarty — Luboń, Buczka 50. 12341g

Sprzedam dwa tunele foliowe z c.o. szklonymi szczytami, folia oraz pięć 10 m wraz z kominiem z rury 12 mb. Komorniki, ul. Poznańska 36. 12344g

Sprzedam taksometr Poltax 2. tel. 23-43-67 po godz. 17. 9997g

Sprzedam 73 m lentex parkietopodobny, Poznań, Oleśnicka 9 (Junikowa). 10693g

Okazyjnie sprzedam kompresor, namiot, samochód marki Oktawia do remontu lub na części. tel. 222-774. 10857g

Sprzedam maszyny blacharskie budowlane. Szymańska Głębokość Plac Bo haterów 5 Ingradu 3. 790p

Sypialnię swarzędzką, po wojenną, Pleszka, Grunwaldzka 141. 11344g

Dywany belgijskie 2x3, tel. 438-08. 11205g

Magnetofon japoński kieszonkowy wieloczęściowy, nowy sygnet damski ładny 3,9 g 585 po niższej państwowej cenie sprzedam. Oferty 12777g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Tucznika sprzedam. Oferty 12787g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam akordeon 120 basów włoski „Soprani” Poznań, Os. B. Chrobrego 17d m 84. 12788g

Sprzedam chłodziarko-zamrażarkę „Polar”. Oferty 12791g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Lodówkę Polar 280 l, gwarancja. tel. 23-19-36 po 16. 12796g

Sprzedam telewizor Rubin 707p. Poznań, tel. 20-78-49. 12815g

Sprzedam lodówkę (dwa poziomowa) Polar 160. Poznań tel. 20-78-49. 12816g

Sprzedam automat blo. Oferty 12818g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam ciągnik C-360 oraz przyczepę D-47A Bogusław Hahn, Lgłh 76, gm. Wschowa. 12819g

Nowa pralka automatyczna. Górki 13 m 7. 12583g

Analizator barwy — czeski. Oferta 1241g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Tanio gitary: Gibson Les Paul Jambacher, tel. 33-36-79 ul. Prądnickiego 48 m 7. 12823g

Maszynę dziewiarską, radiomagnetofon „Kaspzak” stereo, Szczaniec 2 m 13. 12824g

Sprzedam nową łódź żaglową „Ostródą”. Odbiór u producenta. Oferty 12837g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Tanio wypożyczę „Heban”. tel. 407-08. 12838g

Sprzedam trykot zagraniczny paski czarno-kremowe, tel. 66-54-01. 12844g

Sprzedam cyklindarce 220W, Marcelińska 83d m 1. 12766g

Mozalke parkietową, radiomagnetofon Philipsa dwukasetowy sprzedam. Oferty 12519g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam ciągnik C-330 składany z nowych części. Kosmowski Bronisław, Miąskowo koło Miłosławia. 12524g

Sprzedam kawior, 23 lu tego 23 m 8 po godz 16. 12530g

Spacerówkę zagraniczną nową, mało używaną. Tel. 623-60. 12549g

Sprzedam kurtkę skórzaną na męską, dużą. Tel. 473-80 po godz. 16. 12563g

Sprzedam junkers gazowy tel. 125-327 12568g

Obraczkę złote, telefon 67-42-73 12411g

Wiekszą ilość kur niosek 3 mies. sprzedam. Tel. 32-35-44, od 16-19. 12352g

Sprzedam „aneks jadalny” — orzech — rzeźba artystyczna. Tel. 67-37-87. 13050g

Sprzedam nową lodówkę Mińsk 16, kuchnię elektryczną czteropalmkową Oferty 12821g, Skryta 1.

Sprzedam nową maszynę dziewiarską „Wiersta 360” dodatkowa przewijarka i lampy. Os. Boh. II Wojny Światowej 2 m 1. 12412g

Sprzedam tanią bufet i witrzynę w dobrym stanie Poznań, Szamotulska 43 m 23. 12414g

Sprzedam MSH — 101, Czesława 11A m. 6 w godz. 17-20. 12421g

Garaż o wym. 5,00x3,00x2,5 m z izolacją wewnętrzną, przenośny, nowy, sprzedam. Władomir Wacławski, Jarocin, ul. Wrocławska 53, tel. 24-44 po godz. 19. 12681g

Duży namiot, parasol, kuchnię gazową, butle. tel. 67-65-29. 12362g

Sprzedam Finezję nową po cenie zakupu z powodu wyjazdu. Oborniki Wlkp tel. grzecznościowo 294 po 19. 12702g

Obraczkę ślubną sprzedam. Cena państwowa. Oferty 12708g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Odstąpię komfortowy ogrodek działkowy w Edwardowie Oferty 12713g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Fortepian (skrzydło) płyta metalowa sprzedam. Tel. 772-788. 12718g

Sprzedam pawilon branżowy galeria, obuwie — Winogard. Oferty skrytka poczt Nr 1. 12719g

Dywan — tel. 220-285. 12728g

Sprzedam Video National NV-370 VHS Pal-Scam, Front Loading, tel. 20-52-02. 12738g

Sprzedam 4 nowe fotele „Merkury” Trzebawska 10 (obok ul. Ostatniej) 12742g

Polar 230 litrów nowa Oferty 12422g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam nowe video VHS, zamienię na samochód lub inne propozycje, tel. 209-857. 12824g

Sprzedam odgązowaną „14”, tel. 130-485 12423g

Płaszcz skórzany damski, obcisły kołucha — nowe sprzedam. Poznań, Wiosenna 24 (wieczorem). 12430g

Maszynę „Łucznik” 451 z gwarancją sprzedam. Tel. 772-716. 12431g

Sprzedam skóry baranie na kożuch. Telefon 665-881 grzecznościowo. 12438g

Sprzedam nawóz popielczarkowy. Tel. 469-93. 12442g

Zachodnią mini wieżę, kolumny 60 W. Telefon 222-961 (po 19) 12456g

Kopernik nowy 4 m dług, wiśniowy, sprzedam. Oferty 12267g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sypialnię sosnową nową dwuosobową bez bocznych stolików sprzedam. Oferty 12268g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Komplet wypożyczony Rubens rustikal z ławą i komoda nowe sprzedam. Oferty 12263g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Ukorzenie, sadzonki chryzantem, polecamy: Szczepański Starolecka 163. 1460g

Magnetofon Dama Plik, płaszcz damski i marynarka męska — skóra. Tel. 516-95. 12590g

Sprzedam! Butle propan-butan 11 kg, namiot 3 osobowy, ogrzewanie do samochodu na benzynę. Luboń, Zabłowska 13 po 16 12591g

Sprzedam pięć uli z pszczołami i trzy bez, wrowki, weza. Oferty 12592g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam prasownicę elektryczną „Kalinka”. Oferty 12594g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam paliki do pomidorów oraz drewno opałowe. Tel. 222-450. 12604g

Radio „Julia”. Telefon 20-20-41. 12586g

Sprzedam barakowóz i płytki elewacyjne. Oferty 12665g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam namiot Wartę 3 lub w rozłożeniu dywan. Tel. 33-04-94. 12505g

Tanio! Nowy, zachodni zestaw stereo. Telefon 205-968 12506g

Deski podłogowe sosnowe. Tel. 458-68. 12512g

Ukorzenie sadzonki chryzantem wielokwiatowych na kwiat cięty, wczesne odmiany, sprzedaje ogrodnictwo Przemierowo koło Poznania, ul. Rynkowa 76. 5748g

Sprzedam spodnie „Jeansy”, „Weston” Telefon 758-48 6596g

Sprzedam tanią turecką kożuch damski, męski oraz złote obraczkę. Tel. 32-31-60. 9886g

Sprzedaj sadzonek chryzantem wielokwiatowych na kwiat cięty, Działowicz Jan, Przemierowo, ul. Kościelna 27. 10260g

Sadzonki chryzantem wielokwiatowych — do nieczkowie i na kwiat cięty, białe oraz kolorowe. Ogrodnictwo „Zalasewo 48, 62-020 Swarzędz 48813g

Sprzedam sadzonki cyklamenu w doniczkach (10-12 cm). Tel. 130-820. 10798g

Taxometr Halda szwedzki po legalizacji sprzedam. Poznań, Jackowskiego 40 m 12. 11527g

Toshiba japoński kombajn stereofoniczny (magnetofon, adapter, radio 4-zakresowe) Poznań Jackowskiego 40 m 12. 11528g

Radiomagnetofon Sharp dwukasetowy, mohair. Tel. 23-14-40. 11611g

Sprzedam kukurydę spożywczą do prażenia lyp Popcor wiadomości. Tel. 776-263. 11635g

Biała mini wieża „Dior” sprzedam lub zamienię Oferty 11804g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sadzonki goździków z matecznika sprzedam. Przy większej ilości 20 proc. rabatu Suchy Las, ul. Szkółkarska 40, tel. 120-603 w 31 12347g

Przepracowane cebule, frezji Royal Crov oraz 2 piece c.o. po 25 m. Tarnowo Podgórne. a. Poznańska 1A tel. 126-339. 12316g

Zamrażarkę niemiecką za mniejszą na polską lub sprzedam. Oferty 12637g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam kanapotapeczan fotele, biurko, stolik, wózek inwalidzki, sypialnia, meble kuchenne ewentualnie na drewno, tel. 635-97. 12634g

Pawilon handlowy, tel. 77-24-05. 12632g

Sprzedam przyczepy niskie: zwykłą i wywrotkę Leitgeber Tarnowo Podg. Poznańska 3. 12660g

Sprzedam walizkową maszynę do pisania na gwarancji wiatrowe skórzane dziecięce na 9 lat oraz dwie opony mało używane do Zastawy, tel. 22-03-50. 12649g

Kanapotapeczan, 4 fotele „Albina” w złotym pluszu, stan idealny sprzedam, tel. 77-83-94 po godz. 18. 12648g

Kolumny Altus 120, gramofon Adam, wzmocniacz WS 503 Grudzień 80 m 16 od 1 lipca godz. 19. 12641g

Siatkę ocynkowaną. Poznań, Naramowicka 244. 12681g

Pawilon kwiaty-warzywa-owoce, Osiedle Kopernika sprzedam, tel. 67-62-50. 12679g

Sprzedam po cenach znizonych sadzonki goździków. tel. 148-829. 12678g

Kurtkę, lisy srebrne, kożuch — nowe sprzedam. tel. 657-42. 12677g

Zagraniczny damski kożuch i płaszcz skórzany — tani. tel. 651-49 12673g

Mini wzmocniacz, Altus 110, Elizabeth sprzedam. tel. 49-20-60. 12672g

Sprzedam kożuszek latki 3/4 tel. 33-36-94. 12671g

Złote obraczkę. Oferty 12670g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam zamrażarkę (gwarancja). tel. 77-50-44. 12668g

Sprzedam automat Blo — gwarancja, namiot 4 osobowy Baltyk, ponton 2 osobowy Zefir. Oferty 12669g, z ceną, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam obornik popielczarkowy, odbiór początek lipca oraz ciągnik C-360 po kapitalnym remoncie, informacje, tel. 77-71-05. 12684g

Sprzedam sadzonki chryzantem (7 odmian) tel. 67-61-48 po godz. 18. 12699g

Z powodu wyjazdu okazujnie sprzedam Forda Taunusa 2.0 GL rocznik 1978, tel. 126-468. 12698g

Sprzedam parę obraczek, proby 583, cena urzędowa, tel. 126-468. 12697g

Atrakcyjne odmiany sadzonek goździków cenach posezonowych sprzedam ogrodnictwo: Suchy Las, Promienista 9 tel. Poznań, 126-603 w 24. 11829g

Stół obojowy z sześcioma krzesłami rustikal, plus usiro w oprawie dekoracyjnej sprzedam. Oferty 12264g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Rubin 714p, gwarancja magnetofon, suknia ślubna Bonin 26 m 24. 12256g

Sprzedam amerykańkę, szafę wnękową, tel. 776-537. 12398g

Sprzedam blam karakulowy — czarny. Poznań, ul. Kotowo 59. 12400g

Fiat 126p 1980 r., jap. radiodiodwarzacz stereo z odciażalnymi Walkmanem. tel. 776-806. 12405g

Sprzedam snopowłazkę WC-3, kosiarke konną, Błazyk, Niesłabin 63-100 Srem. 12321g

Aierdale terier — szczeniaki rodowodowe — wia domosć. Poznań, tel. 450-96 po 19. 12295g

Rotterdam nowy, mebiel-szafkę 3,5 m dług, rustikal sprzedam. Oferty 12270g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kolorowy telewizor radziecki Rubin 714 używany sprzedam. Oferty 12266g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam motorower Babetta, eksponat targowy Komara 3 na części. Oferty 12471g z ceną Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

2 głośniki 30 W srebrne do mini wieży Mini wieża produkcyj RFN — pilnie sprzedam. Telefon 792-849. 12483g

Sprzedam telewizor Jowisz — gwarancja. Tel. 23-13-55. 12484g

Kolumny Altus 110. Tel. 67-50-80. 12499g

Szczeniaki rodowodowe owczarki niemieckie sprzedam, Gronowski — Topołowa 17 — Koziegłowy 61-020. 13060g

Okazyjnie Philips Pal/Scam 26 cali, gwarancja, Rubin 714, Libra 24 cale. Telefon 66-04-91. 13296g

Motoryzacyjne

Przyczepę bagażową N-410b eksportową, nową. Tel. 67-14-19. 13712g

Sprzedam Fiat 125p MR po przebiegu 75 000 Km Złwna 8a godz. 18-17. 12395g

Citroen DS-21 bardzo tani sprzedam. Oferty 12355g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

VW 1300 — 1969 w dobrym stanie sprzedam, Poznań Mogileńska 19. 12389g

„Czeko” Zakład Konserwacji Podwozi i Profilu Zamkniętych Poznań, ul. Słoneczna 54 tel. 64-45-46 uprzejmie zawiadamia, że będzie nieczynny od 1-31. 7. br. z uwagi na przerwy urlopową 11175g

Sprzedam Zaborożca i wózek inwalidzki. Os. Przyjaźni 8 m 76. 11502g

Sprzedam nadwozie Fiat 126p. Tel. 79-29-51. 12721g

Sprzedam nowego Trabant 601 S, 1200 bonów PKO, ul. Nałęczowska 37, po 16. 12419g

Sprzedam Forda „Taunusa” 15 M. Głogowska 265. 12620g

Sprzedam Fiat 125p, rocznik 1980, tel. 132-421. 12427g

Tanio sprzedam Ford Granada Diesel 2.1 litra, rok 80 Oferty 12454g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Opony 155x13 bieżnikowa ne zamienię — sprzedam. Tel. 66-84-06. 12470g

Silnik Audi 80 sprzedam. Gorczyńska 13. 12458g

Syręnę — 105 korzystalnie sprzedam. Telefon 77-43-77 po 16. 12499g

Silnik Fiata 1500 przebieg 106 000 stan dobry. Telefon 675-297. 12482g

Koło 126p, starego typu, kupię. Tel. 657-97. 12509g

Zamienię nowego 1980 na Trabant rocznik 84, 83 najchętniej combi. Tel. 634-46 po godz. 16. 12527g

125p 79 rok zamienię na 125p 82 rok lub sprzedam. Kupię 125p 82 rok Kostrzyńska 7/5. 12538g

Ladowarko — spychacz „Bialorus” sprzedam za mniejszą na samochód. Tel. 330-880. 12549g

Nadwozie 126 po remoncie sprzedam. ul. Poplela 4 Poznań. 12546g

Pilnie sprzedam Zaporozca. Tel. 464-81 wewn 282. 12557g

Sprzedam Fiat 126p, odbiór Polmozyt. Poznań, Świerczewskiego 65 m 9, po 16. 12583g

Atrapę Fiat 132 sprzedam. Tel. 77-70-45. 12572g

Kupię walki rozrządu lub kompletne głowice do Citroenu GS 1015 cm sześć. Stankę, Szamotul. Okrężna 23. 12662g

Sprzedam Stara-29 skrzy niowy wywrotka. Czgowanek, ul. Szkolna 23. 12599g

Syręnę 104 sprzedam na ramowicką 26. 12600g

Sprzedam Fiat 126p — 1975 Palacza 98 m 3. 12685g

Syręnę Bosto 1983 rok sprzedam. Sarmacka 8 B m 2 (Naramowice) po 20-tej. 12647g

Sprzedam Fiat 125p com bi tel. 48-08-54. 12640g

Sprzedam Poloneza z 1980 r., przebieg 40.000, karyjnie sprzedam. Oferty 12826g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Okazyjnie sprzedam nowego „Poloneza”. Odbiór Polmozyt. Wolstyn, tel. 21-97. 12800g

Sprzedam silnik benzynowy, rocz. 1976 w dobrym stanie. tel. 77-52-23. 12813g

Sprzedam Trabant Combi 1984 r. Oferty 12803g, z ceną Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam karoserię Fiat 125-75 do remontu. Zawieszenie, most, silnik 1300 nowy 12.000, przebieg ze skrynią biegów tel. 660-283. 12829g

Sprzedam blok, rozrusznik pompy sprężnia Mercedes 200, tel. 120-603 w 78 po 18. 12771g

Sprzedam nową karoserię Poloneza, Dębica 12 62-271 Działal. 12685g

Lokale

Ratajczaka 115 m² na sześćdziesięciometrowe. Telefon 32-17-19. 12705g

Panią przyjmę na pokój. Tęczowa 9. 12861g

Panom pokój wynajmę. Tel. 77-78-77. 12882g

Sprzedam M-2, tel. 323-625 lub oferty 12895g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Malbork — mieszkanie 3-pokojowe komfort, telefon zamienię na mniejsze w Poznaniu, tel. 645-37. 12887g

Wynajmę pokój — darmo za opiekę nad starszą panią Krupska Poznań, Szyperska 3 m 5. 12377g

Zamienię 2 pokoje przez ścienie z kuchnią, W.C. wysoki parter, Półwiejska na większe Stare Miasto. Oferty 12463g

Sprzedam M-2. Telefon 22-45-14. 12508g

Bilgoraj — Zamojskie — spółdzielcze M-4, telefon: garaż — zamienię na podobne lub mniejsze w Poznaniu lub bliskiej okolicy. Oferty 12610g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

M-2 locum, komfortowe, Os. Kraju Rad, centrum handlowo-usługowe, komunikacyjne sprzedam. Oferty 12603g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Pilnie sprzedam M-3 „Lo cum” — Jeżyce ul. Norwida. Tel. 33 Kaźmierza 125p po 15 lub oferty 12155g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Zamienię M-3 na większe. Tel. 220-743 od 18-30 12511g

Pan poszukuje pilnie oku Tel. 569-83 godz. 10-18 w dni powszednie 12566g

Mieszkanie 3 pokoje, komfortowe sprzedam Oferty 12574g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Zamienię samodzielne, duże 3 pokoje — słoneczne, kuchnia, łazienka z dozorstwem 1/2 etatu — c.o. etażowe, pół sutereny, na mieszkanie 2 pokojowe samodzielne Oferty 12583g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Toruń M-2 spółdzielcze zamienię na równorzędnie większe. Poznań Oferty 12691g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Zamienię M-3 Łazarz na dom za dopłatą. Oferty 6765g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Pilnie poszukuje mieszkanie do wynajęcia. Tel. 67-33-95 wieczorem. 12712g

Przyjmę panie pracujące na pokój Gorczyn Szubińska 18 telefon 665-893. 12722g

Zamienię pokój z kuchnią kwalifikowem w Puszczykowie lub większe w Puszczykowie lub okolicy. Oferty 12417g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Przyjmę 2 panienki pracujące na wspólny pokój. Leszczyńska 31. 12453g

M-4 48 m² Poznań — Wihogrady pilnie sprzedam. Oferty 12782g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1, lub tel. 12-50 Gniezno.

Oddam pokój, Smochowice, Karlińska 9. 12797g

M-4 komfortowe 60 m² Raszyn sprzedam. tel. 67-67-96. 12807g

Zamienię mieszkanie M-5 56 m² własnościowe, ładnie położone na domek w Poznaniu, tel. 20-78-49 Poznań. 12814g

Pietro willi zamienię na nowego Poloneza lub okazyjnie sprzedam. Oferty 12826g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Rzemieślnik poszukuje małego lokalu z sanitariatami, oddzielnym wejściem. Oferty 12830g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Panu pokój wynajmę. Oferty 12461g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Nieruchomości

Segment własnościowy Jeżyce, ogródek, c.o. telefon sprzedam. Potrzebne pokój kuchnia kwalifikowem, spółdzielcze. Oferty 12354g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Domek — cztery pokoje kuchnia 1850 m² ogrodu sprzedam, zamienię na mieszkanie własnościowe z dopłatą, na rzemiosło, Naramowicka 211. 12350g

Sprzedam nową willę wolno stojącą na działce 860 m w Poznaniu, c.o. gaz w rozliczeniu mieszkanie własnościowe M-4. Możliwość cichego rzemiosła Oferty 8545g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam budynek mieszkalny z zabudowaniami gospodarczymi, ziemię 12 ha wydzielającą lub sprzedam Sączkowsko k. Boszkowa. Oferty 12577g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Willę komfortową sprzedam. Oferty 12681g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam działkę budowlaną w Szamotulach. Malecka, Jasin, ul. Wiek 4 tel. kier. 137-443 Swarzędz. 12811g

Sprzedam posesję 2000 m², warsztat mech., garaż 40 km od Poznania. Oferty 12834g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam nowy dom wolnostojący wysoki parter na działce 800 m² nadający się na dwie rodziny w Mosinie. Oferty 12534g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sad czereśni, wiśni, porzeczek wydzierżawie. Mercezyński, Debiec koło Kórnik. 12886g

Sprzedam parcie budowlaną 23 m² w Kobylepolu tel. 20-14-68 12782g

Sprzedam 2 działki własnościowe po 440 m² okolicy Poznań (Wiorek). Tel. 77-52-22 od godz. 18-20 1182g

Kupię działkę budowlaną w Puszczykowie okolicy. Oferty 11828g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Gospodarstwo 10 ha, III i IV klasa, 2 ha owocującej porzeczek, ciągnik 355, plus podstawowa maszyna, całość lub tylko dom, łądy, zabudowania gospodarcze, stodoła, pieknie położone, atrakcyjna okolica rzeki Drawy, woda, światło, siła, zdecydowanie sprzedam lub inne konkretne propozycje: Halina Rembielska Barnimie, 73 220 Drawno 12409g

Sprzedam dom szeregowy — Smochowice. Oferty 12474g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupno sprzedaż domów, mieszkań, gruntów, gospodarstw poleca Biuro Pośrednictwa — Fernak. Poznań Dąbrowskiego 168A poniedziałki, czwartki godz. 9-11 i 17-19 tel. 406-53. 9765g

Sprzedam działkę ogrodniczo-budowlaną 1700 m² w Poznaniu. Oferty 9992g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Działkę 450 m² z domkiem gospodarczym, zamienię na mieszkanie. Oferty 12514g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Działkę budowlaną w Puszczykowie sprzedam. Oferty 12322g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam dom wysoki parter z możliwością prowadzenia rzemiosła. Września, ul. Nowotki 38. 12688g

Sprzedam działkę budowlaną w Smochowicach 1200 m² Oferty 12749g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam dom wolnostojący, pomieszczenia warsztatowe, działka 1200 m², w rozliczeniu samochód lub działka. tel. 67-46-56. 12846g

Zguby

Zgubiono prawo jazdy K 0826138 na nazwisko Striem Grzegorz oraz dowód rejestracyjny SHL na nazwisko Striem Stanisław 12504g

Różne

Nagrobki lastkowe i granitowe, duży wybór z gwarancją, terminy i ceny przystępne. Przyjmowanie zleceń w czwartki od godz. 15-16 ul. Słowackiego 52 m 5. Tel. 48-02-52. 11128g

Płytki posadzkowe z mozaik marmurowej w dużym wyborze kolorystycznym i rozmiarach poleca Betoniarz Zb. Perlikiewicz, Gniezno tel. 23-10. 11125g

Poszukuję odbiorców na biustonosze. Oferty 12391g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Dezynsekcja! Plaskwki, prusaki, karaluchy i inne tepimy skatulecznym, bezwonnym preparatem angielskim. Gwarancja Rachunki Tel 221-062. 11995g

Tulce! Działkę budowlaną 770 m² sprzedam. Oferty 12376g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Udziałowca z gotówką przyjmę, współpracę nie konieczna. Oferty 12886g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Matrymonialne

Pan z Berlina Zachodniego pozna panią w celu matrymonialnym w wieku lat 20-38. Fotoofer ty mile widziane. Manfred Kehrhaun, Stephan Str. 64, 1000 Berlin 21 Moabit, tel. 305-52-50. 10185g

Panie, Panowie! — organizujemy atrakcyjny wieczorek. Zapraszamy samotnych. „Ewa”, Jawornicka 13a m 18 godz. 15-19, oprócz niedziel. 12384g

Kawaler wysoki, wykształcony, średnio, bez nalogów, niebiedny, pozna pannę do lat 24. Mile widziany dom z ogrodem. Cel matrymonialny. Oferty z zdjęciem 11980g, (Zwrot) dyskretna zapewnione) Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Wdowa, bezdzietna, mieszkanie — pozna kulturalnego, finansowo niezależnego wdowca bez nalogów do lat 80. Cel matrymonialny. Oferty 12462g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Praca

Firma mułarska potrzebna natychmiast, budowa domu. Oferty 13678g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Mechanika samochodowego remontu, przyjmuję. Poznań - Naramowice, Urocz. 12. 13566g

Ucznia mechaniki pojazdowej pełnoletniego przyjmę. Poznań - Naramowice, Urocz. 12. 13566g

Uczniów - stażystów na dobrych warunkach przyjmę. Mie waresztat naprawy silników spalinowych „Pro-Motor”. Poznań - Piątkowo, Tomaszewskiego 37. 13346g

Obowiązki dozorca zlecę, dobre warunki, tel. 646-13. 13007g

Spawacz gazowy podejmie pracę. Oferty 12851g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Przyjmę pracę w rolnictwie. Oferty 13125g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Przyjmę zlecenia na precyzyjną wytnaczkę oraz tokarkę do 1 m tocznia. Oferty 13094g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupno

Kupię dryling satucer. Oferty z ceną 12968g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Przedk. kupię. Oferty 12931g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Overlock kupię telefon 20-19-80. Oferty z ceną 13581g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię tygiel lub prasę mimosrodową do 40 ton. Oferty 12930g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1 lub tel. 22-36-68.

Kupię garaż murowany w okolicach Osiedla Jagiellońskiego - możliwość zapłaty w bonach FeKaO. Oferty 12920g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię walcarkę jubilerską, tel. 330-580. 13124g

Kupię betoniarke. Oferty 13037g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię słownik polsko-kupileński. Poznań, Osiedle Zwycięstwa 9 m. 100. 13232g

Sprzedaz

Wtryskarke poziomą hydrauliczną 50 gram. Tel. 67-14-18. 13713g

Sprzedam: Merkur, Bernard, magnetofon M 532 SD, kolumny 30 W, spawarkę 220V, dywan, witrzynę, wentylator, frotkę - tel. 77-12-88. 12996g

Sprzedam M8011 i Altus 110. Tel. 77-28-08. 12990g

Sprzedam MZ z przyczepą, Osiedle Rusa 113 m. 10. 12988g

Cebulki frezji okazjanie sprzedam. Norwida 17 m. 110, po 18. 13363g

Sprzedam pincetki. Klasyfikacja mini. Obornicka 43 m. 3. 13117g

Zaprowadzony zakład krajecki (konfekcja) sprzedam. Oferty 13113g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Wzmacniacz WS-304 na gwarancji, tel. 231-188. 13103g

Lodówkę nową i używaną. Telefon: 22-37-63. 13101g

Nowa pralka automatyczna na zamienie na lodówkę lub sprzedam. 13100g

Pralkę automatyczną, lodówkę Polar 124 - gwarancja. Oferty 13099g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Wapno pustaki do stropu Ferta, dziurawka za mienie na rurow kanalizacyjną, wodne i c.o. Oferty 13063g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam mozaikę debito i oraz wtryskarke ręczną. Tel. 32-13-18. 12855g

Sprzedam maszynę do szycia nową na gwarancji „Lucznik 884”, tel. 225-475. 13082g

Sprzedam małą meblówkę jasną, używaną, szafka kuchenna, komplet wypoczynkowy „Rubens” czarna dąb w bardzo dobrym stanie, prasowalnicę „Veritas”. Tel. 471-05. 13078g

Sprzedam rower kondycyjny oraz sypialnię białą. Stan b. dobry. Tel. 471-05. 13077g

Sprzedam kolorowe nici elastyczne, bawełniane, gumę do wciągania, koronki pasmanteryjne, taśmy, niewielkie ilości materiałów krajowych, bawełnianych, atlas koronka oraz kłamy aluminiowe, druty do stników. Tel. 67-37-87. 13078g

Pilnie tanio sprzedam szedne kłacz „Alstromeril”, „Harmony” w lipcu - sadzonki truskawek Sewga - Sengawa - Faworytka, elita wrzesień. Zamówienia na adres 62-095 Murowana Gośńa Upt. skrytka poczt. 14. 13071g

Brylant 0,82 K w białym złocie, próba 750 sprzedam. Oferty 12964g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam segment z łażą (komplet) dąb rustykal. dl. 3,20 Szwarcz. Osiedle Czwartaków 18 m. 33. 13236g

Sprzedam 7-miesięczny suczki cocker spaniel z rodowodem Misun Gniezno - Listopadów 18 (Osiedle Grunwaldzkie). 12975g

Lodówkę dwukomorową, tel. 475-59. 13070g

Telewizor kolorowy Rubin 707p sprzedam. Telefon 526-48 po godz. 17. 12965g

Pilnie sprzedam telewizor Beryl. Tel. 32-00-13. 13012g

Sadzonki chryzantem na kwiat cięty sprzedam. Baranowo, ul. Spokojna 42. 13003g

Sprzedam okazjanie 4 owce. Dopiewo, ul. Młynska 25. 12961g

Sklejkę lśściastą - import, gr. 10 mm - 1,5 m, subit, drzwi 70, lufery, płytki łazienkowe - sprzedam. Tel. 79-15-04. 12957g

Plaszcz damski skórzany, turecki, rozm. 48-50. Tel. 79-15-04. 12955g

Pollax-2 sprzedam. Tel. 41-17-73. 12945g

Maszyny Lucznik, Veritas oraz overlock trzylitkowy holenderski Consul - domowe sprzedam. Oferty 12939g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Telewizor kolorowy używany Rubin sprzedam. Oferty 12938g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Zamrażarkę 100 l. Pingwin, butle gazową 11 l. sprzedam. Oferty 12937g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Video - VHS - japońskie - nowe, tanio sprzedam, tel. 20-74-87. 12929g

Maglownice elektryczną nową, tel. 22-52-87. 12922g

Sprzedam magnetofon miniwielki, opony motocyklowe. Oferty 12919g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Pralka automat, lodówka Polar 136. Tel. 77-58-30. 12916g

Zamienie spawarkę transformatorową, nową pralkę automatyczną, siatkę parkanową za materiał budowlany lub sprzedam. Tel. 32-04-99. 12913g

Sadzonki goździków sprzedam, Luboń 3, Lipowa 33. 12910g

Atrakcyjną formę do wtryskarki poziomej sprzedam, tel. 77-43-71. 12900g

Trykot. Tel. 439-19. 12856g

Sprzedam płytki 6 m i 7 m. Tel. 23-09-12. 12629g

Sprzedam 4 m desek debowych grubość 32-65 mm. Tel. Rubież 34-59. 12912g

Lodówkę włoską 300 litrów. Tel. 22-00-47. 13171g

Przyrzepka bagażowa N-410 nowa. Oferty 12822g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam bojler ocynkowy do c.o. z gwarancją. Głogowska 98 m. 4. 13146g

Sprzedam butle gazową z reduktorem. Tel. 20-99-10. 13142g

Sprzedam gumę silnikową. Oferty 13138g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Korzystnie sprzedam trykot. Oferty 13133g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

SPRZEDAM

PŁYTKI CERAMICZNE produkcji RFN Gwardii Ludowej 31 m. 9. 12440g

Sprzedam atrakcyjną suknię ślubną na szczipia osobę. Światłana 19 m. 3 - Nowak, po godz. 18. 13135g

Wafłownice elektryczne do wypieku wafli kwadratowych. Tel. 447-60. 13129g

Sprzedam radio stereo Zodiak + kolumny na gwarancji, Hetmańska 57 m. 6. 13126g

Sprzedam komplet wypożyczynowy, tel. 549-34 po godz. 16. 13122g

Agencja Pośrednictwa AUTO - DOMEX TRANSAXT

BĘDZIE NIECZYNNA w miesiącu lipcu - przerwa urlopową. 13337g

Sprzedam 14 m² tarcicy topolowej sezonowanej, 65 mm, tel. 14-88-35. 13120g

Komplet wypożyczynowy „Mariusz” Osiedle Manifestu Lipowego 105 m. 57. 13657g

Sprzedam nową meblówkę, szafkę dąb-rustykal. Tel. 22-20-20. 13161g

Sprzedam 2 tys sztuk pustaków 9 i 4,5 cegłowych oraz 8 sztuk skórolskich wygarbowanych. Tel. 23-14-16 po godz. 18. 13438g

Srebrny mini tuner z programowaniem, telefon 20-10-72 po godz. 16. 13597g

Sprzedam aparat słuchowy - zaczep, telefon 20-10-60. 13539g

Jowisz Radmor AM Deck tel. 42-627. 11010gpr

Gramofon Daniel, wzmacniacz mini, maszynę do szycia, tel. 321-695. 13302g

Sprzedam pralkę automatyczną gwarancja, kurtkę skózaną męską 54, tel. 799-642. *13310g

Dywan 2,5x3,5 - Kochanowskiego 11a m. 7, po godz. 17. 13065g

Pentaton Six, obraczkli 583, tel. 48-02-10. 13430g

Motoryzacyjne

Fiata 132 - 1975 i Forda Taunusa 1978 sprzedam. Plewiska, Łąkowa 16. 13374g

Sprzedam Wartburga 353 rocznik 78. Telefon 614-58. 12973g

Skoda 105, 1968, stan idealny sprzedam. Tel. 67-46-39 po 16.00. 12971g

Sprzedam karoserię marki Skoda 105. Telefon Leszno 20-65-09. 12970g

Sprzedam BMW 535 stan bardzo dobry. Oferty 13014g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam samochód Alfa Romeo - 1976, tel. 773-182. 12936g

Okazjanie sprzedam nadwozie Moskiewica 2140 oraz silnik 412 i inne podzespoły Syrena R-20 rok 1978. Poznań, Żegockiego 15, tel. 477-08. 12917g

Sprzedam, zamienie 126 i 80 na MR. Mosina, tel. 520. 12915g

200D - 115, po wypadku sprzedam. Tel. 675-097. 12904g

Zamienie nową Nysę na osobowy. 62-092 Pamiątkowo, ul. Dworcowa 10.

Sprzedam Fiata 125p, 1979, Tel. 41-17-78. 12948g

Okazjanie sprzedam motocykl Poznań - Smolchowiec ul. Człuchowska 37 po godz. 18. 13308g

Sprzedam Poloneza 1982. Chodzież tel. 218-22 po godz. 17. 13315g

VW 1200 sprzedam. Tel. 20-32-32. 13534g

Toyotę 1.8 Diesel nową sprzedam, Urocz. 13. Poznań. 13587g

Silnik 220D i 200D - kompletne Mercedes sprzedam. Oferty 13592g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Okazjanie sprzedam Syrenę 105/1974 r. Fredry 5 - sklep. 12905g

Skodę 110 L sprzedam. Poznań-Wola, ul. Halna 1 po 16. 13154g

Sprzedam tanio Syrenę „102” Błotniki Szwarcz. ul. Wrzesińska 42 po godz. 17. 13148g

Mercedes 220 D 73 r. stan bardzo dobry oraz silnik 200 D. Baranowo k. Poznania, ul. Wspólna 46 A. 13118g

Okazja! Sprzedam Fiata 125p, motocykl WSK 125 cm³ oraz zawieszanie i tylny most do Zuka po remoncie Poznań-Szczypankowo, ul. Owocowa 8a po 16. 13104g

Sprzedam Zastawę 1100 r. rocznik 1979, karoseria - 1981 Poznań ul. Widawska 4 po 16. 9657gpr

Samochodową przyrzepkę sprzedam, tel. 531-26. 13315g

Sprzedam Jawę 350 + ośprzet. Tel. 427-75 po 18.00. 13005g

Sprzedam szyby do VW Golf tel. 130-556. 11227gpr

Sprzedam nową karoserię 126p. Oferty z ceną 10681g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Lokale

Poszukuje mieszkania M-3 lub M-2 na dwa lub trzy lata, zaplace korzystnie. Oferty 12963g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

W zamian za mieszkanie podejmie opiekę nad chorą osobą. Oferty 12978g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Pani pracująca z dzieckiem poszukuje pokoju. Oferty 12977g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Białystok! Trzypokojowe, spółdzielcze na Poznań zamienie, tel. 32-16-95. 13301g

Mieszkanie w bloku lub willi w Poznaniu lub przedmieściu wynajmę. Telefon 20-18-80. Oferty 13580g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Spółdzielcze M-2 w Bydgoszczy zamienie na większe lub równorzędne w Poznaniu. Bydgoszcz tel. 22-66-05. 13598g

Poznań zamienie lokatorskie M-4 (45 m²) 2 pokoje, I p. na Kalisz 2-3 pokoje, I, II p. (balcon). Os. Piast. 83 m. 6. 13004g

Zamienie M-4 (trzy pokoje) komfort Słupsk na równorzędne Poznań. Oferty 129142 Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Mieszkanie lub domek gospodarczy do zamieszkania. PeKaO, Gniezno lub Poznań. Tel. Poznań 626-75. 13153g

Dwie panie pracujące, poszukują kawalerki lub samodzielnego pokoju. Oferty 131472 Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Pani pracująca poszukuje pokoju na Winogrodach. Oferty 13145g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Poszukuje kawalerki lub coś podobnego - nieumieblowane. Cena do uzgodnienia. Tel. 66-53-92. 13115g

Sprzedam własnościowe M2, I piętro. Osiedle Kraju Rad 18 m. 16, od godz. 15 do 20 lub oferty 131142 Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Półowe willi - 3 pokoje, garaż, ogród. Jeżeli zamienie na mieszkanie 3-pokojowe Oferty 13102g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Nieruchomości

Sprzedam 500 m² działki budowlanej, uzbrojonej w Gnieźnie. Nitka M Gniezno, Roosevelt 65a m. 3. 12991g

Kupię dom w Poznaniu. Może być w stanie niewykończonym. W rozliczeniu ewentualnie odcena budowlana w dobrym punkcie z pełnym uzbrojeniem. Oferty - 12976g, Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię działkę budowlaną - warsztatową w Poznaniu lub okolicy w rozliczeniu nowy Fiat 125p, ogródek działkowy. Oferty 13212g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię działkę budowlaną - warsztatową w Poznaniu lub okolicy w rozliczeniu nowy Fiat 125p, ogródek działkowy. Oferty 13212g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Garaż wolny - Osiedle Warszawskie, tel. 772-992. 12913g

WYDZIAŁ CHEMICZNY POLITECHNIKI POZNAŃSKIEJ

OGŁASZA ZAPISY NA:

DWULETNI WIECZOROWE UZUPEŁNIAJĄCE STUDIA MAGISTERSKIE

w specjalnościach:

● CHEMIA I TECHNOLOGIA ORGANICZNA

● CHEMIA I TECHNOLOGIA NIEORGANICZNA

Uruchomienie poszczególnych specjalności uwarunkowane jest odpowiednią liczbą kandydatów.

Studia przeznaczone są zasadniczo dla inżynierów chemików.

Dokumenty należy składać do dnia 15 września 1984 roku w Dziekanacie Wydziału Chemicznego Politechniki Poznańskiej, ul. Piotrowo 3, pokój 219, telefon 782-351. 2155-K1

Zguby

Zagubiono prawo jazdy, kat ABC, Jacek Stachowicz, Wysocławo 43, 62-030 Tarnowo Podgórne. 13106g

Różne

Zaluzje przeciwsłoneczne, dobra jakość, krótkie terminy, tel. grzesznościowy 32-16-82 w godz. 8-10 i 20-22. 12446g

Wszelkie usługi cyklinarskie. Krótkie terminy, ul. Osinowa 4 m. 15 po godz. 18. 12727g

Autoalarm, autoradiomontaż, tel. 13-32-70. 12736g

Usuwanie zębów w narkozie. Zapraszamy wtorki i czwartki w godz. 13-18. Poznań - Piątkowo, ul. Pniewskiego 20. Dojazd tramwajem 9, 11, 24, autobusem 85, 90, 93. 12460g

Układanie glazury ścienną i podłogową, wysoka jakość wykonania, gwarancja. Dla gospodarstw uspołeczniacze rachunek. Krótkie terminy, tel. 133-492. 12477g

Szlifieria cylindrów samochodowych - krótkie terminy. Dębica - Św. Trójcy 17. 12500g

Złecę wykonanie lastriki schodów zewnętrznych - „młotkowane”, Poznań, Dzielnińska 40. 12529g

Zasłony przeciwsłoneczne metalowe na wzorach szwedzkich krótkie terminy instaluje Zakład Remontowności „Kormos”. Tel. 66-51-79. 5073g

Okna szwedzkie wymiana 6rób na motyły krótkie terminy, ceny przystępne. Tel. 66-51-79. 5074g

Telewizory turystyczne Elektronika C-430 Junost naprawiam. Tel. 67-22-36 godz. 8-10. Krótkie terminy. 5925g

Naprawa pralek automatycznych. Tel. 20-49-37. 6592g

Montaż drzwi harmonijkowych, tel. grzeź. 79-16-96. 7559g

Opancerzenie drzwi blachą wraz z wyszcianiem drzwi (tapicerka) montaż blokad p. wyważeniowych, montaż zamków, tel. grzeź. 79-16-96. 7560g

Przestrajanie odbiorników zachodnich. Zakład elektroniczny. Osiedle Rzeczypospolitej 60 m. 6 tel. 77-50-20. 9905g

Przestrajanie zachodniego sprzętu RTV. Teleradiomechanika Os. Oświecenia 98 m. 71, tel. 79-11-17. 10695g

Auto-Alarm, tel. 66-54-52. 10724g

Cieście żywopłotów, instytucjom rachunki. Tel. 20-37-17. 11153g

Układanie, cyklinowanie podłóg, parkietów, boazerii, tel. 325-415. 11356g

Wózek spacerowy, artykuły gospodarstwa domowego, przewody elektryczne, lampy poleca sklep. Sikorskiego 1. 11539g

Czyszczenie kożuchów, futer, czapek, kołnierzy, farbowanie kożuchów, blamów, skór baranich. Poznań, ul. Gromadzka 14 - Winogrody. 11679g

Opakowania i rekaw foliowy atestowane z technologią naturalnego barwienia napol. poleca pracownia Miedzynarodowa 27-45. 11807g

Przewóz żwiru, torfu i innych materiałów, tel. 23-06-47 wieczorem. 12554g

Złecę solidnemu mistrzowi wybudowanie domu jednorodzinnego. Telefon 79-15-04. 12959g

Garaż wolny - Osiedle Warszawskie, tel. 772-992. 12913g

CZSP - PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUG INWESTYCYJNYCH I WYKONAWSTWA

w Poznaniu, ul. Hawelańska 1

PRZYJMIE DO REALIZACJI

w bieżącym roku oraz na rok 1985

następujące roboty budowlano-montażowe:

1. montaż konstrukcji stalowych łącznie z lekkimi obudowami typowych oraz indywidualnych hal produkcyjnych, magazynowych, pawilonów handlowych, usługowych, wiat magazynowych i innych obiektów z gotowych elementów - prefabrykowanych znajdujących się w posiadaniu zleceniodawcy,
2. wykonanie warsztatowe lekkich konstrukcji stalowych obiektów wymienionych w punkcie 1 z kształtowników gorącowalcowanych,
3. montaż w.w. konstrukcji stalowych wraz z obudowami zewnętrznymi ścian i dachów,
4. nawierzchniowe z płyt żelbetonowych wraz z robotami to

Praca
Kto wybuduje dom na Os. Warszawskim, II półroczu. Oferty 130882. Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Przyjmę do pracy emerytów, rencistów, murarzy oraz do przyuczenia. Praca stała. Tel. po 18.00 32-55-34. 14066g

Kupno
Wideo kupię. Telefon 67-94-55. 14071g

Sprzedaz
Kiosk branży ogólnospożywczej — dobry punkt — sprzedam. Oferty 13191g. Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam bony PeKaO. Oferty 140382. Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kubki plastikowe do napojów, tel. 638-37. 14072g

Automat pralniczy, szafkę RTV rustikal. Szafkę 67-61-83. 10563g

Sprzedam żywność lodówkę 160 l. Szamarszewskiego 36 m. 40. 14065g

Cegły pełne, dziurawki. Garbary 28 m. 7. 13166g

Sprzedam kłosek kwiatowy, Nad Wierzbakiem 5, 13372g

Sprzedam pianie boazerie oraz kanapę narożną kawa. Os. Rusa 121 m. 35. 13420g

Sprzedam magnetofon M 2405 S, szafę dwudrzwiową, witrę, stół rozkładany wysoki polski, Os. Jagiellońskie 65/17. 13428g

Magnetofon MDS, wzmacniacz Edison, kolumny Altus 75, fototapetę, Tel. 679-284. 13428g

Zamrażarkę 150 GS nową, szufladkową. Informacje: tel. 20-38-96 od 16-18. 13457g

Sprzedam zamrażarkę, Oferty 13461g. Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam ciągnik C-4011 po remoncie, Niełazkowie, ul. Dudyca 16 — 64-030 Smigiel. 13463g

Odstąpię tonę stali Ø28 St. 3. Tel. 459-17. 13176g

Video kasety, Miniwideo — sprzedam, Tel. 528-43 od godz. 10. 13183g

Sprzedam ciągnik C-350, przyczepę 6-tonową, Kosiakowo 41 k/Wrzesń. 13396g

Sprzedam tucznika, Sk6 rzewo, ul. Poznańska 38. 13197g

● Motoryzacyjne
Uwaga okazja! Sprzedam Flata 131 CL, rocznik 80, w bardzo dobrym stanie. Czerwona, Leśna 23, co dziennie godz. 16-20. 14004g

Wartburga prawie nowego kupię. Oferty 13504g. Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam ciągnik C-360 nowy na dotarcie. Tel. 455-36. 13382g

Zamienie fabrycznie nowego Flata 125 na nowego Poloneza, telefon Gnieźno 24-12 lub 12-47. 13462g

Sprzedam 650E 1982 listopad, dwie opony 13, 10 le 6x30. Tel. 33-21-04 po 16. 133920g

Sprzedam samochód ZR skrzynkowy. Chomecin, ul. Staszewska 2. 13389g

Sprzedam tanią Syrenę 104, Os. Rusa 80 m. 1. 13394g

Sprzedam malucha, Odbiór Polmozyty, Warszawa, górnosaworowa — Leśno, 17 Stycznia 107 m. 1. 13406g

Warsawę — Combi do remontu — kupię, tel. 411-378. 13408g

Okazynie sprzedam Wartburga 312, Blacharka po kapitalnym remoncie bez szpachli i lakieru. Przez mierowę, ul. Rynekowa 9. 13392g

● Lokale
Sprzedam M-3 Winogrody. Informacja telefon 505-17 lub oferty 13924g. Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam połowę domu, komfort, garaż, ogród lub zamienie na własność 54 m². Oferty 13404g. Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

M-2 poszukuję na 3-4 lata. Platne z góry. Oferty 13455g. Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Działkę budowlaną z łazienką, duży przedpokój 70 m², siła, parter, nadające się na warsztat i mieszkanie, zamienie na 3 pokoje. Oferty 13410g. Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Dwie uczciwe pracujące panienki, pilnie poszukują pokoju. Oferty 13422g. Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam M-2 własnościowe. Oferty 13322g. Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

● Nieruchomości
Działkę budowlaną w Czerwonym sprzedam. Oferty 13432g. Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Polowę willi, parter 100 m² z ogrodem na Grunwaldzie, zamienie na mieszkanie własnościowe M-3 z telefonem + dopłatą. Oferty 13162g. Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Piętro bliźniaka z poddaszem we Wrocławiu — stare budownictwo, 5 pokoi, kuchnia, garaż, ogród sprzedam. Oferty z ceną 13254g. Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Działkę budowlaną zamienie na pawilon handlowy, najchętniej wawrzyńscy. Oferty 13261g. Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam działkę o pow. 2500 m² z warszatem w okolicy Poznania. Oferty 13217g. Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam działkę budowlaną w Suchym Lesie. Wiadomość: Kawicki, Suchy Las, ul. Stara Droga 1. 13313g

Kupię piętro willi. Oferty 13332g z ceną Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam dom jednorodzinny woda, gaz, c.o. + domek gospodarczy. Swarzędz, ul. Gen. Bema 13. 13368g

Puszczykowo — Luboń — warsztat ślusarski lub parcie budowlane. Oferty 13411g. Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam dom dwurodzinny z działką 1000 m² w Ostrowie Wilko. tel. 666-21 wzgl. tel. Poznań 203-009. 13306g

PRZEDSIĘBIORSTWO ZAGRANICZNE
POSZUKUJE — WYDZIERZAWI
LOKAL HANDLOWY
na terenie Poznania i w Gorzowie Wlkp. centrum.
Oferty 2258-K1 Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

ZJEDNOCZONE PRZEDSIĘBIORSTWA ROZRYWKOWE
Oddział w Poznaniu
POSZUKUJĄ WYKONAWCY KOSTIUMÓW ESTRADOWYCH
dla orkiestry „Alex Band” na Festiwal Piosenki w Sopocie
Zapewniamy reklamę firmie, która wykona kostiumy. Poznań, ul. Śniadeckich 12 telefon 66-56-18. 2265-K1

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 25 czerwca 1984 r. zmarła

dr hab. TERESA PONIKIEWSKA
emerytowany profesor nadzwyczajny Akademii Rolniczej w Poznaniu
odznaczona Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Odznaką Honorową za Zasługi w Rozwoju Województwa Poznańskiego oraz licznymi wyróżnieniami i odznaczeniami.
Odeszła od nas wybitna uczona, wychowawca licznego grona zootechników, nieustraszonego popularyzatora wiedzy zootechnicznej, serdeczny przyjaciel młodzieży akademickiej.
Cześć Jej pamięci!
Uroczystości żałobne rozpoczyna się 3 lipca br. o godz. 12 przed gmachem Technologii DREWNA ul. Wojska Polskiego 28a.
Pożegnanie Zmarłej nastąpi o godz. 13.45 na cmentarzu Junikowskim.
Serdeczne wyrazy głębokiego żalu Rodzinie Zmarłej
Dziękam, Rada i pracownicy Wydziału Zootechnicznego 2076-K3

Dnia 25 czerwca 1984 r., po długich i ciężkich cierpieniach, zasnęła w Bogu, śp.

Teresa Jadwiga PONIKIEWSKA
urodzona w Drobnie w 1922 roku profesor Akademii Rolniczej w Poznaniu.
We wtorek, 3 lipca o godz. 12 odbędzie się pożegnanie śp. Teresy Jadwigi Ponikiewskiej przed Wydziałem Technologii DREWNA Akademii Rolniczej przy ul. Wojska Polskiego 28 w Poznaniu, a następnie przewieźniony zwłok i uroczystości pogrzebowe o godz. 13.45 na cmentarzu Junikowskim.
Autobusy przewiozą uczestników pogrzebu na cmentarz.
Msze św. żałobne odprawione zostaną 2 lipca br. o godz. 7.30 w kościele św. Jana Kantego przy ul. Grunwaldzkiej oraz 7 lipca br. o godzinie 8.30 w kościele św. Stanisława Kostki na Winiarach.
Brat, bratowa z synami i rodzina 13810g

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 27 czerwca 1984 r., po ciężkich cierpieniach, zmarła opatrzona Sakramentami św., nasza najdroższa żona, matka, siostra, babunia i teściowa, przeżywszy lat 55

ś. t. p.
GENOWEFA SZCZEPAŃSKA
z domu Joachimiak
Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 2 lipca o godz. 15 na cmentarzu Junikowskim.
RODZINA
Prosimy o nieskładanie kondolencji.
Poznań, Chłapowskiego 4. 13950g

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 26 czerwca 1984 r. zmarła w wieku lat 75, nasza ukochana mama, teściowa, babunia i siostra, przeżywszy lat 75

JADWIGA WALIGÓRSKA
z domu Pernak
Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 3 lipca o godz. 12.35 na cmentarzu Junikowskim
W smutku pogrążona
RODZINA
Poznań, ul. Szamotulska 27a m. 2 13797g

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 26 czerwca 1984 r. zmarł nagle, przeżywszy lat 73, nasz ukochany mąż, najdroższy ojciec, teść i dziadek

ś. t. p.
PIOTR KAJDAN
Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 2 lipca br. o godz. 10.30 na cmentarzu Miłostowie.
W smutku pogrążona
żona z rodziną
Autobus odjedzie sprzed domu żałoby o godzinie 9.
Poznań Osiedle Piastowskie 103 m. 18. 13662g

Było jedno serce — w sercu ludzkich tłumie i jeden promyk, co świecił tak jasno. Wierzyć się nie chce i pojąć tak trudno, że On dla mnie — matki mógł na zawsze zgasnąć. A ja tak błagałam Cię przekorny Losie, byś nie spinał głowki mojego jedynego „kwiatka” — lecz Ty jesteś jak ludzie bezduszni — okrutny, nie obchodzi Cię rozpacz i łzy matki.
W dniu 26 czerwca 1984 r. przestało bić serce mojego jedynego syna

ś. t. p.
EUGENIUSZ KULZY
lat 26
Odprowadzenie najdroższych mi zwłok nastąpi dnia 3 lipca 1984 r. o godzinie 13.05 na cmentarzu na Junikowie.
Strapiona matka
Poznań, ul. Łozowa 81 m. 10. 14067g

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 25 czerwca 1984 r., po długiej, ciężkiej chorobie, zmarł pojeźdźny z Bogiem, nasz najukochańszy mąż, wnuc, zięć, syn, szwagier i wujek

EUGENIUSZ KULZA
żył 26 lat
Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 3 lipca o godz. 13.05 na cmentarzu Junikowskim.
W smutku pogrążona
żona z rodziną 13953g

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 28 czerwca, po krótkiej chorobie, opatrzona Olejami św., zmarła nasza najukochańsza mama, teściowa, szwagierka, babunia i prababcia, przeżywszy lat 74

FRANCISZKA PARCHIMOWICZ
z domu Majchrowicz
Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 30 czerwca o godz. 11.00 w Swarzędzu przy ul. Poznańskiej.
W smutku pogrążona
RODZINA
Swarzędz, Kilińskiego 11 13955g

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 27 czerwca 1984 r. zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św., mój mąż, nasz ojciec, teść, dziadek i pradziadek

ś. t. p.
TEODOR SOLTYSIAK
przeżył 80 lat
Msza św. żałobna odprawiona zostanie w poniedziałek, 2 lipca o godz. 15 w kościele p.w. św. Antoniego na Starej Leśnej, po czym odbędzie się pogrzeb na cmentarzu parafialnym.
W smutku pogrążona
żona i dzieci z rodzinami
Poznań, ul. Sandomierska 34. 13973g

W dniu 29 czerwca 1984 r. zmarł nagle, przeżywszy lat 80, najdroższy mąż, ojciec, teść, dziadek i zięć

ś. t. p.
EDMUND SEMPOŁOWICZ
Msza św. pogrzebowa odprawiona zostanie w poniedziałek, 2 lipca o godz. 10.30 w kościele farnym w Wolsztynie, po czym pogrzeb na cmentarzu parafialnym
O bolesnej stracie zawiadamia
żona z rodziną
Wolsztyn, ul. Drzymały 4 14670g

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 25 czerwca 1984 r. zmarł nagle, przeżywszy 73 lata, nasz drogi ojciec

ś. t. p.
ARKADIUSZ WALKOWIAK
Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 2 lipca br. o godz. 13.30 na cmentarzu na Miłostowie.
W smutku pogrążeni
synowie
Poznań, ul. Mostowa 14 m. 8. 13844g

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 27. 6. 1984 r. zmarła nasza długoletnia, nieodżałowana pracownica i koleżanka

lekarz medycyny
DANUTA HISZPAŃSKA - MEYER
specjalista fizjatra — radiolog kierownik Pracowni Radiologicznej
Odszedł od nas prawy człowiek, wybitny lekarz, bez reszty, oddany chorzy.
Pogrzeb odbędzie się dnia 2. VII 1984 r. o godzinie 9.45 na Miłostowie.
Rodzinie Zmarłej wyrazy głębokiego współczucia składają:
Dyrekcja, współpracownicy oraz pracownicy Zespołu Opieki Zdrowotnej Poznań — Nowe Miasto 13945g

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 27 czerwca 1984 r. zasnęła w Bogu po długich i ciężkich cierpieniach, najukochańsza córka, żona i mama

ś. t. p.
DANUTA HISZPAŃSKA - MEYER
Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek 2 lipca br. o godz. 9.45 na cmentarzu Miłostowie.
W smutku pogrążona
matka, mąż, synowie i rodzina
Poznań Tomickiego 19 m. 31. 13871g

Pogrążeni w największym bólu i smutku zawiadamiamy, że w dniu 27 czerwca 1984 r. zmarła namaszczona Olejami św., przeżywszy lat 83, nasza najukochańsza mama, teściowa, babunia i prababcia

ś. t. p.
MARIA WOSIEWICZ
z domu Jankowiak
Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 1 lipca 1984 r. o godz. 11 w Tomicach.
W smutku pogrążeni
córki, zięciowie, wnuki i prawnuki
Dom żałoby: Rybojecko. 14664g

Z głębokim żalem i bólem zawiadamiamy, że dnia 28. 6. 1984 r. zmarł nagle w wieku 55 lat, mój najukochańszy mąż, nasz najdroższy ojciec, dziadek, brat, teść, wujek

ROMAN TWARDOWSKI
Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 2 lipca 1984 r. o godz. 14.00 na cmentarzu przy ulicy Lutyckiej.
W głębokim smutku pogrążona
żona z rodziną
Poznań, ul. Szarych Szeregów 20 m. 2. 14660g

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 28 czerwca 1984 r. zmarł po ciężkiej chorobie, przeżywszy 70 lat, ukochany mąż, ojciec, teść i dziadek, śp.

WOJCIECH DONDER
Pogrzeb i msza św. żałobna odbędzie się w poniedziałek, 2 lipca o godz. 11 w Cerekwicy.
W smutku pogrążona
żona z rodziną
Przybroda 14010g

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 28 czerwca 1984 r. zmarła, przeżywszy 82 lata, opatrzona Sakramentami św., nasza najdroższa mama, teściowa, babunia, prababcia i siostra, śp.

ANNA MICHALSKA
z domu Kaczmarek
Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 3 lipca o godz. 7.30 na cmentarzu Junikowskim.
W smutku pogrążeni
córki i syn z rodzinami
Poznań, ul. Promienista 14 m. 36, dawniej: Pałacza 80 m. 4. 13917g

1/2 lub cały, niepospolity dom mieszkalny lub rekreacyjny, niewykończony przy Poznaniu, las, cena 4.5 mln. Oferty 13340g. Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam 1 ha ziemi uprawnej IV, V kl. przy granicy miasta. Oferty 13460g. Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

● Zguby
W dniu 23. 6. 1984 r. zaginął pies wilk czarny podpalany, 7-miesięczny, w okolicach Chyb — Baranowo. Wiadomość za wynagrodzeniem: telefon 144-981 w godzinach od 7-15. 2259-K1

● Różne
Posiadam lokal 40 m² centrum Poznania — przyjmuję współpólnik, bądź inne propozycje. Oferty 13327g. Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Odbiorców spodni sztruksowych poszukuję. Osiedle Oświecenia 42 m. 2. 13335g

Złotą przełożenie dachów ki. Knapowskiego 28A. 13341g

Odstąpię sklep odzieżowy — obuwie na nowym osiedlu. Oferty 13376g. Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Zamrażarkę zamienie na dywan wełniany 3x4,5 lub odstąpię, tel. 32-22-24. 13387g

Szlifowanie, polerowanie wszystkich metali w terenie odwrotnym wykończone. Tel. 322-562. 13188g

Malowanie, tapetowanie, krótkie terminy, ul. Niecała 5 m. 9. 13421g

Złotą wykonanie okapu nadkuchennego z blachy miedzianej. Oferty 13271g. Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Poszukuję dostawców warzyw, owoców i jaj. Dąbrowskiego 283. 13449g

Elektroinstalacje. Tel. 222-119. 13399g

Sprzedam warsztat tokarsko-mechaniczny — produkcja, surowiec, zbył. Jezyce blisko tramwaju. Oferty 13175g. Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Dezynsekcja. Tel. 20-08-90. 13284g

Posiadam Zuka, oczekuję propozycji. Telefon 23-03-36. 12954g

Usługi elektryczne. Tel. 608-72. 12909g

Wspólnika bez współpracy do zakładu krawieckiego (konfekcja) przyjmuję. Oferty 13112g. Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

● Matrymonialne
Rozwiedziona bez winy, 43-letni, szczupły, 174, wierzyciel, wyższe studia, pozna odpowiednią panią spokojnego charakteru do lat 38, chętnie i le widać. Cel matrymonialny. Oferty 2528g. Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Atrakcyjna brunetka 28/177, pozna sympatycznego, wysokiego, pana lat 28-35 z wykształceniem średnim lub wyższym. Cel matrymonialny. Oferty 13358g. Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Pan 37-letni, wykształcony, bez nałogów i zobowiązań, posiadający dom jednorodzinny, samochód i znaczne oszczędności — pozna przystojną kandydatkę na żonę do lat 38. Dyskretna, zapewniona. Wyłącznie wyczerpujące foto-oferty kierować do 13401g. Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Rozwiedziona z dzieckiem, wykształcenie wyższe, mieszkanie, pozna wysokiego pana w wieku 1. 30-45, z wykształceniem wyższym, o wysokej kulturze osobistej. Cel matrymonialny. Tyłko poważne oferty 13292g. Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 25 czerwca 1984 r. odeszła na zawsze z naszego grona

dr hab. TERESA PONIKIEWSKA
emerytowany profesor nadzwyczajny Akademii Rolniczej w Poznaniu, człowiek o wielkim szlachetnym sercu, ogromnej wiedzy — nasz przyjaciel i nauczyciel.
Całe swoje życie oddała pracy dla dobra nauki.
Pamięć o Niej pozostanie na zawsze w naszych sercach i umysłach
Kierownik i pracownicy Katedry Żywności Zwierząt i Gospodarki Paszowej AR w Poznaniu 2078-K3

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 25 czerwca 1984 r. zmarła w wieku 61 lat

dr hab. TERESA PONIKIEWSKA
emerytowany profesor nadzwyczajny Katedry Żywności Zwierząt i Gospodarki Paszowej Akademii Rolniczej w Poznaniu.
Odznaczona: Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Odznaką Honorową za Zasługi w Rozwoju Województwa Poznańskiego.
W Zmarłej żegnamy wybitnego pracownika nauki, szlachetnego człowieka i nauczyciela.
Uroczystości żałobne rozpoczyna się w dniu 3 lipca 1984 r. o godz. 12 przed gmachem Wydziału Technologii DREWNA, ul. Wojska Polskiego 28a.
Pogrzeb o godz. 13.45 na cmentarzu Junikowskim.
Rektor i Senat Akademii Rolniczej w Poznaniu 2077-K3

KOMUNIKAT

PKP ODDZIAŁ DROGOWY POZNAŃ uprzedmie informuje, że od dnia 2. 7. 1984 roku **ZOSTANIE ZAMKNIĘTA DLA RUCHU DROGOWEGO ULICA 28 CZERWCA 1956** na odcinku od ul. Wspólnej do ul. Hetmańskiej. Prosimy o korzystanie z wyznaczonych objazdów. 2238-K1

**ZARZĄD POZNAŃSKIEJ
SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ
ZAWIADAMIA**

że od dnia 1 lipca 1984 r.

**ZMIENIA SVOJA SIEDZIBĘ
I NUMERY TELEFONÓW**

Numer konta pozostaje bez zmian.

Nowy adres:

Poznańska Spółdzielnia Mieszkaniowa
Osiedle Bolesława Chrobrego 117
60-681 Poznań.

Dojazd autobusami 85, 87, 93, 94 — skrzyżowanie ulic Kurpińskiego — Wojciechowskiego (pawilon przy Supersamie).

Numer telefonów:

22-35-81 — centrala

20-93-21 — prezes

20-93-33

22-50-53 — członkowie Zarządu

Telex:

PSM 0412844

2245-K1

**PRACOWNICY POSZUKIWANI
SPÓŁDZIELNIA PRACY „POLGRYF” w Po-**

znanu — zatrudni:

— EMERYTÓW do pilnowania obiektu przy ul. Obotryckiej — Osiedle ZMP.

Zgłoszenia tel. 675-220. 2225-K1

**CENTRALNY ZWIĄZEK SPÓŁDZIELCZOŚCI
PRACY Biuro Organizacji Targów i Reklamy
w Poznaniu, ul. Kasprzaka 1/3 — zatrudni:
— SAMODZIELNEGO MAGAZYNIERA.**

Bliższych informacji udziela i zgłoszenia przyjmuje: Dział Targów, ul. Kasprzaka 1 — parter, tel. 612-18, 612-19. 2193-K1

Praca

Przyjmie do pracy w ogrodnictwie, również renowację, Lubon, ul. Armii Czerwonej 170. 13390g

Uczni zatrudni. Blacharstwo pojazdowe. Bogucin, ul. Zielona 1, tel. 23-14-61. 13390g

Mezyczyzna podejmie stałą pracę, najchętniej ogrodnictwo lub stolarstwo. Oferty 13397g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Zatrudnię ogrodnika. Poznań, Świerczewskiego 144, W. Anioła. 13198g

Absolwentki szkół średnich, osoby do przyuczenia zawodu zatrudni Pracownia „Haft artystyczny”. Poznań, ul. Kościuszki 76 m 4. Zapewniam bardzo dobre warunki pracy, po wyuczeniu zatrudnienie. 13249g

Krawiectwo damskie. Lekkie zatrudni emerytki, rencistki. Praca stała. Poznań, Pasieka 25, telefon 231-962 do 15. 13023g

Przyjmie uczennicę w zakładzie dziewiarskim. Telefon 791-284 — grzesznościowy. 13052g

Ucznia przyjmie — warsztat wyrobu płytek posadzkowych, Lubon, ul. Cicha 3. 13054g

Zakład krawiecki zatrudni emerytki, rencistki. Poznań, ul. Palasza 115 — szycie kurtki. 13068g

Kierowca kat. ABC podejmie pracę. Tel. 475-59. 13069g

Kupno

Parasol ogrodowy, łódki dwukomorowe, nowe. Tel. 20-54-58. 13257g

Kupię texas, telefon 77-88-70. 13888g

Kupię walcarkę jubilerską, także ręczną. Oferty 13049g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Dachówka karpiówkę kupię 1000 sztuk — nowa. Tel. 672-551. 13030g

Kupię bony PeKaO. Oferty 13020g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Rower męski kupię. Tel. 532-65. 13413g

Sprzedaz

Sprzedam nową maszynę do szycia Veritas-Textima elektroniczną i Rubin 714 — stan dobry. Kupię 3A m 20 godz. 18-20. 11783gpr

Sprzedam prasę wysokiego zgniotu. M. Jurek, Duszki Wlkp. 13851g

Łucznik wzór Singera — gwarancja zamienne na automat na gwarancji. Tel. 22-42-29. 11983g

Pralka automatyczna używana. Brzechwy 34. 13286g

Dywan 2X3 belgijski. Tel. 33-14-34. 13283g

Nowy dywan 2X3 irański. Tel. 66-38-18. 13280g

Pralkę automat polską gwarancja. Oferty 13272g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Używane Jowisz, pralka automatyczna, nowy stół kuchenny. Tel. 20-54-58. 13258g

Magnetofon „Pionier” — deck kasety. Os. J. III Sobieskiego 4 m 22. 13231g

Sprzedam pokój kombinowany, szafę 3-drzwiową, szafki kuchenne, lodówkę. Tel. 22-10-24. 13230g

Sprzedam przyczepkę N 290 C. Tel. 22-19-66. 13248g

Sprzedam kuchnię elektryczną nową z piekarnikiem. Oferty z ceną 13246g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam płaszcz męski ze skóry, Japońską lampę błyskową lub zamienne na powiększalnik. Używany NRD zestaw wy-poczynkowy. Tel. 32-54-99. 13245g

Wyposażenie piekarni. Stelaże 180 m², przewody wentylacyjne, wózki. Oferty 13226g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam złoty łańcuszek. Tel. 32-57-90. 13224g

Jowisz — kolor Słowian-ska 16 m 78. 13220g

Pralka automatyczna „Tatramat”. Tel. 32-28-39. 13206g

Sprzedam telewizor kolorowy „Sony”. Tel. 599-58. 13204g

● Motoryzacyjne
Fiat 126p — stan b. do-bry, r. 1977 — przekład-ka 1980 r. Tel. Środa Wlkp. 17-13 po 18-tej. 13287g

Sprzedam Dacie 1300 po wypadku. Os. Rusa 71 m 6. 13279g

Sprzedam Mercedesa 200 D. Model 1975. Telefon 77-32-02. Oferty 13225g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam Malucha, odbi-ór Polmozbyt. Telefon 479-60. 13222g

Pilnie sprzedam CZ 350. Marcinak Wiesław. Os. Zwycięstwa 21 m 125 po godz. 16.00. 13206g

Wartburga 1963 rok sprze-dam. Tel. 120-011 wew. 50. 13659g

Peugeot 104 ZS sprzedam lub zamienie na Fiat 126p. Tel. 33-23-84. 13795g

Części do Wolgi sprze-dam. Straży Ludowej 24. 13782g

Zastawa 1100 — 1977 sprze-dam. Tel. 48-02-10. 13431g

Sprzedam wyciąg obornika — łańcuchowy Ko-narski 31, 62-035 Kórnik, tel. 229 Kórnik, po godz. 20. 13038g

Jamniki szorstkowłose, te-lefon 32-29-69. 13035g

Sprzedam magiel elektr-prod. zachodniej — Si-mens. Tel. 32-18-43. 13033g

Segment blasz. „Kapitol” — roczny Oferty 13032g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sadzonki goździków czer-wony, lipiec — Marcinak, Jełonek, ul. Obornicka 10, tel. 120-503 wewn. 15. 13029g

Kenwood — amplitun-magnetofon. Akai — ta-diomagnetofon. Głowica Super 6 x. Tel. 22-32-87. 13027g

Domek letniskowy drewniany, elementach, no-wy, pow. 53 m² sprze-dam pilnie Oferty 13016g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Obrączki, bony PeKaO Oferty 13015g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Grubiarka — wyrównia-ka Dyma 8 i 1, kW z fre-zarką i urządzeniem wier-tarskim, frezy fasonowe, piła tarczowa 1,1 kW, szlifarki, wiertarki z przystawkami, Nitromal, Nitrolak, emulsja, sklej-ka. Telefon 77-90-56. 13297g

Wieża WS 503, MSH 101, TSH 113, Adam. kolumny Albus 140, Radmor 5 wska-żników, M 2404 S z taś-mami. Telefon 779-058. 13295g

Zamienie M-3 Os. Rzeczy pospolitej na większe. Tel. 33-14-75. 13275g

Kupię lub wydzierżawię zakład galvanizacyjny. Oferty 13187g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam mieszkanie własnościowe, trzypoko-jowe 50 m² na Łazarzu. Oferty 13181g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Pracująca poszukuje po-koju, chętnie nieumeblowa-nego lub kawalerki. Oferty 13164g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

M-3 37 m² sprzedam. Of-erty 13256g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

M-5 Piatkowo — odbiór paździenik — zamienie na podobne. Tel. 77-38-35. 13232g

Kwaterunkowe 32 m² pie-cze — zamienie na więk-sze lub równorzędne — warunek centrum, nisko. Tel. 22-17-77. 13211g

Poszukuję mieszkania 2 lub jednopokojowego od zaraz. Oferty 13058g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Wynajmę pokój z utrzym-maniem za opiekę nad dwoma starszymi pania-mi. 13097g

Małżeństwo studenckie, poszukuje mieszkania (2 lata). Oferty 13044g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Mieszkanie własnościowe „Locum” dwa pokoje, kuchnia II piętro ul. Buł-garska, komfortowo wy-kończona sprzedam. Oferty 13031g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

● Nieruchomości
Kupię działkę rekreacyjną na Krzywczynie, Baranów, Kiekrz Oferty 13061g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Z powodu wyjazdu sprze-dam willę wolnostojącą komfortowo wykonaną meble Biedermeier Lud-wik na działce 1100 m². Podolany, Konatowski 30. 13818g

M-3, M-2 standard z do-platą zamienie na domek lub willę do remontu na działce uzbudowanej do 1000 m² w Poznaniu. Oferty 13182g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam niewykończoną połowę bliźniak. Włocławek 6. 13024g

Domy, działki, lokale mieszkalne kupno, sprzedaż, Biuro Pośredni-ctwa E. Kokotek Osiedle Twiścielca 7 m 22 czyn-ne poniedziałki 15.30—19. 13216g

Zgubiv ● Różne
Poszukujemy skradzionego samochodu Fiat 125p m rej. PNE 34-76, kość słoniowa. Znalazcę wy-nagrodzę tel. 22-01-00. 13765g

Układanie, cyklowanie, lakierowanie podłóg, par-kietów, mozaiki — Gro-bia 22 m 13. 13035g

Wspólnika do dobrze za-projektowanego sklepu w śródmieściu — galeria obuwia, artykuły dziecię-ce — poszukuje. Oferty 13721g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Auto — Alarm. Telefon 66-54-52. 10724gpr

Uwaga! Dobrze prosperu-jący Zakład Instal. Sanit-centrum Poznania, przy-mie wspólnika z upraw-nieniami i gotówką. Of-erty 13099g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam produkcję kloc-ków hamulcowych, ma-szyn, urządzeń, surowi-ec, technologia. Oferty 12979g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sklep „Hanka” ul. Ar-mii Czerwonej 39 przy-mie dostawców brzozy: galanteria, odzież, obu-wie, materiały pamięn-nej, zabawki, gospodarst-wo domowe i 1001 dro-bizgów. 14651g

● Matrymonialne
Ogrodniczka lat 23 kor-pulentna, szatynka, nie-brzydka, pozna najchętniej rolnika wyznania rzymskokatolickiego. Cel matrymonialny. Oferty 14691g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Rozwiedziony nie z własnej winy po 40-cc, 1,70 cm, bez zobowiązań, mie-szkam, pozna panią, cel matrymonialny, dziecko niewykuczone. Oferty 13149g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Panna lat 23, wzrost 168, wykształcenie średnie — pozna wysokiego, przed-siebiorczego kawalera do lat 30. Cel matrymonial-ny. Oferty 13144g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kawaler 24 l. z mieszka-niem, pozna odpowiednią pannę, cel matrymonial-ny. Oferty 13141g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Z Rady WZRKiOR

**Kółka rolnicze szykują się
do żniw w Poznańskim**

INFORMACJA WŁASNA

Podczas piątkowego posie-dzenia Rady Wojewódzkiego Związku Rolników Kółek i Organizacji Rolniczych w Poznaniu obradującej pod przewodnictwem prezesa Ryszarda Napierały omówiono sprawę uchwały centralnego zjazdu delegatów kółek rolniczych, który obradował w dniach od 11—13 czerwca przy gotowaniu jednostek gospodar-czych kółek rolniczych w Poznańskim do żniw, przebieg kampanii zebrań w kółkach rolniczych, gminnych zwią-

kach i spółdzielniach kółek rolniczych.

Sprawozdanie z obrad kra-jowego zjazdu delegatów kółek rolniczych złożyła dyrek-tor WZRKiOR w Poznaniu Bożena Nadol, informując m.in., że do władz centralnych kółkowych weszli z wyboru: Antonina Handzel ze wsi Ry-bitwy w gminie Łubowo, Zbigniew Kaczmarek z gmi-ny Tarnowo Podgórne oraz Tomasz Napierkowski z Ko-nojadu w gminie Kamieniec.

Spółdzielnie kółek rolni-czych w Poznańskim jeszcze niezupełnie są przygotowane

do żniw. Część sprzętu z re-acji wyeksploatowania musia-la być skasowana, zakupy zaś nie wypełniły tej luki. Tylko w 78 procentach były goto-we do żniw przyczepły zbiera-rzące, których jest zaledwie 47 w spółdzielniach kółek rolniczych. Wiazaki ciągnikowe też nie są w pełni sprawne. Prasy zbierające jest 590, a więc tyle samo co w roku ubiegłym.

Ten sprzęt techniczny u-możliwiłby zbiór mechanicz-ny dwóch trzecich obszaru u-prawy zbóż i rzepaku w gos-podarstwach indywidualnych. Jedną czwartą mogą zebrać rolnicy przy pomocy własne-go sprzętu. Jednakże przewi-dywane zamówienia na usłu-gi tego typu obejmą zapew-ne ponad połowę wspomnia-nego wyżej obszaru. Wszy-szko zresztą zależy od prze-biegu pogody w żniwa.

(emp)

**Samolot RFN naruszył
przestrzeń powietrzną NRD**

(PAP) Jak podała agencja ADN, 24 czerwca jednosilniko-wy samolot RFN wtargnął w przestrzeń powietrzną Niemiec-kiej Republiki Demokratycznej w rejonie miasteczka Hild-burghausen (okręg Suhl) i przez jakiś czas kontynuował lot nad jej terytorium.

Stałe przedstawicielstwo

**Napięcie na granicy
Indii i Pakistanu**

(PAP) Na granicy indyjsko-pakistańskiej w strefie Kasz-miru mnożą się w ostatnich czasie incydenty zbrojne. Jak podają źródła indyjskie, kilka dni temu oddział pakistań-skich sił zbrojnych przekro-czył linię graniczną indyjskie-go stanu Dżammu i Kaszmir w zachodniej części górskiego rejonu Padakh.

**Zamachowcy z Berna
zbiegli do RFN**

(PAP) Dwaj, spośród czte-rech terrorystów, którzy na-padli na polską ambasadę w Bernie we wrześniu 1982 — Marek Michalski lat 22 i Mi-rosław Plewiński lat 25 — uciekli ze Szwajcarii do RFN. Sadzeni razem z Florianem Kruszykiem, przywódcą grupy i Krzysztofem Wasilewskim zostali w ub. roku skazani przez sąd szwajcarski na ka-ry po 2 i pół roku więzienia (Kruszykowi wymierzono ka-rę 6 lat więzienia a Wasilew-skemu trzy lata). Na począt-ku maja br. zwolniono ich wa-runkowo i internowano, po-nieważ odbyli dwie trzecie ka-ry (zaliczone im pobyt w areszcie przed procesem). Miejsca ich internowania mi-nisterstwo sprawiedliwości i policji nie chciało ujawnić. Wiadomo tylko, że pracowali w gospodarstwie rolnym lub warsztacie mechanicznym. Wie-czorem mogli swobodnie od-bywać spacer. 25 maja Mi-chalski i Plewiński nie wróci-li z takiego spaceru. 5 czer-wca Plewiński zawiadomił tele-fonicznie policję szwajcarską, że wraz z kolegą znajduje się w RFN.

Ruedi Gossenreiter, rzecznik Federalnego Biura Policji szwajcarskiej stwierdził, że Szwajcaria nie zamierza pod-jąć żadnych kroków dla od-nalezienia dwóch uczestników napadu na ambasadę polską. Biuro nie wie też nic na te-mat sposobu, w jaki znaleźli się oni w RFN — legalne przekroczenie granicy było w ich wypadku niemożliwe — ani gdzie się znajdują obec-nie. Zdaniem Gossenreitera obaj napastnicy przebywają w Monachium, skąd przybyli do Szwajcarii dla dokonania napadu na polską ambasadę w Bernie. Jak wiadomo wów-czas w czwórce przekroczyli oni granicę między RFN i Szwajcarią taksówką nie nie-pokojeną przez nikogo.

Florian Kruszyk i Krzysztof Wasilewski odbywają nadal karę w więzieniu Thorbergu.

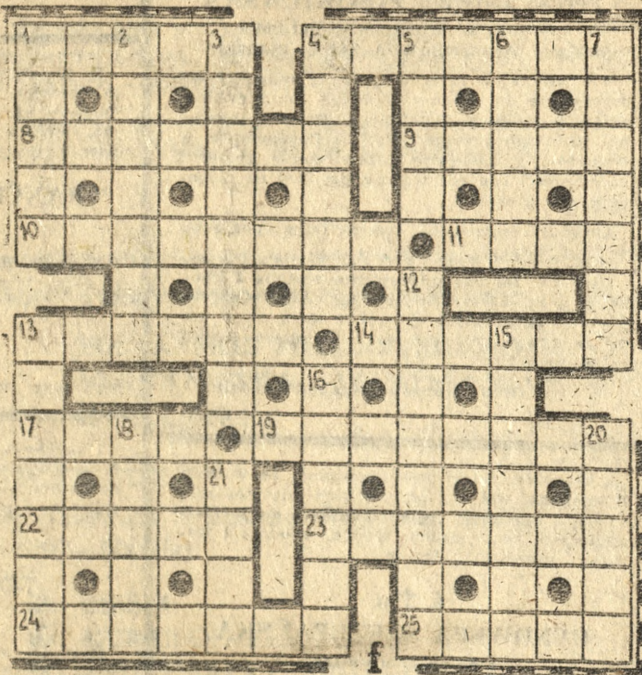
**Porażka M. Thatcher
w Izbie Lordów**

(PAP) Kosztowna porażka rządowi Margaret Thatcher za-kończyła się kolejne stadium prac parlamentarnych nad ustawą, rozwiązującą rady miejskie Wielkiego Londynu i 6 innych metropolii brytyj-skich. Projekt ustawy o anu-lowaniu wyborów do tych rad został odrzucony w Izbie Lordów większością 181 do 143 głosów. Jest to dosyć nie-ocekiwana porażka rządu kon-servatywnego, który ma w Izbie Lordów znaczną więk-szość, co sprawia, że snowo-duje ona tym większe koszty polityczne. Przewodniczący Ra-dy Wielkiego Londynu Ken Livingstone określił głosowa-nie w Izbie Lordów jako przy-gmatujące zwycięstwo demo-kracji.

E. Pastora w USA

(PAP) Były, usunięty przed kilkoma dniami, przywódca kontrewolucyjnego ugrupowa-nia nikaraguańskiego „Arde” Eden Pastora przybył z wizy-tą do Stanów Zjednoczonych.

Krzyżówka nr 12

Poziomo: 1) udany i bez łapówki, 4) rycerz w sieci, 8) jej dzieje, historia Skrobka i wędrówka krasnoludków, 9) mie-dzy oligocenem a paleocenem, 10) stara się podobać, 11) ta-lerze (stątki nie pasują), 13) piersiowa lub schodowa, 14) harcerski kat, 17) królowa z kocalami, 19) pobiera pieniądze, 22) często siedział na nim Szurkowski, 23) rzadkie imię żeńskie, 24) wodospad (setki razy w krzyżówkach), 25) na bram-ke przeciwnika.

Pionowo: 1) budynek w drzwiach, 2) po chochliku, 3) jeśli z gęsiami — gra na fujarce, jeśli bez gęsi — gra na orga-nach, 4) pole przed tobą, 5) polska wodę litrami (nawet bru-dną), 6) samo, 7) na dwa świerszcze i wiatr w kominie, 12) musi mieć pałeczkę, 13) wszystko je (3X4), 15) za dużo go na końcu pieniędzy, 16) kij na dachu, 18) lina na lina, 20) Poznań — Warszawa, 21) pierwsza po matce.

Na rozwiązania przesłane wyłącznie na kartach pocztowych z dopiskiem „Krzyżówka nr 12” czekamy do piątku 6 lipca. Wśród osób, które nadesłały prawidłowe rozwiązanie, rozlosujemy trzy książki. Nasz adres: „Głos Wielkopolski”, skrytka pocztowa 1074, 60-959 Poznań.

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI NR 11

Poziomo: wypad, unisono, listnik, beryl, nożyczki, osad, peruka, trągik, drut, siewruga, głowa, stonoga, glazura, Aga-ta.

Pionowo: welon, pasażer, doniczka, uskoki, izba, obrus, odludek, krawcowa, pedagog, glukoza, wiosna, umowa, Aga-na, tabu.

W wyniku losowania nagrody w postaci książek otrzymują: Aleksander Szulca-Nele, ul. Graniczna 17/2, 62-300 Kalisz; Gerard Gatz, ul. Słowiańska 20 m 113, 60-651 Poznań; Ta-deusz Kwapisz, ul. Estkowskiego 20/9, 64-100 Leszno.

Nagrody wysle pocztą Wielkopolska Księgarnia Wysyko-wa.

SPORT-SPORT-SPORT * SPORT-SPORT-SPORT

15 000 uczestników imprezy jakiej jeszcze w Polsce nie było

Do rozpoczęcia największej w dziejach Polski Ludowej imprezy sportowej pozostał już tylko tydzień. Za 7 dni w Poznaniu do rywalizacji o medale XI Ogólnopolskiej Spartakiady Młodzieży przystąpią pierwsi zawodnicy. Dwie konkurencje odbędą się w Kaliszu. W dzień później — 8 lipca na stadionie Olimpij w Gołecinie nastąpi barw na ceremonii otwarcia XI OSM. Następnie przez 9 dni, toczy się będą spartakiadowe boje, których przebieg śledzić będzie z uwagą cała sportowa Polska. Począwszy od poniedziałku na łamach „Głosu” zamieszczane będą publikacje, które przybliżą czytelnikom te gigantyczne imprezy. M. in. zaprezentujemy obiekty, na których będą odbywać się poszczególne dyscypliny, podamy harmonogram rozgrywania konkurencji spartakiadowych oraz imprez towarzyszących, ukážemy ogrom prac przy organizacji OSM, a także ocenimy szanse z jakimi przystąpią do rywalizacji sportowcy z województw: kaliskiego, konińskiego, leszczyńskiego, pilskiego i poznańskiego.

Spartakiada młodzieży jest imprezą, która ma już długie tradycje. Zawody tego typu po raz pierwszy odbyły się w 1969 roku. Rozegrano je w dwóch miastach — w Poznaniu i Wrocławiu. Później kolejno co dwa lata organizatorami młodziaków spartakiad były: Katowice, Kraków, Białystok i Łódź. Początkowo rywalizacja obejmowała wyłącznie letnie dyscypliny sportu, a od 1975 roku zaczęto rozgrywać również konkurencje sportów zimowych. W 1979 roku w Bydgoszczy po raz ostatni przeprowadzono zawody we wszystkich letnich dyscyplinach sportu. W późniejszych latach osobno rozgrywano sporty halowe, a do

programu spartakiad dołączono biegi przełajowe. W tym roku w Poznaniu znów sporty halowe i letnie przeprowadzone będą razem.

Spartakiadom młodzieży od początku ich rozgrywania za-

wsze nadawano wysoką rangę. Stanowiły one bowiem przegląd zaplecza polskiego sportu, aktywizowały pracę z najmłodszymi sportowcami we wszystkich regionach kraju, stwarzały możliwość uprawiania sportu szerokiemu gronu młodzieży. XI Ogólnopolska Spartakiada Młodzieży, która za kilka dni rozpocznie się w Poznaniu, ma jednak znaczenie szczególne. Rozegrana zostanie bowiem w roku 40-lecia Polski Ludowej, w przededniu obchodów Święta Odrodzenia. Doniosłość tej imprezy podkreśla fakt przejęcia nad nią patronatu przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski, którego przewodniczący — Juan Antonio Samaranch przybędzie do Poznania, by uczestniczyć w ceremonii otwarcia OSM.

Będzie to pod każdym względem spartakiada rekordowa. Przeprowadzona została nie aż w 28 następujących dyscyplinach: akrobatyka sportowa, badminton, boks, gimnastyka artystyczna, gimnastyka sportowa, jeździectwo, judo, dziewczęta i chłopcy, kajakarstwo, kolarstwo szosowe, kolarstwo torowe, koszykówka dziewcząt i

chłopców, kreglarstwo, lekka atletyka, luznietwo, podnoszenie ciężarów, piłka nożna, piłka ręczna, dziewczęta i chłopcy, pływanie, siatkówka dziewcząt i chłopców, skoki do wody, szermierka, zapasy, szachy, tenis stołowy, tenis ziemny, trójbój nowoczesny, wioślarstwo, żeglarstwo.

Ogółem w Poznaniu wystartuje 8916 zawodników, najlepszych spośród 400 000, wykonanych drogą żmudnych eliminacji gminnych, miejskich, wojewódzkich i międzywojewódzkich. Nadprawidłością ich zmaganiać będzie ponad 1000 sędziów, 1300 osób stanowiących kadre kierowniczą i trenerską poszczególnych ekip. Jeżeli do tego dodać zagraniczne delegacje, to Poznań w lipcowe dni gościć będzie około 12 000 osób.

Nie jest to równoznaczne z liczbą uczestników spartakiady. Do niej doliczyć bowiem trzeba ponad 1200 przedstawicieli młodzieży z Poznania, pracujących od blisko roku nad specjalnym pokazem, który zaprezentowany zostanie podczas ceremonii otwarcia, liczący ponad 1000 osób, sztab organizatorów imprezy oraz liczne zespoły artystyczne, które umilac będą czas młodym sportowcom. W sumie liczba uczestników XI OSM szacowana jest na około 15 000 osób.

Wszystkie te dane obrazują, że określanie tegorocznej spartakiady mianem imprezy jakiej jeszcze w polskim sporcie nie było, jest w pełni uzasadnione.

WIESŁAW LUCZAK

Z ligową piłką rozstaliśmy się na pewien czas definitywnie, więc z pewnością mecz, który rozegrany zostanie w niedzielę o godz. 11 na Gołecinie zgromadzi sporą grupę kibiców. Zmierzą się bowiem w międzynarodowym spotkaniu zespoły old-boyów Geologie Freinberg (NRD) i poznańskiej Olimpij. W składzie gwardyj-

Na Gołecinie odżyją wspomnienia

skiej drużyny ujrzymy zawodników, którzy w minionych latach dostarczali sympatykom futbolu w Poznaniu wielu wrażeń. Na mecz ten powołani zostali m. in.: Jan Konenc,

Ryszard Lisiak, Andrzej Wojciechowski, Ryszard Marcinowski, Mirosław Konewka, Eugeniusz Melerołowicz, Jarosław Szuba, Wacław Domagała, Krzysztof Wencicki, Krzysztof Rutkowski, Jerzy Gołaszewski, Mieczysław Kolaś, Mieczysław Petlicki i Roman Komasa. Na Gołecinie odżyją więc wspomnienia. (wit)

FRWIEC	Emili, Lucyny
30	
Sobota	
LIPIEC	Haliny, Mariana
1	
Niedziela	Słońce: 4.32—21.20

TEATRY

MUZYCZNY — do 3. IX przerwa urlopową
LALKI I AKTORA — sob. g. 17, niedz. g. 11, 17 „Stworzenie słońca”
NOWY — niedz. g. 19 „Miłość, czyli życie, śmierć i zmartwychwstanie: wyplakane i w niebo wzięte przez Edwarda Stachurę”

KINA

Sobota i niedziela

CHODZIEZ Noteć: „Odmiennie stany świadomości” (amer.), „Zwierciadło wielkiego Magusa” (NRD)
GOSTYŃ: sob., niedz. „1941” (amer.), „Powrót Mechagodzilli” (jap.), niedz. „Czarodziejskie lustro” (pol.)
GNIEZNO Polonia: „Zwolnienie warunkowe” (amer.), „Przygody Calineczki” (jap.)
GRODZISK: sob., niedz. „Corleone” (wł.), „Zew roku” (czech.), niedz. „Pokusa” (pol.)
JAROCIN: „Szpital Britannia” (ang.), „Wielka, większa, najwię-

ksza” (pol.), „Reksio śpiewak” (pol.)
KALISZ Kosmos: sob. „Rocky II” (amer.), „Oko proroka” (pol.), niedz. „Superpotwór” (jap.), „Bluszcz” (pol.), „Rój” (amer.), Oaza: sob. „Gandhi” (ang.), niedz. „To tylko rock” (pol.); Syrena: sob., niedz. „Duch” (amer.), „Superpotwór” (jap.), niedz. „Królewicz i gwiazda wieczorna” (czech.), „Czerwony kapturek” (pol.)
KEPNO: „Walka o ogień” (kanad.)
KONIN Centrum: „Goście z galaktyki Arkana” (jap.), „Tysiąc miliardów dolarów” (fr.); Górnik: „Filip z konopi” (pol.), „1941” (amer.)
KOSCIAN: „Duch” (amer.), „Syn gór” (rum.)
KROTOSZYN: sob. „Bibi sportowcem”, sob., niedz. „Co dzień bliżej nieba” (pol.), „Bliskie spotkania trzeciego stopnia” (amer.)
LESZNO Panorama: sob. „Tropiciel (NRD), „Sep” (weg.), niedz. „Azor za kierownicą” (pol.), „Ucieczka na Ateny” (ang.)
NOWY TOMYSL: „Kochanica Francuza” (ang.), „Deszczowa pani” (NRD)
OBORNKI: sob., niedz. „Seks-misja” (pol.), niedz. „Mysie figle” (pol.)
PIŁA Sokół: sob., niedz. „Kochanica Francuza” (ang.), niedz. „Przygody błękitnego rycerzyka” (pol.)
PLESZEW: „Sen o zimie” (pol.), „Szpital Britannia” (ang.), „Powrót Mechagodzilli” (jap.)
PNIEWY: „Blues Brothers” (amer.), „Wielki wąż Chingach-gook” (NRD)
RAWICZ: sob., niedz. „Dziwaczyna i koń” (NRD), „Tootsie”

RADIO

SOBOTA

Z PROGRAMU I: 9 — „Lato z radiem”, 12.30 — Rumuński zespół George Zamphira, 17.30 — Premiery radiowych studiów, 18 — „Matysiakowie”, 21.05 — Radiowy Tygodnik Kulturalny, Wiadomości: 0.01, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 14, 15, 19, 20, 23

Z PROGRAMU II: 8.10 — Przeboje stare jak świat, 9.20 — Muzyka, którą lubią nasi go-

Pogoń pierwszym rywalem Lecha

(PAP) Krótkie będą tegoroczne wakacje naszych piłkarzy. Już na 29 lipca zaplanowano pierwszy rzut rozgrywek Pucharu Polski, a 5 sierpnia druga seria już z udziałem drużyn II ligi. 12 sierpnia wznowiają rozgrywki — ekstraklasa i II liga. Ustalono terminarz i zestaw par. W pierwszej kolejce I ligi spotkają się: GKS Katowice — Górnik Zabrze, Widzew Łódź — Śląsk Wrocław, Lechia Gdańsk — Górnik Wałbrzych, Radomiak — Baltyk Gdynia, Wisła Kraków — ŁKS Łódź, Ruch Chorzów — Zagłębie Sosnowiec, Lech Poznań — Pogoń Szczecin, Motor Lublin — Legia Warszawa.

Oto zestawienie par w pierwszej serii spotkań II ligi: grupa I: AKS Niwka — Odra Wodzisław, Victoria Jaworzno — Szombierki, Chemik Police — Moto Jelcz, Zagłębie Wb. — Gwardia Warszawa, Śląsk Wrocław — Piast Gliwice, Zawisza — Stilon Gorzów, Chrobry Głogów — Zagłębie Lubin, Stal Stocznia — Olimpia Poznań.

J. Caliński trenerem Górnika Wałbrzych

(PAP) Trener pierwszoligowego zespołu piłkarskiego Górnika Wałbrzych Horst Pamić podjął ostatnio decyzję o rezygnacji z dalszego prowadzenia drużyny, którą w sezonie 1982/1983 wprowadził do ekstraklasy i która na zakończenie rozgrywek uplasowała się na 6 miejscu.

Nowym trenerem piłkarzy Górnika został Jan Caliński dotychczasowy koordynator sekcji piłki nożnej tego klubu, a poprzednio szkoleniowiec w Śląsku Wrocław.

Nagrody „fair play”

(PAP) Tradycyjnie już Polski Komitet Olimpijski oraz redakcja „Sztandaru Młodych” przeprowadziły doroczny plebiscyt na nagrody „fair play”. Za rok ubiegły laureatami zostali: Józef Wojciechowski, uznany „dżentelmem sportu” oraz Kamila Składanowska i Grzegorz Lato, którym przyznano „dyplomy honorowe fair play”.

cie, 18.30 — Muzyczna galeria „Dwójki”, 21.00 — Zespoły lat 70-tych „2+1”, 21.40 — Teatr Polskiego Radia „Martwa natura” słuchowisko Pawła Mossakowskiego.

Wiadomości: 6, 8, 13, 17, 20.50, 0.50

Z PROGRAMU III: 9.05 — Prostu o nas, 0.30 — Złote lata swingu, 11.15 — Wokół muzyki latynogłoskiej, 20 — Lista przebojów Programu III, 22.15 — Teatrzyk „Zielone Oko” — Herlock Sholmes i zatruty bawół;

Wiadomości: 7.30, 17.30, 22.05

Z PROGRAMU IV: 7.15 — Na Wyspach Kanaryjskich, 7.30 — Gra Count Basie, 18 — Domingo jakiego nie znamy, 19.55 — Obyczaje marynarskie, 22 — Sława orkiestry kameralnej i ich soliści; Wiadomości: 7, 12.05, 16, 19, 20, 23.50

AUDYCJE Z POZNANIA: 6.05 — Radioexpress na dzień dobry, 12.25 — Magazyn studencki, 13.05 — W kręgu kultury wiejskiej, 17.05 — Omówienie programu, 17.10 — Radioexpress, 17.30 — „Głos jak dynamit”, 18 — Miśtrzowie batuty.

NIEDZIELA

Z PROGRAMU I: 7.50 Echa sportowej soboty; 11 Koncert przed hejnałem, 17 Niedzielne wydanie magazynu muzycznego „Rytm”; 19.10 Koncertu Cliff Richard; 21.55 Sygnal wirtuozów.

Eliminacje żużlowców

Równy krok czołówki

Silniki żużlowych „rumaków” pracują na najwyższych obrotach. Nic dziwnego, bowiem sezon u szczytu a impreza dosłownie goni imprezę, zarówno w kraju jak i poza jego granicami. Napięty kalendarz imprez powiększył się o turnieje eliminacyjne poprzedzające leszczyński finał DMS-84. Kadra narodowa została w nich podzielona na cztery zespoły. Zarówno w inauguracyjnym występie na torze bydgoskiej Polonii, jak i w rewanżu na stadionie gnieźnieńskiego Startu, różnice w aktualnej formie i demonstrowanych przez poszczególne drużyny umiejętnościach były zgola iluzoryczne. Niestety, działacze żużlowej centrali i nasi czołowi zawodnicy nie doczekali się awizowanego wcześniej sławnego mechanika Otto Lantenhamera z RFN. Zamiast znakomitych maszyn „GM” do Warszawy nadszedł telegram, w którym zachodniemiecki specjalista w sposób lapidarny wyjaśniła przyczynę nieobecności. Szkoda, bowiem do wielkiego finału pozostało już tylko 6 tygodni, a czas ucieka naszym reprezentantom nieubłagannie. W tej sytuacji, z wyjątkiem M. Kępy, kadrowicze startowali na „Jawach”, a nieliczni dysponujący motocyklami firm zachodnich oszczędzają cenny sprzęt na ligowe spotkania. Czy cykl czwórmeczów będzie miał decydujący wpływ na ostateczne imienne nominacje przy ustalaniu składu naszego narodowego zespołu? Nawet wśród ekspertów opinie na ten temat są podzielone. W Gnieźnie, na podstawie wnikliwej obserwacji, trudno było oprzeć się wrażeniu, iż zawodnicy mniej utytułowani walczą na torze z ogromnym zaangażowaniem, którego trudno było dostarczyć u ich sławniejszych kolegów.

Na stadionie przy ul. Wrzesińskiej w Gnieźnie konfrontację najlepszych polskich żużlowców obserwowało ponad 10 000 sympatyków tej dyscypliny, którzy swojej decyzji z pewnością nie żałowali. Rozegrano wiele brawurowych pojedynków, w których zacięta walka trwała na całym dystansie. Indywidualnie najbardziej korzystne wrażenie pozostawili: M. Kępa, A. Huszcza (w trzech wyścigach nie znalazł pogromcy), R. Jankowski (z winy zdeorientowanego groźną sytuacją na torze sędzię o wirazowego stracił cenny punkt), B. Proch i E. Błaszczak. Po groźnym upadku w III wyścigu, imponował bojuwością i ochotą do walki. Jego zwycięstwo w mini-turnieju o puchar prezydenta miasta, nad T. Wiśniewskim, było prawdziwym majstersztykiem. Niektórzy sympatycy Startu żałują, że powędrował do klubu oddalonego od rodzinnego Gniezna o kilkaset kilometrów.

Wyniki czwórmeczu: 1. zespół „C”, — „Orły” 25 pkt. (Jankowski 8, Raba 6, Skupień 5, Kasprzak i Helinski po 3), 2. zespół „D” — „Sępy” 24 pkt. (Proch 9, Błaszczak 7, Wiśniewski 6, Buśkiewicz i Bruchaiser po 1), 3. zespół „A” — „Jastrzębie” — 24 pkt. (Kępa 9, Plech i Żabiałowicz po 5, Podrzycki 4, Dzikowski 1), 4. zespół „B” — „Sokoły” 22 pkt. (Huszcza 9, Nowak 5, Jaworek i Rembas po 4). Sędziował R. Cheladze z Torunia. (jp)

Zwycięstwo

T. Krawczyka

Drugi etap kolarskiego Wyścigu Dookoła Polski z liży do Tarnowa (185 km) wygrał Tadeusz Krawczyk — 4:22.08 przed Ryszardem Szurkowskim (Textra Ex) i Stefanem Stoechem (RFN) — obaj ten sam czas co zwycięzca. Nowym liderem wyścigu został Tadeusz Krawczyk a na drugie miejsce awansował Ryszard Szurkowski.

Pływanie

Kolejny rekord świata

(PAP) Trzeci dzień zawodów pływaków USA w Indianapolis przyniósł trzeci rekord świata. Ustanowił go Rick Carey, który przeplynał 200 m st. grzb. w czasie — 1:58.86. Poprzedni rekord należał także do Careya — 1:58.93.

Na poznańskiej fali

Rozgłoszła Poznańska, pracująca w programie II Polskiego Radia na falach ultrakrótkich o częstotliwości 69.74 MHz poleca uwagę w dniach od 2 do 8 czerwca br. następujące audycje:

— „Historia gitary elektrycznej”
W kolejnym odcinku cyklu mówić będziemy o roli gitary w białym „rytm i bluesie” lat 60-tych a także o technice gry w tym stylu. Wystąpią zespoły: The Pretty Things, The Rolling Stones, John Mayall's Bluesbreakers oraz Eric Clapton, Peter Green i inni.

Czwartek, 5 lipca, godz. 17.30 — „Ze znakiem HCP”
Audycja monograficzna opisująca najważniejsze momenty milionowego 40-lecia Zakładów Metalowych H. Cegielski w Poznaniu.

Czwartek, 5 lipca, godz. 18.00 — „Encyklopedia Wielkopolski”
Pierwszy odcinek archiwalnego magazynu z roku 1964. Sześć następnych nadamy w lipcowe i sierpniowe soboty.

Sobota, 7 lipca, godz. 18.00.

— „Blitwa pod Pharsalos”
Słuchowisko Czesława Chruszczyńskiego z udziałem m. in. Kazimierza Wichniarza, Ignacego Marchowskiego i Zdzisława Mrozeńskiego.

Niedziela, 8 lipca, godz. 10.45.

„Głos Wielkopolski” — redaktorzy w województwach:

KALISZ ul. Kościelna 4 tel. 762—50;

KONIN pl. PZPR 5 tel. 266—67;

LESZNO ul. Słowiańska 38, tel. 20—61—61;

PIŁA ul. Okrzei 7a, tel. 226—30.

Sobota 30 VI

PROGRAM I

- 8.25 — „Tydzień na działce”;
8.55 — Program dnia;
9.00 — „Sobótka” oraz film produkcji hiszpańskiej „Niebieskie lato” (7) — „Beatriz, moja miłość”;
10.30 — Historia dramatu polskiego — Tadeusz Rózewicz „Stara kobieta wysiaduje” reż. — Kazimierz Braun wyst.: Maria Zbyszewska, Jarosław Michałowski, Zbigniew Górski i in.;
11.55 — „Gdzieś w Polsce” — Mieszków;
12.20 — O żywieniu;
12.30 — Poradnik rolniczy;
13.00 — Konkurs tańca disco (4);
13.30 — „Ziemia najbliższa” — reportaż;
14.50 — Międzynarodowy dzień spółdzielczości — piosenka z edukacją;
14.00 — „Militaria, obronność, nowoczesność” — „Pod polską banderą”;
14.30 — „Podróż bez biletu”;
15.19 — DT — Wiadomości;
15.25 — Telewizyjna lista przebojów;
16.00 — d'Artagnan i trzej muskietierowie” (3) serial produkcji TV ZSRR reż. — Georgij Jungwald-Chilkievich wyst.: Michaił Bojarski, Władimir Smirnow i in.;
17.10 — Program publicystyczny — Literatura, emigracja, polityka;
17.40 — „Trybuna sejmowa”;
18.10 — Losowanie Dużego Lotka;
18.20 — „Pegaz”;
19.00 — Dobranoc;
19.10 — „Magazyn leśny”;
19.30 — Dziennik;
20.00 — „Partyzancka eskadra” jugosłowiański dramat wojenny reż. — Hajrudin Kravac;
22.00 — Złota 84;
22.05 — „Na żywo”;
22.40 — Studio sport;
23.15 — Kino nocne „Strzał w głowę” film produkcji węgierskiej reż. — Peter Bacsó wyst.: Kati Kovacs, József Miller i in.;

PROGRAM II

- 9.00 — Premiera w „dwójce” — „Partyzancka eskadra” dramat wojenny produkcji jugosłowiańskiej;
11.00 — NURT — Cywilizacja i kultura współczesna — Wychowanie dla przyszłości świata;
11.30 — NURT — Problemy edukacji polonistycznej — Ile mamy deklinacji rzeczowników?;

- 12.00 — DT — Wiadomości;
12.10 — „Podróż na taśmie 16 mm” — program dla dzieci;
12.55 — „Promenadowe nutki” — recital Filharmonii Górniczej w Zabrzu;
13.30 — „Wideołeka”;
13.55 — „Gorąca linia”;
14.15 — „Zadzikowy dwór” — rep. film;
14.45 — „Katedra” (2) film produkcji TV ZSRR reż. — J. Kisadzwili wyst.: A. Popow, S. Kuzmin i in.;
16.00 — „Zielony pomnik”;
16.20 — Malta — Między Kattowicami a Chorzowem;
16.30 — A my na szlaku;
16.50 — „Sport to zdrowie”;
17.10 — „Z naturą trzeba się żyć”;
17.30 — Muzyczny relaks;
17.50 — „Tajski słon, a sprawa polska” (2) — „Daleki Wschód — blisko” — reportaż Ryszarda Badowskiego;
18.30 — Spotkania z kulturą;
19.00 — „Taka ryba” — czyli opowieści wędkarzy;
19.30 — Dziennik;
20.00 — Wywiad na życzenie;
20.15 — Festiwal muzyki — Łańcut 84;
21.00 — „Turniej piwny”;
21.30 — Koncert orkiestry Jerzego Miliana;
22.00 — „Tydzień w polityce”;
22.10 — Kino dorosłych: „Lucilla” (2) film produkcji RFN reż. — Wilhelm Semmelroth;
23.10 — Spotkanie w Starej Prochowni — Jacek Skubikowski;

Niedziela 1 VII

PROGRAM I

- 7.05 — TTR — Zajęcia wakacyjne, sem. 2 — Kwaterny, użytkowanie pastwisk;
7.25 — TTR — Zajęcia wakacyjne, sem. 2 — Ochrona ziemniaków;
7.45 — „Po gospodarstwie” — Magazyn spraw wiejskich;
8.15 — Program dnia;
8.20 — „Tydzień” — magazyn rolniczy;
9.00 — Kino teleranka „Autostopem nad morze” film produkcji NRD;
10.10 — „Estrada folkloru” — Zespół „Orfeusz” z Aten;
10.35 — „Antena”;
11.00 — „Wielkie wyprawy w Himalaje” (1) — „Pierwsi zdobywcy” — film dokumentalny produkcji francuskiej;
12.00 — „Siedem anten”;
13.00 — „Kraj za miastem”;
13.25 — Telewizyjny koncert życzeń;
14.10 — „Tam, gdzie legną się ptaki wodne” — film przyrodniczy produkcji TV NRD;
14.40 — Z filmoteki 40-lecia „Portrety” — Maria Kuncewiczowa;
15.15 — DT — Wiadomości;
15.30 — „Tajemnica lady Audley” (2-ostatni) film produkcji RFN reż. — Wilhelm Semmelroth wyst.: Susanne Uhlen, Hans Cuny, Christian Wolff i in.;
16.55 — „Złota tarka 84” — Zespół Axis z Grażyną Auguścik;

- 17.20 — „Kulisy wielkiej polityki” — „Monokl marszałka de Spinola”;
17.50 — Studio sport;
19.00 — Wieczorynka;
19.30 — Dziennik telewizyjny;
19.30 — Dziennik;
20.00 — „Appaloosa” western produkcji USA reż. — Sidney Furie wyst.: Marlon Brando, John Saxon i in.;
21.35 — Leksykon polskiej muzyki rozrywkowej wyst.: Stan Borys, Wojciech Korda, Ada Rusowicz, „Niebiesko-Czarni”;
22.00 — Przegląd międzynarodowy;
22.35 — Sportowa niedziela;

PROGRAM II

- 8.00 — „Czas reformy”;
9.00 — „Appaloosa” western produkcji USA;
10.35 — „Junacy” — program wojskowy;
16.05 — Przeboje „dwójki”;
16.50 — „Jutro poniedziałek”;
17.15 — Kalejdoskop filmowy „Kino-Oko”;
18.10 — Kino rodzinne „Ojciec Murphy” serial produkcji USA reż. — Leo Penn wyst.: Merlin Olsen, Katherine Cannon i in.;
19.00 — „Gliwice leżą nad morzem” — pr. publ.;
19.15 — Impresja filmowa, Robert i Benigna czyli historia prawdopodobna;
19.30 — Dziennik;
20.00 — Studio sport — Miś strzostwa Europy w autocrosie;
20.45 — „Zaczarowany świat operetki”;
21.35 — „Z pamiętnika szalonej gospodyni”;
21.50 — Wielkie filmy małego ekranu „Siedemnaście mgnień wiosny” (9) — serial produkcji ZSRR reż. — Tatiana Liozowa wyst.: Władimir Tichonow, Fritz Diez i in.;
23.10 — Telefon SOS odpowiada — pr. publ.;

Poniedziałek 2 VII

PROGRAM I

- 17.15 — Program dnia;
17.20 — DT — Wiadomości;
17.30 — „Reportaż z przeszłości — „Ludzie i wiegi”;
17.55 — Telewizyjny informator wydawniczy;
18.10 — „Ogień” — film dokumentalny produkcji jugosłowiańskiej;
18.25 — Magazyn rolniczy;
19.00 — Dobranoc;
19.10 — „Echa stadionów”;
19.30 — Dziennik;
20.00 — Publicystyka;
20.15 — Teatr telewizyjny — Edmund Nizurski — „Ucieczka z Betlejem” reż. — Janusz Kondratiuk, wyst.: Barbara Wrzesińska, Tadeusz Fijewski, Jan Englert, Jerzy Łapiński, Maciej Goraj, Mieczysław Hryniewicz i in.;
21.15 — Z filmoteki 40-lecia — „Ambasador kultury polskiej”;
22.00 — DT — Komentarze;
22.15 — Złota 84;
22.25 — „Kontakty”;
22.55 — „Album chopinowski” (3) — Preludia;
23.20 — DT — 24 godziny;

PROGRAM II

- 18.25 — Program dnia;
18.30 — Teleskop;

- 19.00 — „Korepetycje dla dorosłych”;
19.20 — Przeboje „Dwójki”;
19.30 — Dziennik;
20.00 — „Kalendarz historyczny”;
20.15 — „Jarmark”;
21.15 — DT — Wydarzenia telefony „Dwójki”;
21.30 — Gość letniego studia „dwójki”;
21.45 — „Świat wokół nas” — „Kostki domina”;
22.15 — Literatura i ekran „Niebezpieczne zdanie” węgierski film obyczajowy reż. — Zoltan Fabri wyst.: Andreas Balint, Zoltan Latinovics i in.;

Wtorek 3 VII

PROGRAM I

- 9.00 — Teleferie najmłodszych — „Wakacje ze słoniem” — „Przygody Sindbada” (1 i 2) film animowany produkcji RFN;
10.30 — Film dla 2 zmiany „Powiat na północy” (11) — „Zagrozenie”;
17.15 — Program dnia;
17.20 — DT — Wiadomości;
17.30 — „Męstwo” (7-ostatni) serial produkcji ZSRR;
18.30 — „Kram” — magazyn konsumenta;
19.00 — Dobranoc;
19.10 — „Diagnoza”;
19.30 — Dziennik;
20.00 — Publicystyka;
20.15 — „Powiat na północy” (1) — „Zagrozenie” — serial produkcji CSRS reż. — Evžen Sokolovsky;
21.15 — Program publicystyczny;
22.00 — DT — Komentarze;
22.15 — Złota 84;
22.25 — Festiwal Jazz Jam-boree 83 — Zespół Davida Murraya;
23.00 — DT — 24 godziny;

PROGRAM II

- 17.20 — Program dnia;
17.25 — Język angielski, lekcja 1;
17.55 — Język rosyjski — lekcja 1;
18.30 — Teleskop;
19.00 — „Skojarzenia” — teleturanie;
19.20 — Przeboje „Dwójki”;
19.30 — Dziennik;
20.00 — „Salon muzyczny” — Szczecin;
21.15 — DT — Wydarzenia — telefon „Dwójki”;
21.30 — Gość letniego studia „dwójki”;
21.45 — Filmoteka trzech pokoleń „Nie ma róży bez ognia” polska komedia satyryczna reż. — Stanisław Bareja;
23.20 — „Przyszłość Europy” pr. publ.;

Środa 4 VII

PROGRAM I

- 9.00 — „Krag” — magazyn harcerzy oraz polski film „Ucieczka wycieczka” (1) — „Dobrze mieć babcię” — reż. — Jadwiga Kędzierska wyst.: Piotr Sot, Marcin Piechowski, Waldemar Górski, Dorota Kędzierska;
10.30 — Film dla 2 zmiany „Rozmowa” — film fabularny produkcji USA;
17.05 — Program dnia;

- 17.10 — Losowanie Express Lotka; Małego Lotka;
17.20 — DT — Wiadomości;
17.30 — Magazyn związkowy — Związek zawodowy — jaki jest?;
18.00 — Krajobraz Polski — na Kujawach;
18.20 — Studio sport — Kolarski Wyścig Dookoła Polski;
19.00 — Dobranoc;
19.10 — „Muzyczne spotkanie w Dalmacji” — film dokumentalny produkcji jugosłowiańskiej;
19.30 — Dziennik;
20.00 — Publicystyka;
20.15 — „Rozmowa” film fabularny produkcji USA reż. — Francis Ford Coppola wyst.: Gene Hackmann, John Cazale, Allen Garfield i in.;
22.05 — DT — Komentarze;
22.20 — Złota 84;
22.30 — „Nie szukam ludzi szczególnych” — program studyjno-filmowy;
23.00 — DT — 24 godziny;

PROGRAM II

- 17.20 — Program dnia;
17.25 — Język angielski — lekcja 2;
17.55 — Język rosyjski — lekcja 2;
18.30 — Teleskop;
19.00 — „Śpiewnik domowy”;
19.20 — Przeboje „Dwójki”;
19.30 — Dziennik;
20.00 — „Przyjechała telewizja”;
20.15 — „Tam, gdzie pieprz rośnie” — „Życie wielkiej rzeki”;
21.00 — „Szmal” — reportaż filmowy;
21.15 — DT — Wydarzenia — telefon „Dwójki”;
21.30 — Gość letniego studia „dwójki”;
21.45 — Utrwalić ślad — program publicystyczny;
22.15 — „Ktokolwiek wie”;
22.45 — Film fabularny;

Czwartek 5 VII

PROGRAM I

- 9.00 — Kino teleferii „Fale Morza Czarnego” (1) film produkcji ZSRR;
10.30 — Film dla 2 zmiany „Sprawa o królik” film produkcji CSRS reż. Jaromil Jires wyst.: Milos Kopecky, Alena Vraneva i in.;
17.15 — Program dnia;
17.20 — DT — Wiadomości;
17.25 — „Interstudio”;
17.55 — „Człowiek dla człowieka”;
18.05 — „Patrol” — program wojskowy;
18.30 — „Sonda” — klub filmowy;
19.00 — Dobranoc;
19.10 — „Lewica na Zachodzie” — parlament zachodnio-europejski;
19.30 — Dziennik;
20.00 — Fakty, wydarzenia, a-luzje;
20.15 — Teatr sensacji — Edwin Langham „Pamela” (1) reż. Witold Orzechowski wyst.: Janusz Zakrzewski, Edmund Fetting, Anna Chodakowska, Alicja Jackiewicz, Józef Fryźlewicz, Beata Niedzielska, Karol Strasburger i in.;
21.15 — „Muzyczne portrety”;

- Halina Czerny-Stefańska;
22.00 — DT — Komentarze;
22.15 — Złota 84;
22.25 — „Świat z bliska”;
23.05 — DT — 24 godziny;

PROGRAM II

- 17.20 — Program dnia;
17.25 — Język angielski — lekcja 3;
17.55 — Język rosyjski — lekcja 3;
18.30 — Teleskop;
19.00 — Zwierzęta wokół nas;
19.20 — Przeboje „Dwójki”;
19.30 — Dziennik;
20.00 — „Gorąca linia” — eks-pres reporterów;
20.15 — Filharmonia „Dwójki”;
21.15 — DT — Wydarzenia — „Dwójki”;
21.30 — Gość letniego studia „dwójki”;
21.45 — Kino studyjne „Dwójki” — „W cieniu legendy” — dramat produkcji węgierskiej reż. Istvan Gaal.

Piątek 6 VII

PROGRAM I

- 9.00 — Teleferie TDC oraz film produkcji polskiej „Ucieczka — wycieczka” (2) — „Czy umiesz doć krowy?”;
10.30 — Film dla 2 zmiany — „Przelotne ptaki” — współczesny komediodramat produkcji CSRS;
17.15 — Program dnia;
17.20 — DT — Wiadomości;
17.30 — „Kojak w Budapeszcie” — węgierska komedia sensacyjna, reż. Sandor Szalkai, wyst.: Inke László, Gabor Harsanyi i in.;
19.00 — Dobranoc;
19.10 — Krajobraz Polski — Na piastowskim szlaku;
19.30 — Dziennik;
20.00 — Monitor rządowy;
20.30 — „Przelotne ptaki” — współczesny komediodramat produkcji CSRS, reż. Frantisek Filip, wyst.: Wladimir Mensik, Vlastimil Brodsky i in.;
22.10 — DT — Komentarze;
22.25 — Złota 84;
22.40 — Zawsze po 21;
23.05 — DT — 24 godziny.

PROGRAM II

- 17.20 — Program dnia;
17.25 — Język angielski — lekcja 4;
17.55 — Język rosyjski — lekcja 4;
18.30 — Teleskop;
19.00 — Magazyn wędkarski;
19.20 — Przeboje „Dwójki”;
19.30 — Dziennik;
20.00 — Za kierownicą;
20.15 — Krajobrazy kultury;
20.45 — „Enklawa” — magazyn dla zainteresowanych;
21.15 — DT — Wydarzenia — telefon „Dwójki”;
21.30 — Gość letniego studia „dwójki”;
21.45 — „Przed weekendem” — program informacyjny;
22.20 — Opowieści o miłości — „Szkolny walc” — melo-dramat prod. ZSRR, reż. Paweł Lubimow.

(o-pl)

Za zmiany w programie — redakcja nie odpowiada

W drodze na utracone pozycje

Dokończenie ze str. 3

najbardziej przypadki do gustu Jarmark Świętojański. Gdyby wskazywać mankamenty, to przede wszystkim bardzo obskurna gastronomia na samych terenach targowych! O jej poziomie niech świadczy fakt, że w barach serwowano picie piwa i innych napojów chłodzących prosto z brudnych butelek, nie podając szklanek. W centrum światowych interesów zaproszono więc kulturę rodem spod budki z piwem. Innym kłopotem, na który narzekali przyjeżdżający do Poznania, to trudności z nabyciem... biletu na MTP.

Po prostu było za mało kas, a tak zwanej „sprzedaży obwoźnej”, jak w latach ubiegłych, obecnie nie uruchomiono. Rezultat? W sobotę 16 czerwca, bilety na MTP sprzedawane były przez „kowników” za 250 złotych (oficjalna cena 100 złotych). Takie drobne sprawy też składają się na opinię o targach. Trzeba zrobić wszystko, aby w przyszłości te oraz inne niedociągnięcia nie przekreślały trudu wszystkich tych, którzy co roku wkładają wiele wysiłku w zorganizowanie tak wielkiej imprezy jaka są MTP.

MAREK PRZYBYLSKI

Rząd w Paryżu rozwiązał Zgromadzenie Regionalne Korsyki

(PAP) Rząd francuski rozwiązał pierwsze pochodzące z wyborów Zgromadzenie Regionalne Korsyki w związku z wytworzeniem się całkowitego impasu w tej sprawie po storpedowaniu przed 2 miesiącami przez prawicę projektu budżetu, wniesionego przez

stronnictwa lewicowe, sprawujące na wyspie władzę. Decyzja ta była zresztą oczekiwana od pewnego czasu. W zeszłym tygodniu Zgromadzenie Narodowe w Paryżu jednomyślnie uchwaliło zmianę ordynacji wyborczej do zgromadzenia korsykańskiego.

Spółdzielcy z CZBSP u E. Kowalczyka

INFORMACJA WŁASNA

Wicepremier Edward Kowalczyk przyjął w Warszawie

przedstawicieli Centralnego Związku Budowlanych Spółdzielni Pracy w Poznaniu. Prezes Jan Dobry przedstawił podstawowe problemy spółdzielczości budowlanej, a także perspektywy jej rozwoju i znaczenia dla gospodarki narodowej. (bej)

„Fotograficzny portret Polaków”

W Klubie Międzynarodowej Prasy i Książki na Ratajach w Poznaniu czynna jest przygotowana przez Agencję „Interpress” wystawa „Fotograficzny portret Polaków”.

Fot. „Głos” — R. Królak